

SISÄLLYS

● RAY LYHYESTI	1
● TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	3
● AVUSTUKSET	4
● RAHAPELIT	10
● Raha-automaatit pelipisteissä	13
● Ravintolakasinopelit	14
● Pelisalit	15
● Casino RAY	16
● HENKILÖSTÖ	18
● HALLINTO JA ORGANISAATIO	21
● TILINPÄÄTÖS	24
● AVUSTUKSET 2004	37
● SAMMANDRAG	44
● YHTEYSTIEDOT	52

IHMISEN ARVOSTAMINEN

RAY:n arvot ovat luotettavuus, asiakaslähtöisyys, toiminnallinen tehokkuus ja ihmisen arvostaminen.

Ihmisen arvostaminen näkyy RAY:n toiminnassa ollessamme tekemisissä kaikkien sidosryhmiemme kuten henkilöstön, pelaajien, yhteistyökumppanien ja järjestöjen kanssa. Keskeistä on edesauttaa henkilöstöämme pitämään ammattitaitoaan ja työkykyään yllä ja kehittämään niitä tarjoamalla laajalti koulutus-, työterveydenhuolto- ja vapaa-ajan palveluja.

Pelaajia kohtelemme palvelutilanteessa huomaavaisesti. Otamme myös jo pelejä kehittäessämme eri vaiheissa huomioon sen, että pelaamiseen liittyvät sosiaaliset ongelmat pysyisivät vähäisinä.

Kumppanuus on yksi RAY:n toiminnan kulmakivistä niin peli- kuin avustustoiminnassa. Yhteistyössä pelitoiminnan kumppanien kanssa luomme olosuhteet, joissa sovituisia asioista pidetään kiinni sekä kohdellaan toista osapuolta rehellisesti, huomaavaisesti, yksilöllisesti ja tasapuolisesti. Kumppa-

nuuteen olennaisesti kuuluva kahden-suuntainen viestintä ja vuorovaikutus järjestökentän ja avustusosaston välillä puolestaan tuottavat sellaista tietoa, jota hyödynnetään avustustoiminnan kehittämisessä.

RAY LYHYESTI

Raha-automaattiyhdistys (RAY) perustettiin vuonna 1938 keräämään rahapeli-toiminnalla varoja suomalaisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminnan tukemiseen. Koko historiansa ajan RAY on harjoittanut raha-automaattitoimintaa Suomessa yksinoikeudella. Viime vuosikymmeninä RAY:n yksinoikeuden piiriin ovat tulleet myös kasinopelit ja kasinotoiminta.

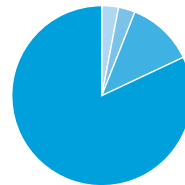
RAY:stä tuli julkisoikeudellinen yhdistys vuonna 1962. Tällä hetkellä siihen kuuluu 99 sosiaali- ja terveysalan jäsenjärjestöä. Päätösvaltaa RAY:ssä käyttävät yhdistyksen kokous ja hallitus. Yhdistyksen kokouksessa ovat edustettuina kaikki jäsenjärjestöt. Hallituksen muodostavat seitsemän valtioneuvoston ja seitsemän yhdistyksen kokouksen valitsemaa edustajaa.

RAY lähtee rahapeli-toiminnassa siitä, että pelaamisen volyyimia kasvatetaan hallitusti kansantalouden kehityksen mukaan. Tällä RAY pyrkii turvaamaan avustusta saavien järjestöjen pitkäjänteisen toiminnan sekä ehkäisemään yksilöille pelaamisesta aiheutuvia taloudellisia ja sosiaalisia haittoja. Raha-automaattitoiminnan luotettavuus, mutta myös suomalaisten pelitottumukset, asettavat monia muista maista poikkeavia ehtoja pelilaitteille. Tästä syystä RAY myös suunnittelee ja valmistaa lähes kaikki raha-automaatit omaan käyttöönsä.

Avustustoiminnassaan RAY pyrkii reagoimaan mahdollisuuksien mukaan nopeasti yhteiskunnassa ilmeneviin tarpeisiin. Avustukset jaetaan vuosittain hakemusten perusteella. Lähtökohtana on sekä avustusten harkinnanvaraisuus että avustuksen hakijoiden mahdollisimman tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu. Millään yhteisöllä ei ole erityistä oikeutta avustukseen.

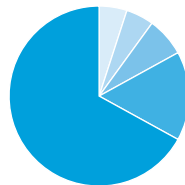
Liikevaihto v. 2003

Yhteensä 581,0 milj. €

- Ravintolakasinopelit 18,1 milj. € (3 %)
- Casino RAY 19,9 milj. € (3 %)
- RAY-pelitalit 66,8 milj. € (12 %)
- Raha-automaatit pelipisteissä 474,7 milj. € (82 %)
- Myynti ja vuokraus 1,5 milj. € (alle 1 %)

Liikevaihdon käyttö v. 2003

- Nettoinvestoinnit 29,7 milj. € (5 %)
- Muut kulut 27,3 milj. € (5 %)
- Palkat ja sosiaalikulut 41,3 milj. € (7 %)
- Sijoituspaikkamaksut 91,7 milj. € (16 %)
- Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen 391,0 milj. € (67 %)

Tunnusluvut 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003*
Pelitoiminnan tuotto, milj. €	513	557	582	604	633
Arpajaisvero, milj. €	16	17	29	42	52
	(RAY 3 %, Casino RAY 5 %)	(RAY 3 %, Casino RAY 5 %)	(5 %)	(7 %)	(8,25 %)
Liikevaihto, milj.€	498	541	553	562	581
Avustukset, milj. €	234	254	279	303	308
Veteraanien kuntoutus, milj. € (valtiokonttori)	91	92	98	98	98
Sijoituspaikkamaksut, milj. € (yhteistyökumppaneille)	75	81	84	88	92
Palkkakustannukset, milj. €	38	40	42	42	41
Tilikauden voitto, milj. €	338	369	375	386	399
Tilikauden voitto, % liikevaihdosta	68	68	68	69	69
Henkilöstömäärä	1 662	1 689	1 697	1 664	1 641

Liikevaihto = pelitoiminnan ja muut myyntituotot oikaistuna välillisillä veroilla ja kurssieroilla.

* Vuosi 2003:

Tuottoihin on uuden käytännön mukaisesti kirjattu raha-automaattien voitonmaksukoneissa vuoden lopussa olleet pääomat ja rahastamattomat kassat, n. 10 milj. euroa. Myös tilinpäätöstietojen kirjauskäytäntö muuttui. Myös aikaisempien vuosien tilikauden voitot on muutettu vastaamaan muuttunutta kirjauskäytäntöä.

TAPAHTUI VUONNA 2003

- Casino RAY otti tammikuussa käyttöön ensimmäiset automaattit, joissa pienin pelipanous on 1 sentti.
- Casino RAY osallistui omalla osastollaan Matkamessuihin Helsingissä 16.1.–19.1.2003.
- Casino RAY järjesti 18.1.2003 Kuuhulluus-iltojen finaalin, josta voittaja korjasi itselleen Las Vegasin matkan.
- Joensuun Täyspotti avattiin uusissa tiloissa 27.1.2003.
- Casino RAY allekirjoitti 27.1.2003 sopimuksen Royal Ravintolat Oy:n kanssa uuden kasinon ravintolatoiminnasta.
- Avustuksen teettämä raportti päivä- ja työtoiminnan hyvistä käytännöistä ja kehittämistarpeista julkaistiin helmikuussa.
- Valtioneuvosto päätti vuoden 2003 avustusten jaosta 6.2.2003.
- RAY osallistui omalla osastollaan Minimarket -messuihin Helsingissä 27.2.–1.3.2003.
- Maaliskuussa julkaistiin avustuksen teettämä raportti, jossa selvitettiin, miten sosiaali- ja terveysalan järjestöjen tilintekovastuu toteutuu.
- Seta ry ja Alzheimer-keskusliitto ry hyväksyttiin RAY:n uusiksi jäsenjärjestöiksi yhdistyksen vuosikokouksessa 13.3.2003.
- Kuopion Täyspotti muutti 28.3.2003 Kauppakeskus Sektoriin.
- Pajatso-pelin MM-kisojen alkukarsinnat järjestettiin 10 paikkakunnalla 16.1.–14.3.2003. Finaali pelattiin Helsingissä 11.4.2003.
- Huhtikuussa julkaistiin avustuksen teettämä arviointiraportti RAY-rahoitteisesta tutkimuksesta.
- RAY täytti 65 vuotta 1.4.2003. Tapahtuman kunniaksi järjestettiin syntymäpäiväseminaari Teatteri Kiasmassa, jossa käsiteltiin sosiaali- ja terveydenhuollon lähivuosien haasteita ja järjestöjen roolia niihin vastaamisessa.
- Avustuksen teettämä raportti RAY:n rahoittaman huumeiden vastaisen työn ja matalan kynnyksen palveluiden merkityksestä julkaistiin kesäkuussa.
- Casino RAY:n uusi nimi Grand Casino Helsinki ja liikemerkki julkistettiin 12.6.2003.
- Lohjalla avattiin uusi Potti 24.6.2003.
- Uuden pokeriautomaatin, Senttipokerin, koemarkkinointi alkoi elokuussa.
- Tulevan pääkonttorin, ns. RAY-talon peruskorjaus- ja rakennustöiden harjannostajaisia vietettiin 29.8.2003. Muuttamaan päästään huhti-toukokuussa 2004.
- Lahden Potti avattiin 22.9.2003 kauppakeskus Sykkeessä.
- Casino RAY:ssä pelattiin kansainvälinen Helsinki Freezeout -pokeriturnaus 10.11.–18.11.2003.
- Casino RAY julkisti 18.11.2003 aloittavansa yhteistyön suomalaisen viihdetuottaja Blue Media Oy:n kanssa.
- Black Jack täytti 21 vuotta marraskuun lopulla. Juhlaviikkoa vietettiin 21.11.–28.11.2003 yhteistyökumppaniravintoloissa.
- Turun Potti avattiin uusissa tiloissa Kaarinassa 25.11.2003.
- Ylimääräinen yhdistyksen kokous pidettiin 26.11.2003. Kokouksessa valittiin järjestöjen edustajat RAY:n hallitukseen toimikaudeksi 2004–2006.
- RAY osallistui omalla osastollaan Helsinki Motor show -messuihin Helsingissä 27.11.–30.11.2003.
- Valtioneuvosto määräsi 18.12.2003 RAY:n hallitukseen jäsenet toimikaudeksi 2004–2006.
- RAY:n hallituksen avustusehdotus vuodelle 2004 julkistettiin 19.12.2003.

RAY:n syntymäpäiväseminaariin 1.4.2003 osallistui lähes 200 kutsuvierasta. Tilaisuuden alustajina toimivat RAY:n toimitusjohtaja Markku Ruohonen, Stakesin pääjohtaja Vappu Taipale, YTY:n puheenjohtaja Jorma Niemelä, ministerit Sinikka Mönkäre ja Maija Perho sekä kansanedustaja Sirkka-Liisa Anttila.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Päättynyt toimintavuosi oli jälleen taloudellisestakin näkökulmasta tarkasteltuna menestyksekkäs. Vaikka tuotot eivät kasvaneet aivan tavoitteen mukaisesti, liikevoiton kehitys vastasi kuitenkin odotuksia. Kulukehitys oli hyvin hallinnassa, minkä lisäksi osa uuden kasinon investoinneista siirtyi tälle vuodelle. Lopullinen tilinpäätös näyttää jopa n. 10 milj. euroa parempaa tulosta. Tämä johtuu siitä, että jaksotusta muutettiin niin, että nyt ensimmäistä kertaa tuottoihin kirjattiin myös 31.12.2003 raha-automaattien voitonmaksukoneistoissa olleet varat sekä vuodenvaihteessa automaattien rahastamatta olleet kassat.

Tulos osoittaa joka tapauksessa, että rahapelimarkkinoiden kasvu on hidastunut. Kun samanaikaisesti on kiinnitettävä entistä enemmän huomiota vastuulliseen pelitoiminnan harjoittamiseen ja pelien markkinointiin, on tulevana vuosina huolellisesti harkittava myös, minkälaisia tavoitteita pelitoiminnan tuottojen kehitykselle on järkevää asettaa.

Vuoden lopulla valmistuneen avustustenjakoehdotuksen valmistelussa sovellettiin vasta toista kertaa uutta lakia raha-automaattiavustuksista. Siinä missä edellisvuonna avustusten kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristävän vaikutuksen arviointi avustuksia harkittaessa osoittautui varsin visaiseksi tehtäväksi, linja alkaa nyt vakiintua. Näyttää siltä, että tulevana vuosina järjestöjen laajamittaisen, korvaustavastaan tarjoaman ja elinkeinotoimintaan verrattavan palvelutoiminnan avustaminen päättyy, mikä selkiyttää rooleja.

Jonkinlainen kuohunta rahapelitoiminnan ympärillä näyttää olevan verrattain pysyvä ilmiö. Perussyynä lienee siinä, että Suomen rahapelimarkkinat ovat myös muiden toimijoiden näkökulmasta erittäin kiinnostavat. Kiinnostuneiden joukossa on viime aikoina ollut myös suuria kansainvälisiä yhtiöitä. Suomen kannalta ei ole tärkeää säilyttää pelkästään itsenäinen päätösvalta pelitoiminnan sääntelyssä EY-tuomioistuimen linjausten mukaisesti, vaan myös pelien merkittävä tuotto. Kolme rahapeliyhteisöä tulottivat arpa- ja sijoitusveron lisäksi valtiolle, järjestöille, tiede- ja kulttuurilaitoksille kertomusvuonna melkein 800 milj. euroa. Mikään muu tapa järjestää ja säännellä pelitoimintaa ei tuota sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten näkökulmasta yhtä hyvää lopputulosta. Siksi nykyisestä toimintamallista kannattaa pitää kiinni. Loppuvuoden kuluessa tulikin aivan selväksi, että päättäjät olivat tämän tiedostaneet, toivat näkemyksensä myös laajalti julki ja ryhtyivät käynnistämään toimenpiteitä nykyisen järjestelmän yhteiseksi puolustamiseksi.

Talouselämän piirissä tapahtuneet muutamat, maailmanlaajuisia huomiota osakseen saaneet mittavat väärinkäytökset nostivat julkisuuteen pohdiskelun yritysten yhteiskuntavastuusta. Yhteiskuntavastuu on jotain laajempaa kuin pelkästään lainsäädännön noudattaminen ja hyvä hallintokäytäntö. Kapeaa shareholder value

-ajattelua laajemmin siinä kiinnitetään huomiota siihen, miten yritys toimii suhteessa kaikkiin niihin tahoihin, joilla on perusteltu intressi yrityksen toimintaan. Omistajien lisäksi näitä ovat asiakkaat, yhteistyökumppanit, henkilöstö sekä yrityksen lähiyhteisö. Vastuullisesti toimiva yritys rakentaa suhteensa kaikkiin näihin tahoihin keskustellen, harkiten ja toimintapolitiikkansa huolellisesti dokumentoiden.

Yhteiskuntavastuun korostamiseen RAY:n toiminnassa velvoittaa myös valitut arvot, erityisesti ihmisen arvostaminen, josta kerromme tässä vuosikertomuksessa. Tämän arvon merkitys korostuu suhteessamme omaan henkilöstöön ja pelaajiin. Suhteessamme pelaajiin tehtävämme on yrittää huolehtia siitä, ettei peleistä tule liian monille liian kiinnostavia ja houkuttelevia. Ratkaistessaan ns. Gambelli-tapauksen EY-tuomioistuin painotti, että valtio ”joka houkuttelee ja rohkaisee” kansalaisia osallistumaan rahapeleihin, ei voi vedota päätöksessään erikseen mainittuihin laillisiin rahapelien sääntelyperiaatteisiin. Näin tämäkin yksittäinen päätös korostaa vastuullisuutta pelitoiminnan järjestämisessä. Suomen arpajaislaki perustuu tällaiseen ajattelutapaan. Näin RAY:kin on pyrkinyt toimimaan. Varmistaakseen toimintatapojensa vastuullisuuden ja läpinäkyvyyden RAY on käynnistänyt niiden huolellisen dokumentoinnin, samoin tältä pohjalta aluksi keskustelut oman henkilöstön kanssa ja alkaneen vuoden mittaan kaikkien sidosryhmiensä kanssa.

RAY:n johdon puolesta kiitän koko henkilöstöä hyvin tehdystä työstä ja kaikkia asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja sidosryhmiämme hedelmällisestä yhteistyöstä ja merkittävästä tuesta suomalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Vuonna 2004 käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen RAY:n rahapelituottoja yhteensä 406 milj. euroa.

Markku Ruuhonen

Avustukset

Avustuksia jaettaessa RAY pyrkii reagoimaan nopeasti yhteiskunnan tarpeisiin. RAY:n hallitus on strategisissa linjauksissaan asettanut avustustoiminnalle kaksi päälinjaa: avustuksia suunnataan sekä heikoimmassa asemassa olevien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden edistämiseen että ongelmia ehkäisevään toimintaan. Erityisesti uusien toimintamallien kehittäminen on välttämätöntä, ja siinä sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkitys on huomattava. RAY panostaa kehittämistoiminnan laatuun ja vaikuttavuuteen.

Monet yhteiskunnassamme jo pitkään jatkuneet kehitystrendit ovat vahvistaneet RAY:n roolia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen rahoittajana. Raha-automaattivaroin katetaan vuosittain keskimäärin 14 prosenttia sosiaali- ja terveysalan järjestöjen kokonaiskustannuksista.

Väestön ikääntyminen, laaja rakenteellinen työttömyys sekä vaikeasti hallittava muuttoliike kasvukeskuksiin ja siihen liittyvä alueellinen eriarvoisuus ylläpitävät ja lisäävät sosiaalisen ja taloudellisen syrjäytymisen uhkia. Alkoholin, huumeiden ja muiden päiheteiden lisääntyvä käyttö sekä väkivallan uudet ilmenemismuodot lisäävät turvattomuutta. Myös asunottomuus on viime vuosina vaikeutunut ja asumiseen liittyvistä ongelmista kärsivät asunottomien lisäksi lukuisat pitkäaikaissairaat, vammaiset tai muutoin huono-osaiset, entistä useammin myös perheet ja itsenäistyvät nuoret.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen rakennemuutos jatkuu edelleen ja lisää tarvetta erityisesti avopalvelujen ja joustavasti toimivien palvelukokonaisuuksien kehittämiseen. Rakennemuutoksen edetessä ja yritysmuotoisen palvelutuotannon lisääntyessä kunnat ulkoistavat omia toimintojaan, jolloin sekä järjestöjen että yritysten tuottamien palveluiden merkitys kasvaa. Muutosvaiheessa uusien toimintamallien kehittäminen on välttämätöntä, ja siinä sosiaali- ja terveysjärjestöjen merkitys on huomattava. RAY on tukenut laajasti rakennemuutosta kaikilla avustustoiminnan sektoreilla.

Avustuspäätöksiä tehtäessä arvioidaan vuosittain sitä, mikä vaikutus kuntien ensisijaisella palvelujen järjestämismallilla, kilpailulainsäädännöllä sekä hankintalailla on järjestöjen palvelutuotannon rahoitukseen raha-automaattivaroista. Paikkakunnittain ja alueittain pyritään selvittämään palvelujen yksityinen ja julkinen tarjonta sekä välttämään sellaisten hankkeiden tai toimintojen rahoittamista, jotka näyttäisivät haittaavan markkinaehtoista toimintaa. Vuoden 2004 avustusvalmistelussa on kiristetty mm. uusien, tavanomaisille palveluille perustuvien vanhusten palvelutalojen rahoittamista.

TAUSTALLA SÄÄDÖKSET JA AVUSTUSSTRATEGIA

RAY:n avustustoiminta perustuu uuteen lakiin raha-automaattiavustuksista sekä asetuksiin RAY:n hallinnosta ja eräistä avustuksiin sovellettavista määräajoista. Niiden pohjalta RAY:n hallitus on linjannut avustustoiminnan suuntaviivat ja painoalueet vuoteen 2007 asti. Strategiassa RAY:n avustustoiminnalle asetettiin edelleen kaksi päälinjaa: avustuksia suunnataan sekä heikoimmassa asemassa olevien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden edistämiseen että toisaalta ongelmia ehkäisevään toimintaan. Näitä päälinjoja on painotettu myös RAY:n ja STM:n kesken käydyissä tulosneuvotteluissa.

NYT TUNNEN ELÄVÄNI

”Olen onnekas, kun löysin tämän paikan. Olen saanut itseluottamusta”, kertoo 35-vuotias Jyri Hänninen. Hän on kuntoutuksessa Imatran mielenterveys ry:n ja Imatran kaupungin ylläpitämässä Imatran FH-klubitalossa. Klubi kuuluu kansainväliseen Fountain House -mielenterveyskuntoutujien verkostoon.

Hänninen on ollut klubitalossa pari vuotta. Työ- ja opintoyksikössä hän esim. tekee käännöstöitä, ruokalassa hän vastaa vaikkapa tarjoilusta. Klubitalossa käy päivittäin noin 30 mielen-terveyskuntoutujaa.

Hänninen on kärsinyt mielenterveyden ongelmista pitkään. Esimerkiksi psykiatrisessa kuntoutuskodissa hän asui yli neljä vuotta. ”Nyt tunnen eläväni.” Hänninen on aktiivisesti mukana myös Fountain House -verkoston toiminnassa. Hän on käynyt esimerkiksi USA:ssa kertomassa Imatran klubitalon perustamisvaiheista. Suomessa Hänninen on mukana erilaisissa luottamustehtävissä, kuten Etelä-Suomen läänin vammaispoliittisessa työryhmässä. ”On hienoa, kun saan toteuttaa itseäni. Hienoa on myös se, että saan auttaa ja tukea muita klubitalolaisia.”

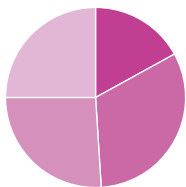
Mielenterveystyö on yksi RAY:n avustustoiminnan painopistealueista.

RAY:n avustamien järjestöjen tunnuslukuja (tiedot kerätty 1 200 järjestöltä, tiedot vuodelta 2002)

Toiminnan yhteen lasketut kulut, milj. €	1 655
Palkattu henkilöstö, hlöä	29 000
Vapaaehtoistyöntekijöitä, hlöä	219 000
Taseiden loppusumma, milj. €	2 300
Käyttöomaisuus, milj. €	1 444
Rahoitus- ja sijoitusomaisuus, milj. €	725
Vieras pääoma, milj. €	1 155

Avustukset avustuslajien mukaisesti v. 2004

Yhteensä 308,0 milj. €

- Yleisavustukset 51,5 milj. € (17 %)
- Kohdennetut toiminta-avustukset 100,5 milj. € (32 %)
- Investointiavustukset 79,6 milj. € (26 %)
- Projektiavustukset 76,4 milj. € (25 %)

Muita heikommassa asemassa ovat ne, joiden osalle sosiaali- ja taloudelliset vaikeudet, pitkäaikainen työttömyys, päihde- tai mielenterveysongelmat, epävarmuus, turvattomuus ja asumisongelmat, köyhyys ja ylivelkaantuminen, vammaisuus tai vaikeat pitkäaikaissairaudet kasaantuvat. Kohderyhmiin kuuluvat myös paljon apua ja tukea tarvitsevat ikääntyvät kansalaiset. Lasten ja nuorten elinoloihin ja turvallisuuteen sekä perheiden selviytymisen edistämiseen kiinnitetään lisääntyvää huomiota. Avustuksia harkittaessa painotetaan erityisesti sellaisia toimintoja ja hankkeita, jotka tukevat ja edistävät kansalaisten omaa aktiivisuutta, itsenäistä selviytymistä ja elämänhallintaa.

Ehkäisevän toiminnan avustamisessa painopiste on suurten kansanterveysongelmien ehkäisemiseen ja syrjäytymiskehityksen katkaisemiseen tähtäävissä hankkeissa. Avustuksia suunnataan terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseen ja toimintoihin, joilla luodaan edellytyksiä huono-osaisuuden havaitsemiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn ja jo passivoituneiden kansalaisten ja perheiden saamiseen palvelujen ja tukijärjestelmien piiriin.

RAY pyrkii avustustoiminnassaan kilpailuneutraalisuuteen, minkä vuoksi viime vuosina on seurattu yksityisen yritysmuotoisen palvelutuotannon lisääntymistä eri toimintasektoreilla. Avustuslain 4 §:n mukaan avustusta voidaan myöntää, jos avustuksen myöntämisen ei arvioida aiheuttavan muita kuin vähäisiä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. RAY laati vuosittuuhannen alussa yhdessä Suomen Yrittäjien kanssa suosituksen kilpailuhaittojen ehkäisemiseksi.

IHMISEN ARVOSTAMINEN AVUSTUSTOIMINNASSA

RAY tukee kansalaisjärjestöjä, joiden toiminnan lähtökohtana on ihminen. Yksityiset kansalaiset ovat järjestöjen tärkein voimavara ja toiminnan kohde. Järjestöiksi organisoitujen kansalaisyhteistyön perustarkoituksena on toisten tukeminen ja muiden samanlaisessa elämäntilanteessa olevien kanssaihmiesten auttaminen.

Avustustoiminnan tavoitteena on järjestöjen toimintaa avustamalla edistää kansalaisten omaehtoista selviytymistä, vastuunottoa itsestä ja keskinäistä huo-

lenpitoa. Avustustoiminnan linjauksissa korostetaan erityisesti avun ja tuen järjestämistä heikoimmassa asemassa oleville kansalaisille ja perheille.

Kumppanuus järjestöjen kanssa on yksi avustustoiminnan strategisista kulmakivistä. Avustusosaston työntekijät ohjaavat ja neuvovat järjestöjä etupäässä henkilökohtaisessa kontaktissa heidän kanssaan järjestökäynneillä ja muissa tapaamisissa sekä sähköisiä viestimiä käyttäen. Kumppanuuteen olennaisesti kuuluva kahdensuuntainen viestintä ja vuoro-

vaikutus järjestökentän ja avustusosaston välillä tuottavat tietoa, jota hyödynnetään avustustoiminnan kehittämisessä.

RAY:n on selvitettävä avustusten mahdolliset kilpailuvaikutukset riittävällä tavalla. Tärkeää on tunnistaa muut vastaavaa palvelutoimintaa harjoittavat yksityiset toimijat. Lisäksi sekä yksittäisiä hankkeita että laajempia periaatteellisia avustuslinjauksia on koordinoitu myös kuntien ja keskeisten ministeriöitten kanssa.

AVUSTUSVALMISTELU SYKSYLLÄ 2003

Saapuneet avustushakemukset käsitellään avustusvalmistelijoiden ehdotusten pohjalta avustusosastolla, minkä jälkeen ne siirtyvät RAY:n johtokunnalle ja hallitukselle. Hallituksen avustusehdotus toimitetaan sosiaali- ja terveysministeriölle, jonka esittelystä valtioneuvosto päättää avustusten lopullisesta jaosta.

Kertomusvuonna vuodelle 2004 avustusta haki 1 746 järjestöä 4 019 toimintoon tai hankkeeseen. Hakemusten yhteissumma oli 841,9 milj. euroa.

RAY:n hallituksen avustusehdotus valmistui joulukuussa. Valtioneuvosto päätti avustuksista 5.2.2004.

RAY:n esityksen mukaisesti tuottoa käytetään vuonna 2004 terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen yhteensä 406,0 milj. euroa. Järjestöille siitä jaetaan avustuksina 308,0 milj. euroa. Lisäksi Valtiokonttorille osoitetaan yhteensä 97,9 milj. euroa käytettäväksi sotainvalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen. Valtion aikaisempina vuosina jakamatta jättämien tuottojen ja palautuneiden avustusten johdosta RAY:n tuottoa jää myöhemmin käytettäväksi 23,8 milj. euroa.

MYÖNNETYT AVUSTUKSET VUODELLE 2004

Järjestöille jaettavasta 308,0 milj. eurosta 17 prosenttia menee yleisavustuksiin, 32 prosenttia kohdennettuihin toiminta-avustuksiin, 26 prosenttia investointeihin ja lähes 25 prosenttia kokeilu- ja kehittämishankkeisiin.

Avustuksia myönnettiin 1 162 järjestölle, joista uusia avustuksen saajia on 52. Avustettavia toimintoja ja hankkeita on 2 422. Uusia avustuskohteita niistä on 448, joista kokeilu- ja kehittämishankkeita 241, investointeja 146 sekä uusia toiminta-avustuksia 61.

Eräs vuoden 2004 avustustenjaon keskeisiä painopisteitä on mielenterveystyön edistäminen. Mielenterveystyöhön kohdennetaan avustuksia lähes 40 milj. euroa, n. 13 prosenttia kaikista avustuksista. Avustuksilla kehitetään mielenterveyspotilaiden ja kuntoutujien itsenäistä asumista ja kuntoutumista tukevia avopalveluita sekä päivä- ja työtoimintoja ja kriisipalveluita. Avustuksilla edistetään myös mielenterveysjärjestöjen edunvalvontaa, koulutusta ja tiedotusta, potilas- ja omaistyön vertaistukea sekä vapaaehtoistoimintaa. Tuen piirissä on myös ehkäisevää mielenterveystyötä, mielenterveyskuntoutujien omaehtoista toimintaa, toimintakeskuksia sekä klubitaloja.

ELÄMÄ SAI RYTMIN

”Nyt elämä hymyilee”, kertoo 23-vuotias Timo Turunen. Marraskuussa 2003 hänelle järjestyi työpaikka Iisalmen Kehypajasta, jonka toiminnasta vastaa Iisalmen Nuorison Tuki ry.

Kehypaja tarjoaa työpaikan noin 60 henkilölle, joista alle 25-vuotiaita on kolmannes. Heistä osalla on takanaan pitkäaikainen tai lyhyempi työttömyys, joka on luonut uhan syrjäytymisestä.

Ennen uutta työpaikkaansa Turunen oli työttömänä puolitoista vuotta. Hän tekee töitä yhdessä Kehypajan monista pajoista, sähköpuolella. Pajassa kierrätetään vanhoja sähkölaitteita. ”Erottelen kiertäykseen laitteista metallin, muovin ja kuparin. Teen myös muitakin töitä, ajan esimerkiksi lähettiajoja.”

Kun Turunen on nyt kiinni työelämässä ja palkka juoksee, hän on tehnyt yllättävän havainnon.

”Elämässä raha ei sittenkään ole tärkeintä. Tärkeintä minulle on se, että elämässä on rytmi. Aamulla kahdeksaksi töihin ja iltapäivällä kotiin. Työttömänä jokainen päivä oli samanlainen, oli arki tai viikonloppu.” Turunen kertoo myös, että työpaikan myötä itsetunto on kasvanut. ”Sitä tuntee itsensä jotenkin enemmän ihmiseksi.”

Vuonna 2004 RAY:n avustuksia saa 100 nuorisokasvatustyötä tekevää järjestöä.

Suurimmat avustuksensaajat v. 2004

Yhteensä 64,5 milj. €

Näkövammaisten Keskusliitto ry	16,0
Y-säätiö	8,6
Invalidiiliitto ry	5,5
Nuorisosäätiö	5,5
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry	5,4
A-klinikkasäätiö	5,3
Ensi- ja turvakotien liitto ry	5,3
Sopimusvuorisäätiö	4,8
Kuurojen liitto ry	4,1
Suomen Mielenterveysseura ry	4,0

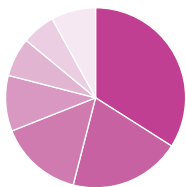
Avustukset toimialoittain v. 2004

Yhteensä 308,0 milj. €

Kansanterveyden edistäminen	105,5
Vanhustenhuollon tukeminen	44,7
Lastensuojelun tukeminen	33,2
Invalidihuollon tukeminen	31,8
Alstivallisten huoltaminen	31,7
Raittiuustyö ja päihdehuollon edistäminen	20,3
Lomanviettomahdollisuuksien edistäminen	17,6
Nuorisokasvatuksen kehittäminen	14,3
Suuronnettomuuksiin varautuminen	8,9

Avustukset tulosalueittain v. 2004

Yhteensä 308,0 milj. €

- Kansalaisjärjestötoiminta 105,9 milj. € (34 %)
- Palvelu- ja tuettu asuminen 60,2 milj. € (20 %)
- Kuntoutus 45,5 milj. € (15 %)
- Kotona selviytymisen ja omaisten tukeminen 29,1 milj. € (10 %)
- Kriisipalvelut 22,4 milj. € (7 %)
- Kurssi-, leiri- ja lomatoiminta 19,8 milj. € (6 %)
- Päiväkeskus- ja työtoiminta 25,1 milj. € (8 %)

Mielenterveystyön lisäksi RAY:n avustuksilla edistetään tuen ja palvelujen turvaamista ja toimintamallien kehittämistä sel-laisiksi, että ne entistä paremmin vastaavat moniongelmaisten kansalaisten ja perheiden tarpeita, auttavat estämään tai katkai-semaan syrjäytymistä ja luovat edellytyksiä perheiden itsenäiselle selviytymiselle ja elämähallinnalle. Avustuksia suunnataan myös terveyttä edistävään toimintaan, suurten kansansairauksien ja elä-mäntapoihin liittyvien ongelmien ehkäisyyn sekä työ- ja toiminta-kyvyn edistämiseen. Avustusten avulla voidaan luoda edellytyksiä huono-osaisuuden havaitsemiselle, syrjäytymisen ehkäisylle ja jo passivoituneiden kansalaisten ja perheiden saamiselle palvelujen ja tukijärjestelmien piiriin.

Vuoden 2004 alussa käynnistyvää kansallista alkoholiohjelmaa toteuttavia hankkeita rahoittamalla edistetään ehkäisevää päih-detyötä ja sen kehittämistä. Erilaisia palvelujärjestelmiä koskevan tiedon lisäämiseksi tuetaan kotona asumista edistävää koulutusta, ohjausta ja neuvontaa. Myös asuntojen peruskorjausneuvontaa sekä omaisten ja ammattihenkilöstön neuvontaa ja koulutusta tuetaan. Pääkaupunkiseudun asunnottomuusohjelmaan kuuluvia hankkeita rahoitetaan ja palveluasumisen uusien ratkaisujen kehit-tämistä ja kokeilua edistetään.

Vuoden 2004 avustuksen saajat on lueteltu liitteessä tämän vuosikertomuksen lopussa.

AVUSTUSTEN MAKSATUS JA KÄYTÖN VALVONTA

Toiminta-avustukset maksetaan pääsääntöisesti automaattisesti neljännesvuosittain. Investointi- ja projektiavustukset maksetaan kustannusten mukaan järjestön esittämän maksupyynnön ja selvi-tyksen perusteella. Kertomusvuoden aikana käsiteltiin noin 6 000 maksupyynnöä.

RAY myös valvoo, että avustuksia käytetään oikein, tarkoituk-senmukaisesti ja tuloksellisesti. Valvonnalla varmistetaan, että avustukset on käytetty siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnet-ty ja että avustusten ehtoja on muutenkin noudatettu. Seuraamalla avustettujen toimintojen ja hankkeiden toteutumista arvioidaan, miten avustushakemuksissa esitetyt tavoitteet saavutetaan.

Valvontaa tehdään RAY:ssä tarkastamalla avustusten maksa-tuksen yhteydessä esitettävät selvitykset sekä avustusten käytöstä annettavat vuosiselvitykset, pyytämällä toiminnasta harkinnan mukaan erilliselvityksiä, tekemällä järjestöihin tarkastus- ja ohjauskäyntejä, tarkastamalla avustettavat rakennushankkeet ja valvomalla niiden toteuttamista sekä ohjauksen ja neuvonnan avulla. Kertomusvuonna mm. avustuksen käyttöön liittyviä kirjan-pidon tarkastuskäyntejä tehtiin 58 järjestöön.

Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan myös ulkopuolisilla asiantuntijoilla teetettävillä arvioinneilla. Kertomusvuonna avustustoiminnan raporttisarjassa julkaistiin arviointiraportit päivä- ja työtoiminnan hyvistä käytännöistä ja kehittämistarpeista sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen tilintekovastuun toteutumisesta. Myös RAY-rahoitteisen tutkimuksen arvioinnista sekä RAY:n rahoittaman huumeiden vastaisen työn ja matalan kynnyksen palveluiden merkityksestä teetettiin ulkopuoliset arvoinnit. Lisäksi sarjassa julkaistiin Esko Romppaisen tutkimus kilpailu oikeuden vaikutuksista RAY:n avustustoimintaan.

Avustusten valmistelun, valvonnan ja maksatuksen tietojärjestelmät on viime vuosina uusittu. Avustustoiminnan seurantaan ja arviointiin panostetaan aiempaa enemmän. Internetissä keväällä 2004 julkaistavan projektirekisterin rakentaminen käynnistettiin loppuvuodesta. Raportointiin, tietojen muuhun hyödyntämiseen sekä valtakunnallisen tilastoyhteistyön kehittämiseen liittyvää kehitystyötä toteutetaan asteittain.

TILAIUUUS PUHUA PERHEEN KRIISISTÄ

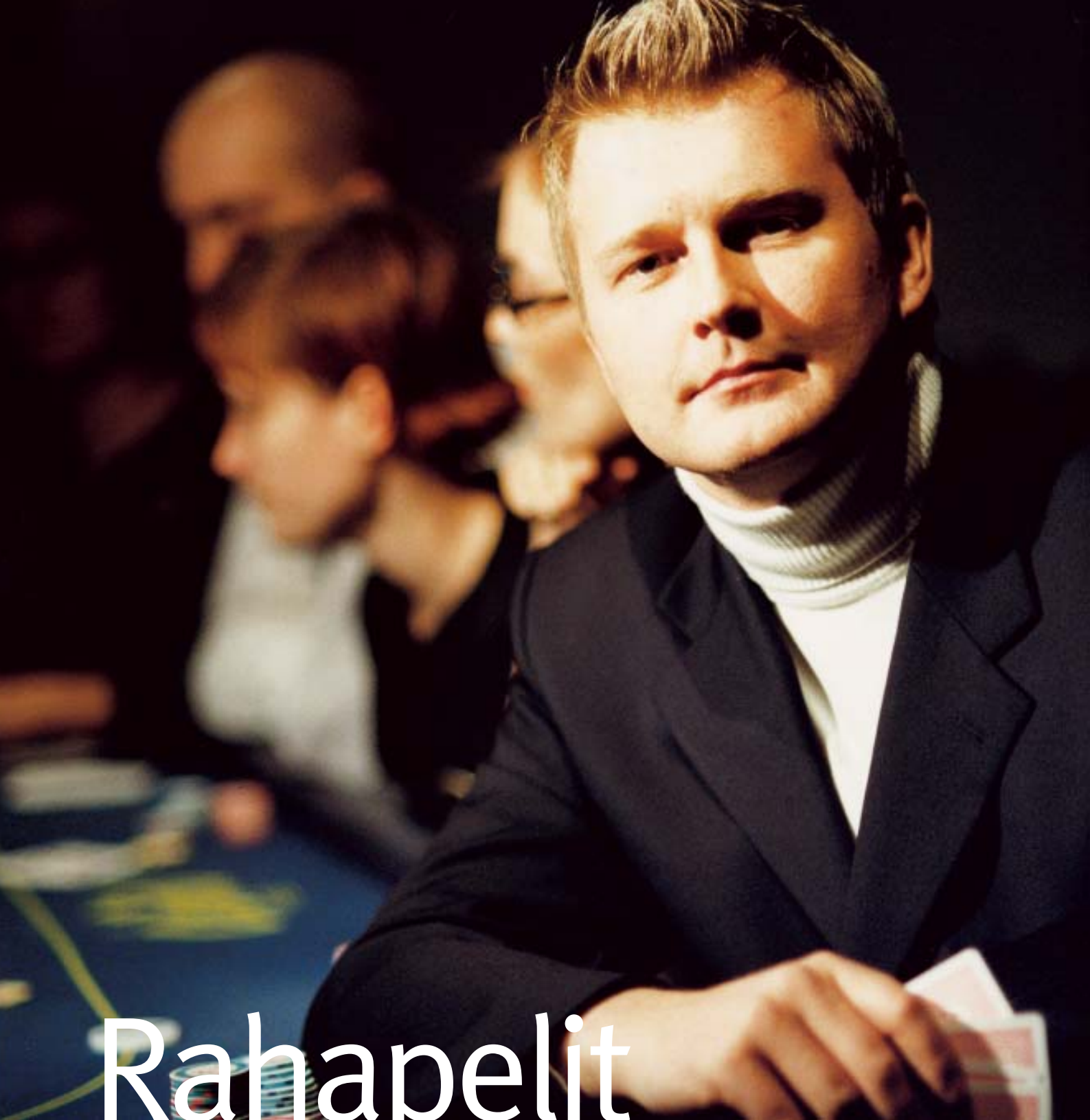
”Oleellista on se, että asiakkaillamme on tilaisuus puhua kriisistään, että heitä kuunnellaan”, kertoo Turun ensi- ja turvakoti ry:n Turun turvakodin vastaava sosiaalihoaja Arja-Riitta Salmela. Hän on yksi turvakodin kuudesta ammattiauttajasta.

Turvakotiin hakeutuva asiakas on tyypillisesti äiti lastensa kanssa. Lasten ikä vaihtelee vauvoista murrosikäisiin. Tukea ja turvaa elämäntilanteeseensa he hakevat fyysisen tai henkisen perheväkivallan vuoksi. Syynä on myös pelko tulevan kriisin syntymisestä.

”Erityisen tärkeää on kuunnella lasten tunteja, heidän ehdoiltaan”, Salmela painottaa.

Hän korostaa myös sitä, että asiakas itse tekee ratkaisun selviytyäkseen kriisistä. ”Me tuemme häntä päätöksessään, käymme keskusteluissa läpi hänen tilannettaan, käytännön järjestelyjä myöten. Jos asiakas haluaa, järjestämme esimerkiksi perheneuvottelun. Asiakkaan ehdoilla rakennetaan myös turvaverkosto jatkotukea varten”, Salmela kertoo. Palaute turvakodin toiminnasta on myönteistä, asiakkaat kiittävät mm. ammattituesta. Monille perheneuvotteluista on ollut suuri apu.

Vuonna 2004 RAY:n avustuksia saa 147 lastensuojelujärjestöä, joista suurimpia on Ensi- ja turvakotien liitto.

Rahapelit

Kertomusvuonna RAY tarjosi raha-automaatti- ja kasinopelejä yhdessä yrittäjien kanssa noin 9 000 liiketilassa. Sen lisäksi pelejä oli pelattavina RAY:n omissa pelisaleissa eri puolella maata sekä maan ainoassa pelikasinossa Casino RAY:ssä Helsingissä. RAY tarjoaa pelaajille jännitystä, ajanvietettä, pieniä voittoja pienillä panoksilla. Ainoastaan kasinolla on mahdollisuus suurempaan riskinottoon korkeammilla pelipanoksilla. Rahapelitoiminnan tavoitteet asetetaan ottaen huomioon yhteiskunta-vastuun eri osatekijät, kuten yleinen ostovoiman kehitys, pelaamisen jakautuminen, käsitykset pelaamiseen liittyvistä ongelmista sekä liikepaikkojen ja koko pelimarkkinoiden kehitys.

Kertomusvuonna suomalaiset käyttivät kotimaisten rahapeliyh-teisöjen eli RAY:n, Oy Veikkaus Ab:n ja Fintoto Oy:n peleihin n. 6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Peliyhteisöjen yhteiskunnallisiin tarkoituksiin tulouttamasta kokonaissummasta RAY:n tilikauden voiton osuus on noin puolet. Ulkomaisten rahapeliyhtiöiden pelien pelaaminen Internetin kautta lienee myös ollut kasvussa Suo-messa, mutta siitä ei ole tilastoa. Rahapelialan kasvu oli yleistä kansantalouden kasvua nopeampaa. RAY:n tuotot kasvoivat muihin yksinoikeusrahapeli-toimijoihin verrattuna keskimääräistä vähem-män. Uusista pelituotteista ja jakelutavoista johtuen koko pelialan liikevoitto ei kasvanut tuottojen kanssa samassa suhteessa.

EY:n tuomioistuim vahvisti vuoden 2003 syksyllä antamassaan Italiaa koskeneessa ns. Gambelli-ennakkoratkaisussaan entistäkin selkeämmin ne yhteiskunnalliset perusteet, joilla pelitoiminnan rajoittaminen on oikeutettua. Tavoitteet sisältyvät myös Suomen arpajaislakiin. EY-tuomioistuin painotti, että valtio ”joka houkutelee ja rohkaisee” kansalaisia osallistumaan rahapeleihin, ei voi vedota rahapeliin sääntelyperiaatteisiin. Suomalaisessa rahapeli-toiminnassa joudutaankin entistä huolellisemmin harkitsemaan rahapeliin markkinoinnin käytäntöjä.

RAY:N PELITOIMINTA MUUTTUVASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Tekniikan kehittyminen antaa mahdollisuuden myös rahapeliin tuottamiseen sähköisissä jakelukanavissa. Digi-tv on vähitellen laa-jenemassa siten, että myös pelien jakelun kannalta se on kiinnos-tava. Merkittävää käyttöä pelaamiseen/pelien tarjoamiseen sillä ei kuitenkaan vielä viime vuonna ollut. Sen sijaan Internet on muodos-tunut jo nyt merkittäväksi sekä kotimaisen että ulkomaisen rahape-litarjonnan kanavaksi. Kehittyvä, liikkuviin päätelaitteisiin perustuva viestintekniikka on nousemassa myös rahapelialan kiinnostuksen kohteeksi. Muut kotimaiset rahapeliyhteisöt, ahvenanmaalainen PAF mukaan lukien, käyttävät Internetiä merkittävässä määrin peliensä tarjoamiseen. RAY ei ole kehittänyt toimialueensa tuotteita näihin uusiin jakelumuotoihin toimintaperiaatteidensa mukaisesti, vaan on keskittynyt oman maan rajojen sisällä pelien tarjontaan julkisissa paikoissa. Ulkomaisten pelialan yritysten Internetin kautta tarjoamalla sähköisillä raha-automaatti- tai kasinotyypisillä pelipal-veluilla näyttäisi olleen pieni vaikutus RAY:n tuottoihin.

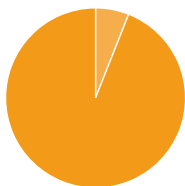
Uuden median tuomat mahdollisuudet pelien ja niiden jakelun kehittämiseen nostivat esille kysymyksen yhteisten sääntöjen tarpeesta Euroopan yhteisön sisällä. Komissio ilmaisikin vuoden lopulla ryhtyvänsä selvittämään, onko tarvetta yhteiseen rahape-lialan sääntelyyn. EY:n tuomioistuimen Gambelli-ennakkoratkaisu osaltaan aktivoi ulkomaisia pelialan toimijoita pyrkimään myös Suomen markkinoille tarjoamaan vedonlyöntipalvelujaan.

RAY panosti toimintastrategiansa mukaisesti perinteiseen raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoimintaan suunnittelemalla ja valmistamalla lähes kaikki pelinsä itse. Toimintavuonna keskityttiin uusien pelituotteiden ja organisaation toimintatapojen kehittämi-seen. Uudet, aikaisempaa monipuolisemmat pelisovellukset ovat nyt mahdollisia, kun automaattien valmistuksessa otettiin käyttöön uusi tekninen alusta. Myös toimintaa tukevien järjestelmien kehitystä tehtiin kahta edeltänyttä vuotta merkittävästi enemmän. Näistä merkittävimpiä olivat kasinopelipöytien informaatiojärjes-telmän uusiminen, uuden asiakashallintajärjestelmän käyttöönotto ja kunnossapidon järjestelmän kehitys. Toimintavuonna testattiin pelikäytössä sähköistä rahaa hyväksyviä peliautomaatteja yhdessä järjestelmiä kehittävien yhteistyökumppanien kanssa.

RAY kehittää pelitoimintaansa suunnittelemalla ja valmista-malla pelejä myös uusille pelaajaryhmille. Näin pyritään pitämään kohtuullisesti pelaavien määrä mahdollisimman laajana. Tämän tavoitteen saavuttamiseen ei viime vuona pystytty, sillä pelaajien määrä pieneni jokaisella toiminnan alueella edellisestä vuodesta. Merkittävänä yhteisenä tekijänä näyttäisi olevan uuden maksuvä-lineen euron käyttöönotto ja sen myötä käteisen määrän vähe-neminen. Lisäksi jatkuvasti lisääntyvä raha- ja viihdepelitarjonta samoissa tiloissa ei voinut olla vähentämättä myös RAY:n pelien pelaamista. ▶

RAY:n pelitoiminnan tuotot v. 2003

Yhteensä 633,0 milj. €

- Kasinopelit 36,2 milj. € (6 %)
- Raha-automaatit 595,3 milj. € (94 %)
- Myynti ja vuokraus 1,5 milj. € (alle 1 %)

TULOS KEHITTYI POSITIIVISESTI

RAY:n tavoitteena oli toimintavuonna jatkaa pelaamisen volyymin kasvattamista hallitusti kansantalouden kehityksen mukaan. Tavoitteeksi asetettiin 4 prosentin kasvu. Tuoton kasvu jäi kuitenkin 3 prosenttiin. Vuoden 2003 vertailukelpoinen kokonaistuotto oli 622,6 milj. euroa. Tuoton kasvu syntyi etupäässä hajasijoitetusta raha-automaattitoiminnasta. Kasinon tuotto kasvoi lievästi, mutta toimintavuodelle sattuneiden useiden pelisalien korjausten ja uudistusten johdosta pelisaleissa jäätin edellisen vuoden tasolle. Ravintolakasinopelien tuotot pienenivät myös viime toimintavuonna. Tuoton aikaansaamiseksi pelien kokonaismäärää kasvatettiin n. 4 prosentilla.

Vuoden 2003 tilinpäätöksessä ilmoitettu 4,7 prosentin tuoton kasvu 633,0 milj. euroon johtuu uudesta tuottojen jaksotusperiaatteesta, jossa automaateissa vuoden 2003 lopussa oleva rahamäärä on laskettu tuottoihin mukaan. RAY:n rahapelitoiminnan tulos kehittyi positiivisesti. Toimintavuoden kustannuksia pienensi toiminnan tehokkuuden paraneminen, mutta myös se, että kasinon valmistumisen viivästyminen vähensi viime toimintavuodelle kohdistuvia kuluja.

Pelitoiminnan liikevaihtoa ja liikevoittoa rasitti edellisvuodesta 1,25 prosenttiyksiköllä noussut arpajaisvero. Edellisvuodesta yli kaksinkertaiseksi kasvaneista pelilaitteinvestoinneista huolimatta liikevoitto kasvoi prosentuaalisesti lähes liikevaihdon verran.

IHMISEN ARVOSTAMINEN RAHAPELITOIMINNASSA

RAY:n pelaajakunta on laaja ja monikulttuurinen, erityisesti kasinotoiminnassa. Siksi ihmisten välinen tasapuolisuus ja suvaitsevuus kuuluvat peruslähtökohtiimme. Toimintaamme ohjaa samaan aikaan kansallinen lainsäädäntö ja viranomaisten antamat ohjeet ja määräykset. Tästä lähtökohdasta kehitämme pelituotteitamme ja palvelujamme ottaen huomioon asiakkaiden odotukset ja tarpeet.

Kunnioitamme asiakkaittemme ihmisyyttä, jolloin palvelutilanteessa kohtelemme jokaista yksilönä arvostavasti ja huomaavaisesti - tasapuolisuus huomioiden. Pelejä kehittäessämme otamme eri

vaiheissa huomioon sen, että pelaamiseen liittyvät sosiaaliset ongelmat pysyisivät vähäisinä.

RAY tarjoaa raha-automaattipelejä tuhansien ja kasinopelejä satojen yrittäjien kanssa - yhteistyökumppanina. Lisäksi RAY:llä on satoja muita kumppaneita erilaisina alihankkijoina. Tänä päivänä RAY toimii myös tällä sektorilla monikulttuurisessa toimintaympäristössä yhteistyössä erilaisista lähtökohdista tulevien ihmisten kanssa.

Haasteenamme on selvittää rahapelitoiminnan käytännön päivittäiset kysymykset yhteistyökumppaneidemme asemasta, kielestä ja muusta taustasta

riippumatta. Kunnioitamme yhteistyökumppaneitamme ihmisinä rakentamalla yhdessä perustan kummankin osapuolen näkemykset huomioon ottavalle toiminnalle. Yhteistyössä luomme olosuhteet, joissa sovitusta ja oikeutetuista asioista pidetään kiinni sekä kohdellaan toista osapuolta rehellisesti, huomaavaisesti, yksilöllisesti ja tasapuolisesti.

RAHA-AUTOMAATIT PELIPISTEISSÄ

Toimintavuoden aikana yhteistyökumppanien tiloihin ravintoloissa, huoltoasemilla, kioskeissa, kaupoissa yms. oli sijoitettuna 15 782 raha-automaattia 9 102 pelipisteessä. Pelien määrä kasvoi 4,3 prosenttia ja pelipisteiden määrä 0,6 prosenttia edellisvuodesta.

Hajasijoitettujen raha-automaattien kokonaistuotto kasvoi 3,7 prosenttia 508,0 milj. euroon. Korvauksia pelien sijoittamisesta maksettiin yrittäjille yhteensä 86,3 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuoteen 3,4 prosenttia. Vertailun helpottamiseksi edellisvuoden luvuissa ei ole mukana raha-automaateissa vuoden lopussa olleita tuottoja.

Vuoden loppuun mennessä olivat kaikki yhteistyökumppanit siirtyneet rahaliikenteessä malliin, jossa yrittäjät itse rahastavat tiloissaan olevat automaatit. Tällä toimintatavalla tuetaan mm. pelaajien pelirahapalvelua sekä kolikoiden käyttöä pelipisteissä.

Pelipisteiden kehittämistä jatkettiin uusimalla sekä automaattikalustoa että pelipisteiden seinäkeratkaisuja. Tavoitteena on mm. lisätä pelipisteissä viihtyvyyttä ja informaatiota pelaamisesta. Myös alaikäisten pelaamisen valvontaan kiinnitettiin erityistä huomiota. Erilaisissa asiakastapaamisissa korostettiin pelaamisen valvonnan merkitystä vastuullisen pelitoiminnan harjoittamisessa.

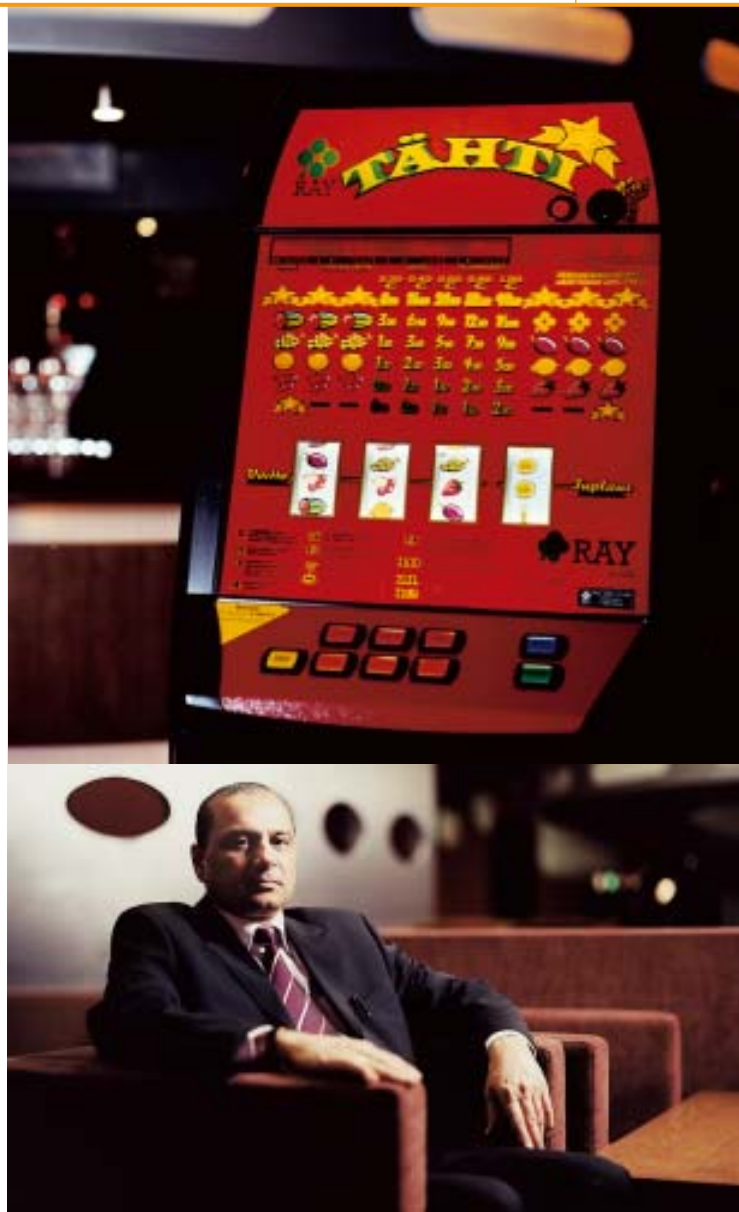
Valtakunnallisesti keskitetty asiakaspalvelu avattiin Lahdessa 1.4.2003. Toimintavuoden aikana otettiin käyttöön uusi myynnin asiakashallintajärjestelmä. Se mahdollistaa aikaisempaa paremmin mm. sijoitussopimusten ja automaattikaluston hallinnan sekä asiakaskohtaisen dokumentoinnin ja informaation. Myös automaattien kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän kehitys käynnistettiin.

ORGANISAATIOTA JA PELEJÄ KEHITETTIIN

Organisaation laaja kehittämissuunnitelma vietiin loppuun toimintavuoden aikana, ja suurin osa kenttäorganisaation muutoksista tuli voimaan vuoden 2004 alusta alkaen. Toiminta jakaantuu nyt maantieteellisesti kuuden sijasta viiteen myynti- ja kunnossapitoalueeseen. Kunnossapidon toimintatapoja uudistetaan sekä kentän asiakastoiminnassa että kunnossapitoa tukevassa kehitysyksikössä. Rahaliikenneprosessin kehittämistä sekä toiminnan luotettavuudesta vastaa erikseen perustettu Rahaliikenneyksikkö.

Raha-automaattien tuotekehityksessä jatkettiin uusien, monipuolisempien pelisovelluksien kehittämistä uudelle PSI-tekniologialle. Apila, Jokeripokeri, Mansikka ja Tähti siirrettiin uudelle PSI-alustalle. Uusista pelimuodoista Senttipokeri saatiin tuotantoon syksyllä, suunnittelussa ja testauksessa olleet Komeetta ja Venttilille tulevat pelattaviksi vuonna 2004. RAY:n oma Valmistus ja materiaalitoiminnot -yksikkö valmisti kertomusvuonna pelitoiminnan tilaamat 2 065 automaattia ja 44 kasinopelipöytää. Käytöstä poistettujen automaattien osien uudelleenkäytöstä saatiin n. 1,7 milj. euron säästöt.

Tunnusluvut s. 17

TOIVEEMME OVAT TOTEUTUNEET

Intiasta kotoisin olevalla Manjit Singhilla on Helsingissä kuusi ravintolaa, joista kaksi on yökerhoja. Niistä Fever Bar & Club avattiin 2003. Osaa ravintoloista Singh pyörittää yhdessä yrittäjäkumppaninsa, niin ikään intialaissyntyisen Paul Nareshin kanssa. RAY:n peliautomaatteja ravintoloissa on 17 sekä kaksi kasinopeliä. Yhteistyö RAY:n kanssa käynnistyi 1987, jolloin Singh perusti ensimmäisen ravintolansa, musiikkipubin. Hän pitää mm. säännöllisiä palavereita RAY:n myyntipäällikkö Hans Dahlqvistin kanssa. ”RAY:ssä on aina kuunneltu meidän toiveitamme. Mitä on luvattu, siitä on pidetty kiinni.”

Suomessa Singh on asunut vuodesta 1982. Ennen ravintoloit-sijaksi ryhtymistään hän työskenteli Suomessa mm. kokkina. Helsingin yliopistossa hän opiskeli filosofiaa. ”Suomessa pärjää kovalla työllä.”

50-vuotias Singh on syntynyt Punjabista. Talvella 2004 hän perusti järjestön, joka auttaa hänen kotiseutunsa huumeongelmaisia. Singh palkkasi myös kaksi lääkäriä, jotka hoitavat ilmaiseksi vanhus-ten silmänsairauksia. ”Hyvää työtä Jumalan siunauksella,” hän sanoo.

RAY:n peliautomaatteja on lähes 2 900 anniskelupaikassa n. 4 600 kappaletta.

HYVÄ KASVOMUISTI ON OSA PALVELUA

”Parasta työssä on erilaisten ihmisten kohtaaminen”, kertoo Susanna Haaga, RAY:n pelinhoitaja Rovaniemellä. Hän luettelee piirteitä, joita työssä asiakaspalvelijana vaaditaan. ”Ystävällisyys kaikenlaisia pelaajia kohtaan on tietysti itsestäänselvää. Joskus työ vaatii sovittelukykyä ja pitkää pinnaa, eivätkä mahdolliset omat huolet saa näkyä pöydän toiselle puolelle. Tällaiset asiat pelaaja aistii nopeasti.”

Jokaista pelaajaa on palveltava yksilöllisesti. ”Jos pöydän ääressä on kova ruuhka, tämä ei aina ole mahdollista, mutta hiljaisempina hetkinä kyllä.” Työssä vaaditaan myös hyvää kasvomuitia. ”Asiakas on aidosti mielissään, kun pelinhoitaja muistaa hänen oman tyylinsä pelata.”

Haaga on tyytyväinen ravintolayrittäjien asennoitumiseen RAY:n pelinhoitajiin. ”He arvostavat työtämme, pitävät meitä kuin omana väkenään.” Työnsä ohella 26-vuotias Haaga opiskelee Lapin yliopistossa tekstiilisuunnittelua. Hän on gradun tekoa vaille taiteen maisteri.

Vuonna 2003 asiakkaita palveli 545 RAY:n pelinhoitajaa 287 ravintolassa.

RAVINTOLAKASINOPELIT

Toimintavuoden päättyessä RAY:llä oli yhteensä 349 pelipöytää 287 yhteistyökumppaniravintolassa. Pelipöytien määrä on jo muutaman vuoden pysynyt melko vakiona. Suosituin peli on Black Jack, joita oli ravintoloissa vuoden lopussa 262. Lisäksi ruletteja oli 81 ja Red Dog -pelejä 6.

Toimintavuonna ravintolakasinopeleiden tuotto oli 19,7 milj. euroa, joka on 2,6 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Kasinopeleiden tuoton kasvun pysähtymiseen on vaikuttanut ravintoloiden aktiivisen myyntiajan jatkuva keskittyminen, yleinen taloudellinen tilanne, tupakkalain vaikutukset pelipöytien sijoittamiseen ravintolassa sekä pelaajien siirtyminen käteisrahan käytöstä korttirahaan. RAY:n pelipöydissä pelaamaan pääsee vain käteisellä. Kertomusvuonna korttirahan käyttöönoton mahdollisuutta tutkittiin, mutta hanketta ei vielä todettu toteuttamiskelpoiseksi.

Ilta- ja yöravintoloiden aktiivinen myyntiaika on viime vuosina keskittynyt yhä enemmän viikonloppuihin, samoin kasinopeleiden pelaaminen. Kasinopeleiden myynnistä peräti 64 prosenttia kertyi kertomusvuonna perjantaina tai lauantaina alkavilla pelikerroilla. Viikonloppuisinkin aktiivisin peliaika on vasta puolen yön jälkeen.

Ravintoloille maksettiin kertomusvuonna sijoituspaikkamaksuina 3,7 milj. euroa, missä oli 7,7 prosenttia laskua edellisvuodesta. Kasinopeleiden kannattavuus heikkeni hieman johtuen tuoton laskusta sekä arpajaisveron korotuksesta. Operatiivisen toiminnan kulut pysyivät edellisen vuoden tasolla.

Kertomusvuonna aloitettiin kymmenen vuotta käytössä olleen pelipöytien kassainformaatiojärjestelmän korvaaminen uudella pelipöytäjärjestelmällä. Sen avulla rekisteröidään pelipöytien rahoitus- ja työaikatiedot sekä siirretään ne keskusjärjestelmään.

Vuodenvaihteessa noin puolet pelipöydistä oli uuden järjestelmän piirissä. Viimeiset asennukset valmistuvat helmikuussa 2004.

Marraskuussa juhlittiin Black Jack -pelin 21-vuotissyntymäpäiviä järjestämällä teematapahtumia niissä ravintoloissa, joissa Black Jackia voi pelata.

PELIPÖYDÄSSÄ ASIAKAS KOHTAA ASIAKASPALVELUAMMATTILAISEN

Ravintolakasinopeleiden esimiehet osallistuivat vuonna 2002 alkaneeseen palvelujohtamisvalmennukseen, joka saatiin päätökseen kesällä 2003. Valmennuksen aikana kiteytyi yhteiseksi tavoitteeksi aktiivinen ja asiakaslähtöinen Hyvän Tahdon Palvelu, jota esimiehet omissa yksiköissään eri keinoin vievät käytännön toimintaan.

Ravintoloissa RAY:n pelinhoitajat työskentelevät pelipöydän ääressä usein yksin. Työskentelyolosuhteet voivat olla varsin haasteelliset. Siksi työsuojelu- ja turvallisuusasioihin panostetaan jatkuvasti sekä koulutuksessa että muussa toiminnassa.

PELISALIT

RAY:llä oli kertomusvuonna eri puolilla maata 51 pelisalia, 2 enemmän kuin edellisvuonna. Niistä Täyspotteja oli 24, Potteja 25 ja Club RAY:ta kaksi. Raha-automaatteja pelisaleissa oli vuoden lopussa yhteensä 1 642 ja kasinopelipöytiä 56, joista lähes puolet oli ruletteja. Pelisalien kasinopelivalikoimaan kuuluivat lisäksi Fast Poker, Red Dog ja Black Jack.

Pelisalien kokonaistuotto toimintavuonna oli 71,8 milj. euroa, joka oli edellisen vuoden tasoa. Automaattien tuotto nousi edelliseen vuoteen verrattuna 0,8 prosenttia ja kasinopelien laski 4,7 prosenttia. Tuotot jäivät 5 prosentin kasvutavoitteesta johtuen mm. ennakoinnattomista pelisalien kiinnioista. Pisimpään suljettuna oli Hämeenlinnan Täyspotti, joka kiinteistön remontin vuoksi suljettiin maaliskuussa 2003 ja avattiin uudelleen vasta tammikuussa 2004. Pelisaliketjuista tuottoaan kasvattivat Potit, 8 prosenttia edellisvuodesta. Vertailun helpottamiseksi edellisvuoteen luvuissa ei ole mukana raha-automaateissa vuoden lopussa olleita tuotteita.

RAY-pelisaleissa kirjattiin toimintavuonna noin 9 miljoonaa asiakaskäyntiä eli keskimäärin 25 000 asiakaskäyntiä päivää kohden. Edelliseen vuoteen verrattuna asiakaskäynnit lisääntyivät noin 2 prosenttia, mikä johtuu pelisalien määrän lisäyksestä. Poteissa asiakasmäärien kasvu oli noin 8 prosenttia. Muissa ketjuissa asiakaskäyntien määrä väheni. Osaltaan siihen vaikuttivat remonteista johtuneet kiinniot.

Vuoden aikana Kuopion Täyspotti muutti uusiin tiloihin ja uuden ilmeen remontin myötä saivat Joensuun, Järvenpään ja Vaasan Täyspotit. Uudet Potit avattiin Lohjalla ja Lahdessa. Ylivieskan Potti muutti kaupungin keskustasta uuteen kauppakeskukseen ja Turusta Potti muutti Kaarinaan.

ASIAKASPALVELU ON AKTIIVISTA

RAY-pelisaleissa henkilöstön läsnäolo on olennainen osa palvelukonseptiä. On tärkeää, että pelaaja saa aina halutessaan apua ja neuvoja henkilökunnalta. Henkilökunnan läsnäolo myös varmistaa pelirauhan sitä haluaville.

Pelisalien esimiehet osallistuivat ravintolakasinopelien esimiesten kanssa palvelujohtamisvalmennukseen ja veivät sen oppeja omille ihmisilleen. Pelisalien henkilöstö etsi omissa valmennustilaisuuksissaan tapoja palvella asiakasta entistäkin paremmin ja yksilöllisemmin. Erityisteemana esiin nousi eri kulttuureista tulevien asiakkaiden kohtaaminen. Aiheesta järjestettiin tilaisuuksia, jossa eri kulttuurien edustajat kertoivat omia näkemyksiään aiheesta.

Oman henkilöstön työssä jaksamista tuettiin mm. Pelaamisen haitat ja vastuumme -valmennuksella, jossa käsiteltiin ongelmapelaamista ilmiönä sekä RAY:n ja sen henkilöstön mahdollisuuksia puuttua ongelmaiseen pelaamiseen.

Tunnusluvut s. 17

HYVÄ ASIAKASPALVELIJA OSAA MYÖS KUUNNELLA

”Osa pelaajista hakee täältä sosiaalisia kontakteja”, kertoo RAY:n Jyväskylän Potti-pelialin hoitaja Mikael Petäjäaho. ”Tässä työssä on oltava hyvä kuuntelija, on osattava haistella, miten juttua vie eteenpäin asiakkaan ehdoilla.” Hän toimii RAY:ssä myös työnopastajana.

Hyvällä asiakaspalvelijalla on Petäjäahon mielestä sosiaalisuutta, kykyä tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa. Tärkeä asia on myös hyvät käytöstavat. ”Jos ihmisellä ei ole käytöstapoja, niitä ei voi oppia. Hyvät tavat tulevat äidinmaidon myötä.”

37-vuotias Petäjäaho pohtii omaa asennettaan työhönsä. ”Kun olen töissä, myyn aikaani työnantajalle. Tämän myyntiajan pyrin tekemään töitä niin hyvin kuin pystyn.” Paitsi asiakkaiden huomioonottamista Petäjäaho korostaa myös kansakäymistä työkavereiden kesken. ”Kun jokainen on valmis tarvittaessa auttamaan toista, se luo yhteishenkeä. Lähtökohta on se, että ihmiset osaavat arvostaa toistensa työpanosta. Kun nämä asiat ovat kunnossa, voi itsekin pyytää pientä palvelusta, jos tilanne niin vaatii.”

Vuonna 2003 RAY:n pelisaleissa kirjattiin keskimäärin 25 000 asiakaskäyntiä päivässä.

CASINO RAY

Casino RAY:n viimeinen kokonainen toimintavuosi oli haastava. Samalla kun Casino RAY:tä pidettiin täydellä teholla toiminnassa, uutta kasinoa suunniteltiin ja rakennettiin. Alustavan aikataulun mukaan uuden kasinon piti aloittaa Fennia-korttelissa joulukuussa, mutta rakennuskohteen vaativuuden takia muutto siirtyi vuoden 2004 puolelle.

Casino RAY:n kokonaistuotto oli kertomusvuonna 21,7 milj. euroa, jossa oli edellisvuodesta kasvua 2,2 prosenttia. Tuotosta automaattien osuus oli 65 ja pöytäpelien 35 prosenttia. Automaattien tuotto kasvoi n. 3 prosenttia päätyen noin 14 milj. euroon. Pöytäpelien tuotto kasvoi n. 0,6 prosenttia ja oli noin 7,6 milj. euroa.

Monet ympäristökijät niin maailmalla kuin kotimaassakin vaikuttivat myös kasinotoimintaan. Yleinen taloudellinen laskusuhdanne, Irakin sota ja sars-epidemia heijastuivat matkailuun ja myös kasinon käyntimääriin. Sarsista johtuneet matkustusrajoitukset lasivat kasinon kannalta merkittävän asiakasryhmän eli kiinalaisten turistien määrään huomattavasti alkuvuonna. Matkustusrajoitusten poistuttua syksyllä kiinalaisia turisteja kävi yli tuplasti alkuvuoteen verrattuna. Lisäksi Kampin alueen massiivinen rakentaminen jätti kasinon edelleen epäedulliseen asemaan asiakasvirtoja ajatellen.

ASIAKSMÄÄRÄT LASKIVAT

Kasinoon tehtiin kertomusvuonna noin 202 800 asiakaskäyntiä, laskua edellisvuodesta oli yli 13 600 käyntiä. Keskimäärin päivässä käyntejä oli 559 ja asiakas käytti kasinokäynnillään 107 euroa.

Kasinon vuosiohjelmaan kuuluivat jo perinteiset viikottaiset pokeriturnaukset ja kansainväliset kilpailut. Kesällä pelattiin kolmi-päiväinen pokerin SM-turnaus ja marraskuussa koko viikon kestävä Helsinki Freezeout -pokeriturnaus.

Kasinon organisaatiota on uudistettu vastaamaan uuden, monipuolisemman toiminnan tarpeita. Rekrytointi ja koulutus uuden kasinon tarpeisiin alkoivat jo syksyllä. Koko henkilöstö on osallistunut laajaan muutosohjelmaan, johon on kuulunut henkilökohtaisia keskusteluja, kehittämiskohteiden määrittelyä ja seminaari.

Vuoden aikana solmittiin useita merkittäviä yhteistyösopimuksia. Uuden kasinon ravintoloitsijaksi valittiin Royal Ravintolat Oy. RAY:n ja kasinon mainostoimistoksi tuli Kaisaniemen Dynamo, jonka suunnittelema uusi liikemerkki julkistettiin uuden nimen ohella kesäkuussa. Grand Casino Helsingin viihdettä valittiin toteutamaan Blue Media Oy.

ELÄMYKSIÄ KASINOLLA

Elämystaikurit Oy järjestää yritysten asiakkaille ja sidosryhmille mitä erilaisimpia, yllätyksellisiäkin tapahtumia. Hapeningiä yhteisen hauskanpidon merkeissä tarjotaan myös yritysten omalle välle.

Jokaisesta tapahtumasta rakennetaan oma yksilöllinen juttunsa. Joskus taikurit tarjoavat asiakkailleen vierailun Casino RAY:ssä. Ohjelmaan kuuluu esimerkiksi pelikoulu.

Yhteistyötä kasinon kanssa taikurit ovat tehneet viitisen vuotta. ”Järjestelyt ovat sujuneet aina tavattoman hyvin. Ja kasinon henkilökunta on huikean ammattitaitoista, asiakaspalvelu pelaa”, kertoo Elämystaikurit Oy:n projektijohtaja Petri Roivainen.

Hän lisää, että joskus kasino on tarjonnut ekstrapalveluja, joita tapahtumaan ei odotettu sisältyvän.

Taikureiden asiakkailta saama palaute on positiivista. ”Leikkimielisen pelikoulun ansiosta heille on herännyt kiinnostus pelaamiseen. Varmasti myös kynnys tulla kasinolle uudestaan on madaltunut monen kohdalla”, Roivainen kertoo.

Vuonna 2003 Casino RAY:ssä kävi n. 560 asiakasta päivässä.

Raha-automaatit pelipisteissä v. 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003 *
Tuottoa, milj. €	415,1	450,4	471,9	489,9	508,0
Henkilöstöä	286	280	297	290	274
Sijoituspaikkoja (pelipisteitä)	8 900	8 800	8 947	9 040	9 102
Sijoituspaikkamaksuja, milj. €	70,7	76,7	79,9	84	86,3
Peliatomaatteja	14 600	14 630	14 751	15 120	15 782

Ravintolakasinopelit v. 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Tuottoa, milj. €	20,0	20,8	20,8	20,2	19,7
Henkilöstöä	579	613	621	637	632
Sijoituspaikkamaksuja, milj. €	4,3	4,3	4,1	4,0	3,7
Pelejä	310	322	324	328	349

Pelitalit v. 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003 *
Tuottoa, milj. €	61,4	65,8	69,6	71,7	71,8
Henkilöstöä	366	356	370	380	378
Pelisaleja	46	46	47	49	51
Asiakaskäyntejä/vuosi, milj. hlöä	9,2	9,1	9,8	8,8	9,0

Casino RAY v. 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Tuottoa, milj. €	15,9	18,9	20,0	21,2	21,7
Henkilöstöä	159	162	180	166	192
Asiakaskäyntejä/vuosi	215 000	229 000	230 500	216 500	202 800

* Tässä esitettyihin vuoden 2003 tuottoihin ei ole sisällytetty uuden kirjauskäytännön mukaisia raha-automaattien voitonmaksukoneissa vuoden lopussa olleita pääomia ja rahastamattomia kassoja. Näin vertailtavuus edellisvuosiin on voitu säilyttää.

SUOMALAISET INNOTUIVAT PAJATSO-PELIN MM-KISASTA

Vuonna 2003 pelattiin RAY:n yli 60-vuotisen historian ensimmäiset Pajatso™-pelin MM-kisat. Alkukarsinnat käytiin yli 200 RAY:n pelipisteessä ja Täyspotti-peliseissa ympäri Suomen.

Pajatso osoitti edelleenkin olevansa todellinen kansallispeli, sillä karsintoihin osallistui yli 8 000 kilpailijaa.

Karsintojen kaksi parasta jatkoi aluemestaruuskisoihin, jotka pidettiin kauppakeskuksissa kymmenessä kaupungissa. Kiertueella yleisöä viihdyttivät tutut kasvat, selostaja Antero Mertaranta, imitaattori Jukka Laaksonen ja näyttelijä Miitta Sorvali.

Pajatso-pelin maailmanmestaruus ratkottiin MTV3-kanavan lähetyksessä, jossa kilpailivat kymmenen aluemestaruuskisan voittaja sekä kaksi kansainvälisen sarjan parasta. Tiukassa ja kovatasoisessa finaali MM-mestariksi taituroi oululainen Tero Tikkanen. Palkinnoksi hän sai matkalahjakortin Las Vegasiin.

Pajatso-pelin vankasta suosiosta kertoo myös se, että finaaliälyhetystä seurasi parhaimmillaan lähes 870 000 katsojaa.

RAY järjestää seuraavat Pajatso-pelin MM-kisat vuonna 2005.

Henkilöstö

Vuoden 2003 henkilöstötutkimustulokset kertovat, että RAY koetaan luotettavaksi ja hyvämaineiseksi työnantajaksi, joka pyrkii ottamaan ratkaisuihinsa huomioon myös ihmiset. Henkilöstön tyytyväisyys työnantajaansa on edelleen RAY:ssä korkeammalla tasolla kuin vertailuyrityksissä. Yksilön ja työyhteisön kehittäminen, yhteenkuuluvuuden lisääminen ja vuorovaikutuksen ylläpitäminen ovat tavoitteina, kun RAY järjestää henkilöstölle kehittymismahdollisuuksia, terveydenhuoltopalveluja sekä virkistäytymis- ja vapaa-ajantilaisuuksia.

RAY:n henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1 641, mikä oli 23 henkilöä vähemmän kuin edellisvuonna. Kokoaikatyössä oli 759 henkilöä. Osa-aikatyötä teki 882 henkilöä, joista suurin osa oli asiakaspalvelutehtävissä ravintolakasinopeleissä ja pelisaleissa. Perhe-, opinto-, vuorottelu- tai muilla vapailla oli 69 henkilöä eli 4,2 prosenttia koko henkilöstöstä. Kokoaikaisen henkilöstön lähtö- vaihtuvuus oli n. 7 prosenttia, osa-aikaisen henkilöstön lähtö- vaihtuvuus oli n. 23 prosenttia.

Koko henkilöstön keski-ikä oli 34 vuotta. Osa-aikaisen henkilöstön keski-ikä oli 27 vuotta, kokoaikaisen n. 15 vuotta korkeampi. Naisten osuus henkilöstöstä oli 47 prosenttia.

Henkilöstön kokonaiskulut olivat kertomusvuonna 41,3 milj. euroa, vähennystä edellisvuodesta oli n. 2 prosenttia. Maksetuista palkoista 0,5 prosenttia muodostivat tulos- ja kannustepalkkiot, joita erikseen määritellyin perustein maksettiin 391 henkilölle yhteensä n. 160 000 euroa. Pitkään palveluksessa olleille maksetaan 10 vuoden välein kuukauden palkkaa vastaava summa. Toimintavuonna palvelusvuosirahana maksettiin 39 henkilölle yhteensä n. 87 000 euroa.

RAY:n oma yrityskohtainen runkotyöehtosopimus takaa yhtenäiset työehdot eri henkilöstöryhmille. Uusi työehtosopimus astui voimaan 1.2.2003, ja sopimuskausi päättyy 15.2.2005. Työehtosopimuksen osapuolia ovat työnantajan edustajana Erityispalvelujen Työnantajaliitto ry sekä henkilöstön edustajina Ammattiliitto SUORA ry, Palvelualojen ammattiliitto PAM ry ja Sähköalojen ammattiliitto ry. Työehtoneuvotteluosapuolet solmivat helmikuussa 2003 ensimmäistä kertaa RAY:n omat luottamusmiehi- ja koulutus- sopimukset.

HENKILÖSTÖTUTKIMUS KEHITTÄMISEN APUNA

Noin kolme neljäsosaa henkilöstöstä vastasi kertomusvuonna henkilöstötutkimukseen, joka oli seurantatutkimus vuoden 2000 tiedoille. Tulosten mukaan RAY:n vahvuuksia ovat mm. organisaation sisäinen toimivuus ja henkilöstön tyytyväisyys, jotka ovat paremmalla tasolla kuin vertailuyrityksissä. Ryhmän sisäistä ilmapiiriä ja yhteishenkeä pidetään myös erittäin hyvinä. Työpaikkaa suosittelevien osuus RAY:ssä on 73 prosenttia, kun se vertailuaineistossa on 58 prosenttia. Tutkimuksen mukaan myös esimiestoiminta on parantunut, henkilöstöjohtaminen on tavallista toimivampaa ja esimerkkinä toimiminen onnistuu esimiehiltä paremmin kuin ennen. Kehittämiskohteina nähtiin mm. palautteen saaminen omasta työstä, vaikka esimies-alaissuhteet ovat muuten hyvät. Suuri osa henkilöstöstä kaipasi myös enemmän haasteita työssään. Tutkimuksen perusteella laaditaan toimintasuunnitelmia tuleviksi vuosiksi.

ASIAKASPALVELUA JA ORGANISAATIOTA PARANNETTIIN

Vuonna 2003 valmisteltiin eräissä yksiköissä organisaatiomuutoksia, mikä näkyi myös koulutuksessa ja henkilöstön kehittämisessä. Suuri osa koulutuksesta liittyi asiakaspalveluun ja vuorovaikutustaitoihin. RAY-pelialisien ja ravintolakasinopelien esimiesten palvelu-

PANOSTUSTA TYÖSSÄ JAKSAMISEEN JA KOULUTUKSEEN

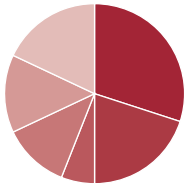
"RAY:n työterveyshuolto tukee työntekijää säilyttämään voimavarat ja löytämään uusia keinoja jaksaa työssä jatkossakin", kertoo RAY:n työterveyshoitaja Tiina Lammi.

Yleisimmin työterveyshoitaja kohtaa asiakkaansa terveystarkastuksissa ja sairastapaantokäynneillä. RAY:n työterveyshuolto tekee yhteistyötä myös työyhteisöjen kanssa. "Harkinnan mukaan yksiköissä voidaan toteuttaa esimerkiksi voimavarakartoitus. Selvitämme myös RAY-talon ja kasinon uusien toimitilojen työolosuhteet", Lammi kertoo. RAY tukee henkilökunnan fyysistä hyvinvointia erilaisin projektein, jotka tähtäävät mm. tuki- ja liikuntaelinten sairauksien ehkäisyyn ja painonhallintaan.

RAY satsaa myös henkilökunnan koulutukseen, kehittämiseen työtehtäviensä hoidossa. "Koulutuksen suunnittelussa lähdetään yksilöllisesti työntekijän tarpeista", kertoo RAY:n koulutussuunnittelija Reijo Kauppila, joka toimii RAY:ssä henkilöstön kehittämistiimin vetäjänä ja itse myös kouluttajana. Koulutukset painottuvat erityisesti vuorovaikutustaitoihin ja asiakaspalvelun yksilöllisyyteen. Myös mm. esimiesten valmennukseen ja tiimikoulutukseen on panostettu.

RAY käytti vuonna 2003 henkilöstön hyvinvointiin sekä koulutukseen n. 1,3 milj. euroa.

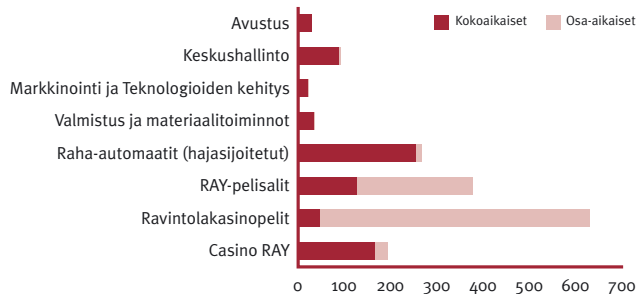
Koulutus aiheittain v. 2003

- Tekninen koulutus (30 %)
- Asiakaspalvelukoulutus (20 %)
- Tietotekninen koulutus (6 %)
- Työyhteisön kehittäminen ja tiimityö (12 %)
- Esimiesvalmennus (14 %)
- Muutosvalmennus (18 %)

Henkilöstö v. 2003

Yhteensä 1 641 henkilöä

johtamisvalmennus laajennettiin koko yksikön henkilöstölle Hyvän tahdon palvelu -koulutukseksi. Kasinon henkilöstön muutosvalmennus liittyi puolestaan uuden kasinon avaamiseen keväällä 2004.

Hajasijoitetun raha-automaattitoiminnan organisaatiomuutoksen yhteydessä RAY:ssä käytiin vuoden aikana YT-neuvotteluja. Myös pääkonttorin ja teollisuustalon tuleva yhdistäminen RAY-taloksi aiheutti tarpeen järjestellä toimitilapalveluita uudelleen. Mainittujen järjestelyjen vuoksi tehtävät vähenivät olennaisesti, mikä aiheutti muuttoa toiselle paikkakunnalle, tehtävämuutoksia ja henkilöstövähennyksiä. Henkilöstövähennyksistä osa hoidettiin eläkejärjestelyin, osa ns. tukipaketeilla ja muutama irtisanomisin.

HENKILÖSTÖN HYVINVOINTIIN PANOSTETTIIN

Kertomusvuonna RAY kustansi koko henkilöstölleen yleislääkäripalvelut. Erikoislääkäripalveluita, hammashuoltoa, fysikaalista hoitoa ja silmälasikustannuksia RAY korvasi työntekijän työajan mukaan. Sairauspoissaoloja ja niiden syitä seurattiin entistä aktiivisemmin. Tämän perusteella pystyttiin tekemään työkyvyn ylläpitämiseen tähtääviä suunnitelmia, kuten pääkaupunkiseudun pelinhoitajille ja kassatyöntekijöille suunnattu avokuntoutuskurssi yhteistyössä Kelan kanssa. Vuonna 2002 alkanut sisäinen koulutus päihde- ja peliriippuvuuden havaitsemiseen ja henkilöstön varhaiseen hoitoon ohjaamiseen toteutettiin koko maassa.

RAY tarjoaa henkilöstölle virkistys-, harrastus- ja liikuntapalveluja sekä lomahuoneistoja vuokrattaviksi. Pääkaupunkiseudun toiminnasta vastaavat harrastekerhot järjestivät yhteensä 34 koko henkilöstölle avointa tapahtumaa, joihin osallistui n. 1 700 henkilöä. Muilla paikkakunnilla yksiköt järjestivät harraste- ja virkistystapahtumia omien toimintasuunnitelmiansa mukaan.

HENKILÖSTÖN ARVOSTAMINEN RAY:SSÄ

Henkilöstöstrategian mukaan RAY:ssä kunnioitetaan ihmisyyttä ja ihmisen arvoa yksilönä. Tähän päästään parhaiten kehittämällä työyhteisöä ja toimintatapaa vuorovaikutteiseksi. Panostamme siihen, että tuemme toistemme kannustamista, kuuntelemista ja kehittymistä sekä onnistumista työssämme. Tähän RAY:ssä on jo useamman vuoden ajan annettu esimiehille valmennusta.

Uskomme, että saavutamme tavoitteet parhaiten yhdessä avoimessa ja rehellisessä ilmapiirissä. Siksi työskentelemme yhteistyössä saavuttaaksemme turvallisen, miellyttävän ja innostavan työyhteisön. Tästä ovat esimerkkinä RAY:n kymme-

net toimivat työtiimit, joista useimmissa on edustajia organisaation eri osista. Tavoitteenamme on uskaltaa puhua myös erimielisyyksistä rakentavasti. Muutosprosesseissa asioista on keskusteltu avoimesti, riittävän aikaisessa vaiheessa ja henkilöstön mielipiteitä kuunnellen.

Henkilöstön kehittämisessä keskeistä on pitää työtaidot ajan vaatimalla tasolla myös tulevaisuudessa. Täydennyskoulutuksen lisäksi RAY antaa peruskoulutuksen kaikille asiakaspalvelijoille, jotka ovat pelaajien kanssa tekemisissä, kuten pelinhoitajille ja muulle pelisalien ja kasinon henkilöstölle. RAY:ssä panostetaan henkilöstön jaksamiseen työssä sekä

hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja kehittämiseen järjestämällä riittävät työterveydenhuolto- ja vapaa-ajanpalvelut. RAY myös edellyttää, että henkilöstö sitoutuu pitämään itsestään huolta säilyäkseen työ- ja toimintakuntoisena.

HALLINTO JA ORGANISAATIO

RAY:ssä päätösvaltaa käyttävät sosiaali- ja terveysalalla toimivat jäsenjärjestöt. Jäsenjärjestöinä voivat olla keskeisessä asemassa olevat terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävät yleishyödylliset sekä oikeuskelpoiset yhteisöt ja säätiöt. Kertomusvuoden lopussa yhdistyksen jäseniä oli 99.

Ylin päättävä elin on jäsenjärjestöjen muodostama yhdistyksen kokous, joka kokoontuu kerran vuodessa. Kertomusvuonna yhdistyksen kokouksessa hyväksyttiin RAY:n tilinpäätös sekä toiminnan ja talouden periaatteet vuodelle 2004.

Yhdistyksen 14-jäseniseen hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja yksitoista muuta jäsentä. Valtioneuvosto määrää hallituksen puheenjohtajan, ensimmäisen varapuheenjohtajan ja viisi muuta jäsentä, joista yksi on sosiaali- ja terveysministeriöstä, yksi sisäasiainministeriöstä ja yksi valtiovarainministeriöstä. Hallituksen toisen varapuheenjohtajan ja kuusi muuta jäsentä valitsee yhdistyksen kokous. Lisäksi hallituksen toimintaan osallistuu kaksi RAY:n henkilöstön edustajaa. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Kertomusvuonna valittiin RAY:lle uusi hallitus, jonka toimintavuosi alkoi 1.1.2004 ja kestää vuoteen 2006.

Yhdistyksellä on hallituksen nimittämä johtokunta, johon kuuluu neljä jäsentä. Puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja. Muut jäsenet ovat pelitoiminnasta, avustustoiminnasta ja hallinnosta vastaavat johtajat.

TOIMINNAN PERUSTA ARPAJAISLAISSA

RAY:n toiminta perustuu arpajaislakiin. Lain mukaan erityisellä rahapeliluvalla voidaan antaa yksinoikeus mm. raha-automaatti-, kasinopeli- ja pelikasinotoimintaan. Lain nojalla valtioneuvosto on myöntänyt RAY:lle rahapeliluvan vuoden 2006 loppuun saakka. Arpajaislain mukaan RAY:n pelitoiminnalla hankitut tuotot käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen.

Avustusten jaon valmistelu ja käytön valvonta perustuvat lakiin raha-automaattiavustuksista. Tällä ns. avustuslailla säädetään avustuksen myöntämisen perusteista, myöntämismenettelystä, maksamisesta, avustuksen käytöstä ja sen valvonnasta, tarkastuksista, palauttamisesta ja takaisinperinnästä.

Valtioneuvosto on antanut myös asetuksen Raha-automaattiyhdistyksestä, jossa säädetään RAY:n järjestysmuodosta ja hallinnosta sekä tuottojen tilittämisestä. Lisäksi avustuslain perusteella on annettu asetus eräistä raha-automaattiavustuksiin sovellettavista määräaajoista.

SM JA STM VALVOVAT TOIMINTAA

Sisäasiainministeriön (SM) Arpajais- ja asehallintoyksikkö valvoo rahapeli- ja muuta arpajaistoimintaa Suomessa. Ministeriön tehtävänä on myös esitellä rahapelien säännöt ja enimmäismäärät valtioneuvoston päätettäväksi sekä valvoa niiden lainmukaisuutta.

Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ohjaa ja valvoo RAY:n avustustoimintaan, kuten jakoehdotuksen ja avustussuunnitelman valmistumista, avustusten maksamista ja avustusten käytön valvontaa. Vuosittain RAY:n ja STM:n kesken sovitaan avustustoiminnalle seuraavan vuoden tulostavoitteet, jotka kirjataan valtion tulo- ja menoarvioon. RAY toimittaa vuosittain STM:lle myös kertomuksen avustusten käytön valvonnasta ja seuraavaa vuotta koskevan valvontasuunnitelman. STM:n tehtäväksi on arpajaislaissa määritelty myös rahapeli- ja muun arpajaistoiminnan sosiaalisten vaikutusten seuraaminen ja arviointi.

RAY:N HALLITUS 2001–2003

VALTIONEUVOSTON MÄÄRÄÄMÄT JÄSENET

JUKKA VIHRIÄLÄ, puheenjohtaja, kansanedustaja

MAUNU IHALAINEN, varapuheenjohtaja, kanslianeuvos

KLAUS HALLA, kehitysjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

PEKKA JÄRVIÖ, ylijohtaja, sisäasiainministeriö

HANNU MÄKINEN, apulaisbudjettipäällikkö, valtiovarainministeriö

PAULA KOKKONEN, ylijohtaja

PEKKA RAVI, rehtori

YHDISTYKSEN KOKOUKSEN VALITSEMAT JÄSENET

TOR JUNGMAN, II varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja, Suomen Sydänliitto ry

HELENA HIILA, toimitusjohtaja, Väestöliitto

MIKAEL INGBERG, toimitusjohtaja, Aktia Säästöpankki Oyj

PIRKKO KARJALAINEN, toiminnanjohtaja, Vanhustyön Keskusliitto ry

LEENA KOLSI, toimitusjohtaja, Solaris-Lomat ry

RAIMO LINDBERG, toimitusjohtaja, Invalidiliitto ry

LEENA VÄLIMÄKI, säätiönjohtaja, Miina Sillanpään Säätiö

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

LASSE KOSKINEN, huoltomekaanikko

JARMO VARANKA, pelinhoitaja

(ylh. vas.) Pekka Järviö, Suvi Lindén, Jukka Vihriälä, Outi Ojala.
Stefan Mutanen, Lasse Murto, Janne Rämä, Klaus Halla, Hilikka Nousiainen.
Hannu Mäkinen, Leena Koikkalainen, Tor Jungman.
Helena Hiila, Kristiina Tetri, Maunu Ihalainen, Pirkko Karjalainen.

RAY:N HALLITUS 2004–2006

VALTIONEUVOSTON MÄÄRÄÄMÄT JÄSENET

JUKKA VIHRIÄLÄ
puheenjohtaja, kansanedustaja

MAUNU IHALAINEN
varapuheenjohtaja, kanslianeuvos

KLAUS HALLA
kehitysjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

PEKKA JÄRVIÖ
ylivohtaja, sisäasiainministeriö

HANNU MÄKINEN
apulaisbudjettipäällikkö, valtiovarainministeriö

SUVI LINDÉN
kansanedustaja

OUTI OJALA
kansanedustaja

YHDISTYKSEN KOKOUKSEN VALITSEMAT JÄSENET

TOR JUNGMAN
II varapuheenjohtaja, toiminnanjohtaja,
Suomen Sydänliitto ry

HELENA HIILA
toimitusjohtaja, Väestöliitto

PIRKKO KARJALAINEN
toiminnanjohtaja, Vanhustyön Keskusliitto ry

LEENA KOIKKALAINEN
toiminnanjohtaja, Lihastautiliitto

LASSE MURTO
toimitusjohtaja, A-klinikkasäätiö

STEFAN MUTANEN
toimitusjohtaja,
Samfundet Folkhälsan i Svenska Finland rf

HILKKA NOUSIAINEN
toiminnanjohtaja, Kuurojen Palvelusäätiö

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

JANNE RÄMÄ
koepelaaja

KRISTIINA TETRI
pelisaliasiakaspalvelija

JOHTOKUNTA
MARKKU RUOHONEN
toimitusjohtaja, puheenjohtaja

ESKO ROMPPAINEN
varatoimitusjohtaja, varapuheenjohtaja

SEPPO PYYKKÖNEN
johtaja, hallinto

HANNU SALOKORPI
johtaja, avustustoiminta

JÄSENJÄRJESTÖT 2003

Aivohalvaus- ja dysfasialiitto ry
 A-Klinikkasäätiö
 Allergia- ja astmaliitto ry
 Alzheimer-keskusliitto ry
 Barnvårdsföreningen i Finland rf
 Eläkeliiitto ry
 Eläkeläiset ry
 Eläkkeensaajien Keskusliitto ry
 Ensi- ja turvakotien liitto ry
 Epilepsialiitto ry
 Epilepsiasäätiö
 Förbundet de Utvecklingsstördas Vål rf
 Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf
 Förbundet Hem och Skola i Finland rf
 Hengityслиitto Heli ry
 Huoltoliitto ry
 Invalidiliitto ry
 Invalidisäätiö
 Kansallinen Senioriliitto ry
 Kehitysvammaisten Tukiliitto ry
 Kehitysvammaliitto ry
 Kotien Puolesta Keskusliitto ry
 Koulun Kerhokeskus ry
 Kristillinen Eläkeliiitto ry
 Kuulonhuoltoliitto ry
 Kuurojen Liitto ry
 Kuurojen Palvelusäätiö
 Kynnys ry
 Lasten Kesä ry
 Lasten Tuki ry
 Lastensuojelun Keskusliitto ry
 Lihastautiliitto ry
 Lomakotien Liitto ry
 Lomaliitto ry
 Lomayhtymä ry
 Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry
 Maito ja Terveys ry
 Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
 Mielenterveyden Keskusliitto ry
 Miina Sillanpään Säätiö
 Minijellonat ry
 Munuais- ja Siirtopotilaiden Liitto ry
 Nuorisosäätiö
 Nuorten Kotkain Keskusliitto ry
 Nuorten Palvelu ry
 Nuorten Puolesta ry
 Nuorten Ystävät ry
 Näkövammaisten Keskusliitto ry
 Oikeutta Eläkeläisille ry
 Omaiset ja Läheiset ry
 Parasta Lapsille ry
 Pelastakaa Lapset ry
 Perhehoitoliitto ry
 Perhelomat ry
 Pienviljelijäväen Lomakotisäätiö
 Psoriasisliitto ry
 Rintamaveteraaniliitto ry
 Rintamanaisten Liitto ry
 Romano Missio ry
 Samfundet Folkhälsan i svenska Finland rf
 Seta ry
 Solaris-Lomat ry
 Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry
 Sotainvalidien Veljesliitto ry
 Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry
 Suomen CP-Liitto ry
 Suomen Demokratian Pioneerien Liitto ry
 Suomen Diabetesliitto ry
 Suomen Elämäntapaliitto ry
 Suomen Kasvatusopillinen Yhdistys ry
 Suomen Keliakialiitto ry
 Suomen Kuurosokeat ry
 Suomen Matkailuliitto ry
 Suomen Meripelastusseura ry
 Suomen Mielenterveysseura ry
 Suomen MS-liitto - Finlands MS-förbund ry
 Suomen Nuorisoyhteistyö-Allianssi ry
 Suomen Parkinson-liitto ry
 Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry
 Suomen Punainen Risti
 Suomen Retkeilymajajärjestö ry
 Suomen Reumaliitto ry
 Suomen Ruskaliitto ry
 Suomen Settlementiliitto ry
 Suomen Sotaveteraaniliitto ry
 Suomen Sydänliitto ry
 Suomen Syöpäyhdistys ry
 Suomen Vanhempainliitto ry
 Svenska Pensionärsförbundet rf
 Tapaturma- ja Sairausinvalidien Liitto ry
 Terveys ry
 Terveystieteiden edistämisen keskus ry
 Terveyskylpyläliitto ry
 Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
 Vanhustyön Keskusliitto ry
 Vesaisten Keskusliitto ry
 Virkistys- ja kylpylälomat ry
 Väestöliitto ry
 Ylioppilasterveys ry

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2003

Yksinoikeus raha-, kasinopeli- ja pelikasinotoiminnan järjestämiseen perustuu arpajaislakiin ja valtioneuvoston sen perusteella antamaan rahapelilupa. Raha-automaattiyhdistyksen järjestysmuodosta ja hallinnosta sekä tuottojen tilittämisestä säädetään valtioneuvoston antamassa asetuksessa RAY:stä. Avustustoiminnasta annettuun laissa säädetään avustusten myöntämisestä, niiden käytön valvonnasta ja takaisinperinnästä.

Valtioneuvosto myönsi vuonna 2002 RAY:lle rahapeliluvan edellään mainittuihin rahapeleihin. Nykyinen lupa on voimassa vuoden 2006 loppuun saakka.

UUDELLA 2003 TUOTOT, LIIKEVAIHTO JA TULOS

Vuonna 2003 rahapeloiminnan tuotot olivat 622,6 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 3,0 prosenttia. Lisäksi ensimmäistä kertaa on tuottoihin kirjattu automaattien voitonmaksukoneissa olevat pääomat ja rahastamattomat kassat vuoden 2003 lopussa. Uuden kirjaamistavan johdosta tilinpäätöksen tuotot olivat 633,0 milj. euroa. Liikevaihto kasvoi 3,3 prosenttia ollen 581,0 milj. euroa. Arpajaisvero maksettiin nyt 8,25 prosenttia tuotoista, yhteensä 52,1 milj. euroa.

Tilikauden liikevoitto oli 396,2 milj. euroa (382,3 milj. euroa vuonna 2002) ja tilikauden voitto 398,7 milj. euroa (385,6 milj. euroa vuonna 2002). Kirjaustavan muutos korottaa tilikauden voittoa noin 8 milj. euroa. Käyttöomaisuuteen investoitiin 47,2 milj. euron arvosta, josta noin 18,5 milj. euroa oli pelilaitteinvestointeja. Uuteen toimintaloon investoitiin kertomusvuonna 11,9 milj. euroa ja Grand Casino Helsinkiin lähes 16,8 milj. euroa.

AVUSTUKSIIN EHDOTETTAVA MÄÄRÄ UUDELLE 2004

Uuden tilinpäätöskäytännön mukaan yhdistyksen kokoukselle esitetään, että vuoden 2003 tuottoa käytetään terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen 391,0 milj. euroa vuonna 2004.

RAHAPELITOIMINTA 2003

Uudelle 2003 asetetusta tuottojen n. 4 prosentin kasvutavoitteesta jäätin n. 1 prosenttiyksikkö. Tuotot kasvoivat etupäässä lisäämällä 400 uutta peliä, vaihtamalla uusia peliversioita vanhenevien tilalle ja perustamalla kaksi uutta pelialia. Samaan aikaan keskimäärin kaksi pelialia oli uudistamisen vuoksi suljettuina.

Vaikka pelien määrät lisääntyivät, pelin keskimääräinen tuotto laski. Tähän vaikuttivat mm. pelaajien määrän väheneminen sekä lisääntynyt kilpailu. Kansallisten rahapelituotteiden ja vähitellen myös verkon välityksellä tarjottavien ulkomaisten pelien määrä on lisääntymässä siten, että kaikkiin peleihin käytettiin jo kertomusvuonna

merkittävästi yleistä ostovoiman kehitystä enemmän varoja. Kilpailu käytettävistä varoista kohdistui myös RAY:n pelitoimintaan.

Euron käyttöönotto on lisännyt merkittävästi erilaisten maksukorttien määrää ja sähköistä maksamista, jolloin käteisen käyttö vähentyi. Myös tämä oli merkittävä tekijä RAY:n pelien suosion vähentymisessä. Perinteisten kasinopelien pelaaminen jatkoi laskua. Kasinon asiakasmäärän kehitykseen vaikutti kielteisesti kasinon ympäristön rakennustyöt ja Kaukoidän asiakaskunnan väheneminen.

RAY harjoitti raha-automaattitoimintaa kertomusvuonna yhteistyössä 6 800 yrittäjän kanssa 8 900 pelipisteessä ja kasinopelitoimintaa 260:ssä eri ravintolassa. Rahapelejä oli tarjolla myös 51 omissa pelialissa ja yhdessä pelikasinossa. Raha-automaattien ja kasinopelien kokonaismäärä oli vuoden lopussa n. 17 300. Sijoituspaikkamaksuja maksettiin yrittäjille vuonna 2003 yhteensä 91,7 milj. euroa, runsaat 14 prosenttia tuotoista.

Toimintavuonna jatkui uuden kasinon rakennustyö. Maanalaisten tilojen louhinta- ja betonirakennetyöt osoittautuivat huomattavasti ennakoitua vaikeammiksi, mikä johti yli 3 kuukauden viivästyneeseen aikatauluun. Syksyllä alkaneet kasinon sisustus ja varustaminen ovat edenneet suunnitelman mukaisesti, ja uusi Grand Casino Helsinki avataan yleisölle 1.4.2004. Töiden vaikeudesta ja viivästyneisyydestä johtuen myös investoinnin kokonaisbudjetti ylitetään n. 10 prosentilla. Toinen suuri investointi, teollisuustalon peruskorjaus uudeksi pääkonttoriksi jatkui suunnitelmien mukaisesti, ja se valmistuu maaliskuun lopussa 2004. Nykyinen pääkonttori luovutetaan uudelle omistajalleen 31.5.2004.

AVUSTUSTOIMINTA 2003

Valtioneuvosto päätti vuoden 2003 avustustenjaosta RAY:n hallituksen ehdotuksen pohjalta 6.2.2003. Avustuksia myönnettiin 1 193 järjestölle yhteensä 302,8 milj. euroa. Avustuksen piiriin hyväksytyjä hankkeita, projekteja ja toimintoja oli yhteensä 2 495. Avustusten lisäksi Valtiokonttorin käyttöön osoitettiin 97,8 milj. euroa, eli tuottoa käytettiin kertomusvuonna yhteensä 400,6 milj. euroa.

RAY:n hallitus hyväksyi keväällä RAY:n avustustoiminnan linjaukset vuosille 2004–2007. RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken käytiin keväällä neuvottelut avustustoiminnan tulostavoitteista vuosille 2004–2007. Sopimus tulostavoitteista vahvistettiin marraskuussa 2003.

RAY:n hallitus sai 17.12.2003 valmiiksi ehdotuksen avustusten jaoks vuodelle 2004, ja se julkistettiin mm. Internetissä. RAY:n hallitus esitti jaettavaksi 308,0 milj. euroa 1 161 sosiaali- ja terveysjärjestölle yhteensä 2 419 kohteeseen vuonna 2004. Valtioneuvosto päätti avustuksista 5.2.2004 RAY:n hallituksen esityksen pohjalta.

Järjestöavustusten lisäksi sotainvalidien hoitoon ja veteraanien kuntoutukseen ohjataan vuonna 2004 Valtiokonttorin kautta 97,9 milj. euroa. Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen käytetään RAY:n pelituottoja siten yhteensä 406,0 milj. euroa, jossa on aiempina vuosina jakamatta jätettyjä pelituottoja 15,3 milj. euroa.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA 2003

Avustustoiminnan vaikutuksia seurataan oman valvonnan lisäksi mm. ulkopuolisilta asiantuntijoilta tilattavilla arvioinneilla. Kertomusvuonna avustustoiminnan raporttisarjassa julkaistiin arviointiraportit päivä- ja työtoiminnan hyvistä käytännöistä ja kehittämistarpeista sekä sosiaali- ja terveysalan järjestöjen tilintekovastuun toteutumisesta. Myös RAY-rahoitteisen tutkimuksen arvioinnista sekä RAY:n rahoittaman huumeiden vastaisen työn ja matalan kynnyksen palveluiden merkityksestä teetettiin ulkopuoliset arvioinnit. Pelitoiminnan suunnittelun avuksi teetettiin pelaaja- ja yrityskuvatutkimukset ja kumppaniyhteistyön kehittämiseksi asiakastyytyväisyystutkimus. Lisäksi tehtiin organisaation sisäistä toimivuutta selvittäviä tutkimuksia, kuten suuri henkilöstötutkimus.

RAY käytti vuonna 2003 tutkimukseen ja tuotekehitykseen yhteensä 5,3 milj. euroa, josta merkittävin osuus käytettiin pelilaitteiden ja järjestelmien kehittämiseen. Pelitoiminnan kehityksessä pääpaino oli pelien uuden teknologian kehittämisessä ja soveltamisessa RAY:n pelitoimintaan. Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut kirjataan suoriteperusteisesti tilikaudelle.

HENKILÖSTÖ JA PALKAT 2003

RAY:n palveluksessa oli tilikauden päättyessä 759 kokoaikaista ja 882 osa-aikaista työntekijää. Suoriteperusteiset palkat sivukuluineen olivat 41,3 milj. euroa.

VUODEN 2004 TOIMINTA

RAHAPELITOIMINTA 2004

RAY:n tavoitteena on vuonna 2004 saada tuottoa 645,5 milj. euroa eli 3,4 prosenttia vuoden 2003 tuottoa enemmän. Tilikauden voitoksi tulisi tällöin 403,9 milj. euroa. Tavoitteena on samanaikaisesti myös rahapelipelaamisen haittojen hallinta rajoittamalla pelimahdollisuuksia. Siksi tuottotavoitetta asetettaessa on otettu huomioon yleinen ostovoiman kehitys, pelaajien määrässä ja rakenteessa tapahtuneet muutokset, RAY:n pelitarjonnan mahdollisuudet sekä koko pelimarkkinan kehittyminen.

RAY:n pitkän aikavälin strategiana on pelitoiminnan tuottojen kasvattaminen yleisen ostovoiman kehityksen mukaisesti, elleivät edellä mainitut tekijät, kuten toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, aiheuta vuosittaista tarkistamisen tarvetta. Rahapelitarjonnan ja nopearytmisten pelien lisääntyminen kiristävät kilpailua asiakkaiden varoista. Taloudellinen epävarmuus heijastuu myös RAY:n peleihin. Myös käteisten maksuvälineiden väheneminen heikentää RAY:n pelien käyttöä.

Edellä esitetyistä syistä vuoden 2004 pelitoiminnan kasvutavoite seuraa arvioitua ostovoiman yleistä kehitystä. Tuloksen aikaansaamiseksi RAY varautuu kasvattamaan pelien määrää vuonna 2004 n. 700 automaatilla, ja runsaat 2 000 automaattia vaihdetaan uudempiin. Uusi kasino aloittaa toimintansa huhtikuun alussa. Vuonna 2004 on

suunniteltu perustettavaksi 2–3 uutta pelisalia. Vuoden kuluessa otetaan käyttöön uusia tai uudistettuja automaattimalleja, joita käytetään sekä hajasijoitustoiminnassa että omissa pelisaleissa. Tuoton kasvattamiseen tähtää myös asiakaspalvelun jatkuva parantaminen.

Toiminnan tehostaminen eri osa-alueilla jatkuu ensi vuonna. Liikevoittoa rasittavat kuitenkin merkittävästi uuden kasinon vaatimat poikkeuksellisen suuret investoinnit, siirtymäkauden päällekkäiset vuokratustannukset ja lanseerauskustannukset. Samanaikaisesti automaatti-investoinnit nousevat viime vuosia korkeammalle tasolle.

Rahapelitoiminnan kansallisen sääntelyperiaatteen muuttamiseen kohdistuu nyt aiempaa suurempia paineita. EY:n tuomioistuin antoi syksyllä 2003 ennakkoratkaisun ns. Gambelli-tapauksessa vahvistaen entistä selkeämmin rahapelitoiminnan kansallisen säätelyn oikeuttamisperusteet: pelitoiminnan tarjonnan rajoittamista voidaan perustella yhteiskuntajärjestykseen liittyvillä syillä. Rajoittaminen ei ole sen sijaan mahdollista, jos jäsenvaltio taloudellista hyötyä saadakseen houkuttelee ja rohkaisee osallistumista arpajaisiin, uhkapeleihin tai vedonlyöntiin. Komissio on tietyvästi aloittamassa selvitystyön eri jäsenmaiden rahapelitilanteesta jo vuonna 2004. Tämä saattaa johtaa myöhemmässä vaiheessa komission aloitteisiin, jotta yhteisön rahapelimarkkinoille luotaisiin yhteistä lainsäädäntöä. Eräistä EU-maiden (ml. Suomi) rahapelitilanteesta on tehty komissiolle selvityspyynnöitä. Kansainvälinen rahapeliyhtiö on hakenut Suomessa valtioneuvostolta vedonlyöntitoiminnan toimilupaa.

Suomen kansallisen, yksinoikeuteen perustuvan rahapelijärjestelmän perusteita ei ole tarvetta kuitenkaan muuttaa. Sen sijaan on aikaisempaa suurempi tarve kansalliselle yhtenäiselle rahapelistrategialle. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että EY:n tuomioistuimen määrittelemät pelitoiminnan säätelyn oikeuttamisperusteet toteutuvat myös käytännössä.

AVUSTUSTOIMINTA 2004

RAY:n ja sosiaali- ja terveysministeriön kesken sovitussa tulostavoitteissa painotetaan avustusten suuntaamista erityisesti heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien tukeen, palveluihin ja omaehtoisen aktiivisuuden lisäämiseen. Avustuksia suunnataan myös terveyttä edistävään toimintaan, kuten suurten kansansairauksien ja elämäntapoihin liittyvien ongelmien ehkäisyyn ja työ- ja toimintakyvyn edistämiseen.

Eräs vuoden 2004 avustusehdotuksen keskeisiä painopisteitä on mielenterveystyön edistäminen. Vuonna 2004 mielenterveystyöhön kohdennetaan avustuksia n. 40 milj. euroa eli 13 prosenttia kaikista avustuksista. Sillä kehitetään mm. mielenterveyspotilaiden ja kuntoutujien itsenäistä asumista, avopalveluita sekä päivä- ja työtoimintoja ja kriisipalveluita. Vuoden 2004 alussa käynnistyvää kansallista alkoholiohjelmia toteuttavia hankkeita rahoittamalla edistetään mm. ehkäisevää päihdetyötä ja sen kehittämistä. Myös osana pääkaupunkiseudun asunnottomuusohjelmaa rahoitetaan uusia erityisryhmien asuntoja ja tuetaan palveluasumisen uusien ratkaisujen kehittämistä.

STYRELSENS VERKSAMHETS- BERÄTTELSE 2003

Intäkterna från verksamheten med penningspel uppgick till 622,6 milj. euro under 2003, vilket var en ökning med 3,0 procent jämfört med föregående år. Utöver detta redovisas kapital och icke utbetalda kassamedel för spelautomaternas vinstmaskiner för första gången bland intäkterna per den 31 december 2003. Enligt det nya redovisnings sättet uppgår intäkterna därmed till 633,0 milj. euro. Omsättningen steg med 3,3 procent till 581,0 milj. euro.

I lotteriskatt betalades totalt 52,1 miljoner euro, vilket utgjorde 8,25 procent av intäkterna.

Rörelsevinsten för räkenskapsåret uppgick till 396,2 milj. euro (382,3 milj. euro år 2002) och vinsten till 398,7 milj. euro (385,6 milj. euro för 2002). Det ändrade redovisnings sättet gör att vinsten för räkenskapsåret ökar med cirka 8 milj. euro. Investeringar i anläggnings- tillgångar gjordes med 47,2 milj. euro, varav cirka 18,5 milj. euro i spelutrustning. Under verksamhetsåret investerades 11,9 milj. euro i ett nytt kontorshus för RAY och närmare 16,8 milj. euro i Grand Casino Helsinki.

I linje med RAYs nya redovisningspraxis kommer föreningsmötet att föreläggas ett förslag om att 391,0 milj. euro delas ut i understöd under 2004.

SPELVERKSAMHET 2003

Intäkterna blev ca en procentenhet lägre än målet, som var en tillväxt på 4 procent. Intäkterna ökade som en följd av att 400 nya spel togs i drift, äldre spelmodeller byttes ut mot nya och två nya spelsalar öppnades. Två spelsalar var stängda på grund av renovering. Trots att antalet spel ökade sjönk de genomsnittliga intäkterna per spel. Orsakerna var bland annat färre antal spelare samt ökad konkurrens.

Byggnadsarbetena på det nya kasinot fortsatte under verksamhetsåret. På grund av vissa problem och förseningar i byggarbetet kommer den totala investeringsbudgeten att överskridas med ca 10 procent. Projektet att bygga om ett tidigare industrihus till nytt huvudkontor för RAY löpte enligt plan och kommer att slutföras före utgången av mars 2004.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET 2003

Den 6 februari 2003 fattade statsrådet beslut om utdelning av understöd utifrån det förslag som RAYs styrelse lagt fram. Sammanlagt 302,8 milj. euro beviljades i understöd till 1 193 organisationer. Antalet godkända projekt som omfattas av understöden uppgår totalt till 2 495. Utöver understöden ställdes 97,8 milj. euro till Statskontorets disposition. Totalt 400,6 milj. euro av intäkterna delades alltså ut.

Styrelsen godkände under våren de riktlinjer som RAY dragit upp för understödsverksamheten under åren 2004–2007. Under våren fördes diskussioner mellan RAY och social- och hälsovårdsministeriet om resultatmålen för åren 2004–2007. Ett avtal om dessa mål undertecknades i november 2003.

Den 17 december 2003 presenterade RAYs styrelse ett förslag till utdelning av understöd under 2004. Styrelsen föreslog att 308,0 milj.

euro skulle delas ut under 2004 till 1 161 social- och hälsovårdsorganisationer för sammanlagt 2 419 objekt. Den 5 februari 2004 fattade statsrådet beslut om understöd enligt det förslag som RAYs styrelse presenterat.

Utöver de understödsbelopp som delas ut till ovan nämnda organisationer används ytterligare 97,9 milj. euro till vård av krigsinvalider och rehabilitering av krigsveteraner under 2004, vilket administreras av Statskontoret. Totalt 406,0 milj. euro av intäkterna från RAYs spelverksamhet används således till att främja hälsa och socialt välbefinnande. I beloppet ingår balanserade vinstmedel från tidigare år på 15,3 milj. euro.

FORSKNING OCH UTVECKLING SAMT PERSONAL

Effekterna av understödsverksamheten följs upp dels genom egen kontroll, dels med hjälp av beställda utvärderingar som görs av utomstående experter. RAY lät utföra spelarenkäter och imageundersökningar för att få hjälpmedel vid planering av spelverksamheten samt en mätning av kundnöjdheten för att kunna utveckla verksamheten med samarbetspartnerna. Dessutom gjordes en stor personalenkät. RAY använde totalt 5,3 milj. euro för forskning och utveckling. Merparten av detta gick till utveckling av spelutrustning och system.

RAY hade 759 heltidsanställda och 882 anställda på deltid vid utgången av räkenskapsåret. Löner för arbetad tid inklusive lönebikostnader uppgick till 41,3 milj. euro.

SPELVERKSAMHET 2004

RAY har som mål att uppnå intäkter på 645,5 milj. euro under 2004 eller en ökning med 3,4 procent mot 2003. En vinst på 403,9 milj. euro har budgeterats för innevarande räkenskapsår. Samtidigt gäller det att reducera de olägenheter som spel kan medföra genom att begränsa spelmöjligheterna. Den allmänna ekonomiska osäkerheten avspeglas också i RAYs spel under 2004. För att visa ett positivt resultat kommer RAY att utöka antalet spel med ca 700 automater och drygt 2 000 automater kommer att bytas ut mot nyare modeller. Det nya kasinot startar sin verksamhet den första april. Enligt planerna skall två–tre nya spelsalar inrättas under 2004. Även kundservicen förbättras oavbrutet i avsikt att öka intäkterna.

Även om den internationella konkurrensen hårdnat finns det inget behov av att ändra grundvalen i det finländska spelsystemet, som bygger på nationell ensamrätt. Däremot finns det ett större behov än tidigare att formulera en samordnad strategi för penningspel i Finland. Det är också viktigt att de skäl som enligt EU-domstolens beslut ger rätt till reglerad spelverksamhet beaktas i praktiken.

UNDERSTÖDSVERKSAMHET 2004

RAY och social- och hälsovårdsministeriet har gemensamt ställt upp resultatmål, som fortfarande prioriterar understöd till de minst privilegierade befolkningsgrupperna i samhället i form av stöd, tjänster och åtgärder som främjar egen aktivitet. Understöd skall också gå till verksamhet som främjar hälsa, till exempel åtgärder som hejdar och minskar stora folksjukdomar, förebygger problem som sammanhänger med livsstilen samt förbättrar möjligheterna att orka med ett helt arbetsliv.

TULOSLASKELMA 1.1.–31.12.2003 RESULTATRÄKNING

1 000 euroa	liite/not	2003	2002	
LIKEVAIHTO	1	580 961	562 373	OMSÄTTNING
Valmisteverastojen muutos lisäys(+)/vähennys(-)		-137	+235	Ökning(+)/minskning(-) av färdiga varor och varor under tillverkning
Valmistus omaan käyttöön		8 953	4 562	Tillverkning för eget bruk
Liiketoiminnan muut tuotot		617	706	Övriga rörelseintäkter
Materiaalit ja palvelut				Material och tjänster
Aineet tarvikkeet ja tavarat				Material, förnödenheter och varor
Ostot tilikauden aikana		10 042	5 706	Inköp under räkenskapsperioden
Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)		-841	+125	Ökning(-)/minskning(+) av lager
Sijoituspaikkamaksut		91 670	87 506	Spelplatsavgifter
Ulkopuoliset palvelut		323	256	Köpta tjänster
Henkilöstökulut	2			Personalkostnader
Palkat ja palkkiot		33 321	33 425	Löner och arvoden
Henkilösivukulut				Lönebikostnader
Eläkekulut		6 017	6 699	Pensionskostnader
Muut henkilösivukulut		1 987	2 024	Övriga lönebikostnader
Poistot	3	18 333	18 963	Avskrivningar
Liiketoiminnan muut kulut		33 308	30 842	Övriga rörelsekostnader
LIKEVOITTO		396 234	382 330	RÖRELSEVINST
Rahoitustuotot				Finansiella intäkter
Korkotuotot		2 489	3 273	Ränteintäkter
VOITTO ENNEN VEROJA		398 723	385 603	VINST FÖRE SKATTER
Välittömät verot		-2	-1	Direkta skatter
TILIKAUDEN VOITTO		398 721	385 602	RÄKENSKAPSPERIODENS VINST

TASE 31.12.2003 BALANSRÄKNING

1 000 euroa	liite/not	2003	2002	
VASTAAVAA				AKTIVA
PYSYVÄT VASTAAVAT				BESTÄENDE AKTIVA
Aineettomat hyödykkeet	4			Immateriella tillgångar
Aineettomat oikeudet		5 985	7 175	Immateriella rättigheter
Muut pitkävaikutteiset menot		31 681	14 796	Övriga utgifter med lång verkningstid
		37 666	21 971	
Aineelliset hyödykkeet	5			Materiella tillgångar
Maa- ja vesialueet		3 535	3 535	Mark- och vattenområden
Rakennukset ja rakennelmat		19 490	21 475	Byggnader och konstruktioner
Koneet ja kalusto		38 306	36 860	Maskiner och inventarier
Muut aineelliset hyödykkeet		848	861	Övriga materiella tillgångar
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		17 159	5 264	Förskottbetalningar och pågående anskaffningar
		79 338	67 995	
Sijoitukset	6			Placeringar
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1	1 028	1 028	Andelar i företag inom samma koncern
Muut osakkeet ja osuudet	6.2	7 755	8 697	Övriga aktier och andelar
		8 783	9 725	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				RÖRLIGA AKTIVA
Vaihto-omaisuus				Omsättningstillgångar
Aineet ja tarvikkeet		4 933	4 092	Material och förnödenheter
Keskeneräiset tuotteet		162	299	Produkter under tillverkning
		5 095	4 391	
Saamiset				Fordringar
Pitkäaikaiset				Långfristiga
Tilitetty sosiaali- ja terveysministeriölle	7	39 074	52 905	Redovisat till social- och hälsovårdsministeriet
Lyhytaikaiset				Kortfristiga
Myyntisaamiset	8	13 458	9 980	Kundfordringar
Lainasaamiset		601	764	Lånefordringar
Siirtosaamiset		1 709	1 809	Resultatregleringar
Puhtaan tuoton ennakko		287 000	279 900	Förskott på nettointäkter
Avustukset		50 439	47 018	Understöd
Rahoitusarvopaperit	9	33 640	33 640	Finansiella värdepapper
		386 847	373 111	
Rahat ja pankkisaamiset		91 951	110 926	Kassa och bank
VASTAAVAA YHTEENSÄ		648 754	641 024	AKTIVA TOTALT

TASE 31.12.2003 BALANSRÄKNING

1 000 euroa	liite/not	2003	2002	
VASTATTAVAA				PASSIVA
OMA PÄÄOMA				EGET KAPITAL
	10			
Toimintapääoma	10.1	131 316	130 640	Verksamhetskaptal
Tilikauden voitto		398 721	385 602	Räkenskapsperiodens vinst
		530 037	516 242	
VIERAS PÄÄOMA				FRÄMMADE KAPITAL
Pitkäaikainen				Långfristigt
Kohdentamattomat avustukset	11	39 074	52 905	Oriktade understöd
Lyhytaikainen				Kortfristigt
Saadut ennakot		12	15	Erhållna förskott
Ostovelat	12	11 569	10 056	Skulder till leverantörer
Muut velat	13	10 994	8 330	Övriga skulder
Siirtovelat	14	6 732	6 619	Resultatregleringar
Maksamattomat avustukset		50 336	46 857	Obetalda understöd
		79 643	71 877	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		648 754	641 024	PASSIVA TOTALT

RAHOITUSLASKELMA FINANSIERINGSANALYS

1 000 euroa	2003	2002	
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			KASSAFLÖDE FRÅN AFFÄRSVERKSAMHETEN
Liikevoitto	396 234	382 330	Rörelsevinst
Oikaisut:			Justeringar:
Suunnitelman mukaiset poistot	18 333	18 963	Avskrivningar enligt plan
Muut oikaisuerät	753	851	Övriga justeringsposter
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	415 320	402 144	Kassaflöde från affärsverksamheten före förändring av rörelsekapital
Käyttöpääoman muutos:			Förändring av rörelsekapital:
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamiset lisäys(-)/vähennys(+)	-3 418	2 682	Ökning (-)/minskning(+) av kortfristiga räntefria rörelsefordringar
Vaihto-omaisuuden lisäys(-)/vähennys(+)	-704	-110	Ökning(-)/minskning(+) av omsättningstillgångar
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys(+)/vähennys(-)	4 685	2 819	Ökning(+)/minskning(-) av kortfristiga räntefria skulder
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	415 883	407 535	Kassaflöde från affärsverksamheten före finansiella poster och skatter
Saadut korot liiketoiminnasta	2 690	3 234	Erhållna räntor från affärsverksamheten
Maksetut välittömät verot	-3	3	Direkta skatter
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	418 570	410 772	KASSAFLÖDE FRÅN AFFÄRSVERKSAMHETEN
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-46 241	-23 797	Investeringar i materiella och immateriella tillgångar
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja muiden sijoitusten luovutustulot	663	761	Överlåtelseintäkter från materiella och immateriella tillgångar och övriga placeringar
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-45 578	-23 036	KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGAR
MAKSETUT AVUSTUKSET	-395 277	-377 030	BETALDA UNDERSTÖD
TILITYKSET STM:LLE / STM:LTÄ	3 310	-6 539	AVRÄKNING MED SHM
RAHAVAROJEN MUUTOS			ÖKNING(+)/MINSKNING(-)
LISÄYS(+)/VÄHENNYS(-)	-18 975	4 167	AV FÖRÄNDRING I LIKVIDA MEDEL
Rahavarat tilikauden alussa ¹⁾	144 566	151 545	Likvida medel i början av räkenskapsperioden ¹⁾
Rahavarat tilikauden lopussa ¹⁾	125 591	144 566	Likvida medel i slutet av räkenskapsperioden ¹⁾
Rahavaroihin sisältyvät ennakkoon toimitetut eurorahat	0	11 146	Förhandslevererade eurosedlar och -mynt som ingår i likvida medel
	-18 975	4 167	

¹⁾ Rahavarat sisältävät rahojen ja pankkisaamisten lisäksi likvidit arvopaperit, joiden arvon vaihteluun on erittäin vähäinen riski.

¹⁾ I likvida medel ingår förutom kassa och bank även likvida värdepapper med mycket låg risk för kursfluktuationer.

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

LAINSÄÄDÄNTÖ

Tilinpäätös on laadittu noudattaen voimassa olevia kirjanpitosäännöksiä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska tytäryhtiöiden Kiinteistö Oy Kymenpotin ja Asunto Oy Eturessun sekä osakkuuskiinteistöyhtiöiden vaikutus RAY:n toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan on vähäinen.

ELÄKEMENOJEN JAKSOTUS

Henkilökunnan eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöstä otetulla vakuutuksella. Eläkevakuutukset on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

JOHTOKUNNAN ELÄKESITOUKSET

Eläkesitoumus mahdollistaa johtokunnan jäsenille eläkkeelle jäämisen 60-vuotiaana. Eläkevastuut katetaan kokonaisuudessaan eläkevakuutuksella, joka otetaan eläkevakuutusyhtiöstä.

ARPAJAISSEROT

Arpajaisverot on kirjattu suoriteperusteisesti. Arpajaisverot ovat raha-automaattien ja kasinopelien ja Casino RAY:n tuotosta 8,25 prosenttia.

LIKEVAIHTO

Arpajaisverot ja kurssierot on vähennetty pelitoiminnan tuotoista ennen liikevaihdon esittämistä.

Kirjauskäytäntöä on tilikauden aikana muutettu siten, että raha-automaattien kassoissa oleva rahastamaton tuotto 3,5 milj.euroa on tuloutettu. Tuottoon kohdistuva arpajaisvero 290 000 euroa ja sijoituspaikkamaksu 534 000 euroa on kirjattu velaksi.

Raha-automaattien voitonmaksukoneistoissa oleva 31.12. pelipääoma 6,9 milj. euroa on tuloutettu ja kirjattu taseen rahaveroihin. Erään kohdistuva arpajaisvero 569 000 euroa ja sijoituspaikkamaksut 1,1 milj. euroa on kirjattu velaksi.

SIJOITUSPAIKKAMAKSUT

Sijoituspaikkamaksut on jaksotettu automaattien tuoton ja sijoituspaikan haltijoiden kanssa tehtyjen sopimuksien mukaisesti.

KÄYTTÖMAISUUS

Kuluvasta käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset poistot. Omaan käyttöön valmistettujen raha-automaattien hankintamenona on aktivoitu valmistuksen välittömien kustannusten lisäksi osuus valmistuksen ja hallinnon kiinteistä kuluista.

POISTOPERIAATTEET

Käyttö- ja vaihto-omaisuus on arvostettu välittömien hankintamenojen mukaisesti. Käyttöomaisuudesta kirjatut suunnitelman mukaiset tasapoistot on laskettu seuraavien taloudellisten käyttöaikojen mukaan:

	Vuodet
Rakennukset ja rakennelmat	10–30
Pelikalusto	5–10
Koneet ja kalusto	3–7
Aineettomat oikeudet	3–10
Aineelliset hyödykkeet	10
Muut pitkävaikutteiset menot	10

RAHOITUSARVOPAPERIT

Rahoitusarvopapereihin sisältyy osuuksia kasvurahastosta, joiden tuotto tuloutetaan osuuksien myynnin yhteydessä. Taseen liitetiedoissa on esitetty arvon muutos.

OMA PÄÄOMA

STM:n luvalla omaan pääomaan on perustettu toimintapääoma, joka on suuruudeltaan pysyvien vastaavien poistamattoman hankintamenon ja sekä tulevia investointeja varten tehdyn varauksen suuruinen. Toimintapääomaan on siirretty taseesta 31.12.2002 hankintapääoma, kertynyt poistoero ja hankintavarauksen. Vertailutiedot on muutettu vastaamaan nykyistä käytäntöä.

ULKOMAAN RAHAMÄÄRÄISET OSTOVELAT JA MYYNTISAAMISET

Ulkomaan rahan määräiset ostovelat ja myyntisaamiset on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan. Kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

ENNAKKOMAKSUT

Raha-automaattiasetuksen 21 §:n mukaisesti tilikauden voitosta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetty tilikauden voiton ennakko on esitetty ennakkomaksuna.

LYHYTAIKAISET AVUSTUSSAAMISET JA -VELAT

Jaettavaksi päätetyt maksamattomat avustukset on esitetty lyhytaikaisena saamisena sosiaali- ja terveysministeriöltä ja lyhytaikaisena velkana järjestöille.

JAKAMATTOMAT VOITTOVARAT

Aikaisemmilta tilikausilta sosiaali- ja terveysministeriölle tilitetyt voittovarot, joiden käytöstä ei ole tehty päätöstä, on esitetty vaihtovissa vastaavissa pitkäaikaisena saamisena ja vastaavan suuruisena kohdentamattomana avustuksena pitkäaikaisissa veloissa.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 euroa	liite	2003	2002
Liikevaihto	1		
Raha-automaatit (hajasijoitetut)		474 716	455 650
RAY-pelisalit (raha-automaatit ja kasinopelit)		66 788	66 724
Ravintolakasinopelit (hajasijoitetut)		18 029	18 771
Casino RAY (raha-automaatit ja kasinopelit)		19 938	19 812
Myynti ja vuokraus		1 490	1 416
Yhteensä		580 961	562 373
Henkilöstökulut	2		
Palkat ja palkkiot		33 211	33 314
Eläkekulut		5 996	6 678
Muut henkilösivukulut		1 981	2 017
Yhteensä		41 188	42 009
Hallituksen palkat ja palkkiot			
Palkat ja palkkiot		110	111
Eläkekulut		21	21
Muut henkilösivukulut		6	7
Yhteensä		137	139
Henkilöstö keskimäärin			
Kokoaikaiset		759	775
Osa-aikaiset		882	889
Yhteensä		1 641	1 664
Suunnitelman mukaiset poistot	3		
Aineettomat hyödykkeet		2 807	2 743
Rakennukset ja rakennelmat		1 460	1 500
Koneet ja kalusto		14 048	14 625
Muut aineelliset hyödykkeet		18	95
Yhteensä		18 333	18 963
Tuloslaskelman sisältämät verot			
Arpajaisverot		52 110	42 216
Lupamaksut		12	11
Kiinteistöverot		135	134
Välittömät verot		2	1
Yhteensä		52 259	42 362

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 euroa

liite

Käyttöomaisuus		Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä			
Aineettomat hyödykkeet	4						
Hankintameno 1.1.2003		14 342	18 572	32 914			
Lisäykset		879	17 664	18 543			
Vähennykset		-77	-589	-666			
Siirrot erien välillä		0	0	0			
Hankintameno 31.12.2003		15 144	35 647	50 791			
Kertyneet poistot 1.1.2003		-7 167	-3 776	-10 943			
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		76	549	625			
Tilikauden poistot		-2 068	-739	-2 807			
Kertyneet poistot 31.12.2003		-9 159	-3 966	-13 125			
Kirjanpitoarvo 31.12.2003		5 985	31 681	37 666			
Kirjanpitoarvo 31.12.2002		7 175	14 796	21 971			
Aineelliset hyödykkeet	5	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2003		3 535	47 801	96 542	1 658	5 264	154 800
Lisäykset		0	1 007	15 788	5	11 895	28 695
Vähennykset		0	-5 103	-6 539	-21	0	-11 663
Siirrot erien välillä		0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2003		3 535	43 705	105 791	1 642	17 159	171 832
Kertyneet poistot 1.1.2003		0	-26 326	-59 682	-797	0	-86 805
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		0	3 571	6 245	21	0	9 837
Tilikauden poistot		0	-1 460	-14 048	-18	0	-15 526
Kertyneet poistot 31.12.2003		0	-24 215	-67 485	-794	0	-92 494
Kirjanpitoarvo 31.12.2003		3 535	19 490	38 306	848	17 159	79 338
Kirjanpitoarvo 31.12.2002		3 535	21 475	36 860	861	5 264	67 995
Sijoitukset	6		Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä		
Hankintameno 1.1.2003			1 028	8 697	9 725		
Lisäykset			0	3	3		
Vähennykset			0	-945	-945		
Siirrot erien välillä			0	0	0		
Hankintameno 31.12.2003			1 028	7 755	8 783		
Kirjanpitoarvo 31.12.2003			1 028	7 755	8 783		
Kirjanpitoarvo 31.12.2002			1 028	8 697	9 725		
			2003	2002			
Pitkäaikaiset saamiset	7						
STM:n käytössä oleva RAY:n tuotto 1.1. Vuoden 2002 tuotosta tilitetty STM:lle			52 905	45 164			
Avustuksiin vuonna 2003 myönnetty, siirretty lyhytaikasiin saataviin			384 926	383 062			
Käytetty Valtiokonttorin osoittamaan tarkoitukseen			-302 800	-279 500			
Avustusten oikaisujen tilitys STM:lle			-97 750	-97 750			
STM:n käytössä oleva tuotto 31.12.			1 793	1 929			
			39 074	52 905			
Myyntisaamiset	8						
Raha-automaattien tuottosaamiset			13 101	9 585			
Kasinopelien tuottosaamiset			210	249			
Muut myyntisaamiset			147	146			
Myyntisaamiset 31.12.			13 458	9 980			

TASEEN LIITETIEDOT

1 000 euroa	liite	2003	2002
Rahoitusarvopaperit	9		
Sijoitusrahasto kirjanpitoarvo 31.12.2003		33 640	33 640
Sijoitusrahasto markkina-arvo 31.12.2003		35 921	34 986
Muutos		2 281	1 346
Oma pääoma	10		
Oma pääoma 1.1.		516 242	513 702
Siirretty avustusvaroiksi		-384 926	-383 062
Toimintapääoma 31.12.		131 316	130 640
Tilikauden voitto		398 721	385 602
Oma pääoma yhteensä 31.12.		530 037	516 242
Toimintapääoman muodostus laskennallisesti	10.1		
Aineettomat hyödykkeet		21 971	12 034
Aineelliset hyödykkeet		67 995	73 436
Sijoitukset		9 725	10 170
Varaukset tuleviin investointeihin		31 625	35 000
Toimintapääoma yhteensä		131 316	130 640
Pitkäaikaiset velat	11		
Kohdentamattomat avustukset 1.1.		52 905	45 164
Siirretty voittovaroista		384 926	383 062
Siirretty lyhytaikaisiin velkoihin		-302 800	- 279 500
Maksettu Valtiokonttorille		-97 750	-97 750
Avustusten oikaisut tilikaudella		1 793	1 929
Kohdentamattomat avustukset 31.12.		39 074	52 905
Ostovelat	12		
Sijoituspaikkamaksuvelat		9 585	7 924
Muut ostovelat		1 984	2 132
Ostovelat 31.12.		11 569	10 056
Muut velat	13		
Arpajaisverovelka		9 675	7 388
Muut velat		1 319	942
Muut velat 31.12.		10 994	8 330
Siirtovelat	14		
Lomapalkkavelka		5 582	5 501
Muut siirtovelat		1 150	1 118
Siirtovelat 31.12.		6 732	6 619

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN OSAKKEET JA OSUUDET

1 000 euroa

liite

		Omistusosuus-%	Kpl	Kirjanpitoarvo	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Osuudet saman konsernin yrityksissä	6.1					
As.Oy Nilsiä Eturessu, Nilsiä		100	2 200	863	733	4
Kiint.Oy Kymen Potti, Kouvola		53	485	165	225	1
Osuudet saman konsernin yrityksissä yhteensä				1 028		
Muut osakeomistukset	6.2					
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt				7 119		
Puhelinosakkeet ja -osuudet				83		
Liittymismaksut				17		
Muut osakkeet				536		
Muut osakeomistukset yhteensä				7 755		
Osakkeet ja osuudet yhteensä				8 783		

Espossa 11. päivänä helmikuuta 2004

Jukka Vihriälä
puheenjohtaja

Maunu Ihalainen
varapuheenjohtaja

Tor Jungman
II varapuheenjohtaja

Klaus Halla

Helena Hiila

Pekka Järviö

Pirkko Karjalainen

Leena Koikkalainen

Suvi Lindén

Lasse Murto

Stefan Mutanen

Hannu Mäkinen

Hilkka Nousiainen

Outi Ojala

Markku Ruohonen
toimitusjohtaja

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espossa 19. päivänä helmikuuta 2004

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä, KHT

Heikki Timonen, JHTT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYKSEN JÄSENILLE

Olemme tarkastaneet Raha-automaattiyhdistyksen kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 2003. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten

sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta raha-automaattiasetuksen säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta.

Espoossa 19. päivänä helmikuuta 2004

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö
Johanna Perälä, KHT

Heikki Timonen, JHTT

TILINTARKASTAJAT 2004

Deloitte & Touche Oy
KHT-yhteisö
Yhdistyksen kokouksen valitsema

Kaj Kiljander, JHTT
Valtiovarainministeriön määräämä

AVUSTUKSET VUODELLE 2004

Järjestön nimi	Myönnetty, 1 000 euroa		
ADHD-LIIITTO RY	725	ELÄKELIITON KAAVIN YHDISTYS RY	13
ADOPTIOLASTEN VANHEMMAT RY	30	ELÄKELIITTO RY	1 292
AHJOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	67	ELÄKELÄISET RY	762
AINALA RY	80	ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITTO RY	895
AITOON EMÄNTÄKOULU OY	49	ELÄMÄ ON PARASTA HUUMETTA RY	360
AIVOHALVAUS- JA DYSPASIALIITTO RY	1 413	ELÄMÄNI SANKARI 2000 RY	100
AIVOVAMMALIITTO RY	242	EMPPIS KUOREVESI RY	75
AKAVA-JÄRJESTÖJEN LOMAYHDISTYS A-LOMAT RY	336	ENON VANHUSTEN TUKI RY	35
A-KILTOJEN LIITTO RY	518	ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO RY	5 265
A-KLINIKKASÄÄTIÖ	5 296	ENÄKOTI RY	16
AKTIIVISEET TYÖTÄHAKEVAT RY	20	EPILEPSIALIITTO RY	1 183
AKTIVOIVAN & VITAALIN YHDESSÄKASVUN SILLANRAKENTAJAT RY	25	EPILEPSIASÄÄTIÖ	293
ALAJÄRVEN SEUDUN VANHUSTENPALVELUYHDISTYS RY	72	ERILAISTEN OPPIJOIDEN LIITTO RY	62
ALATORNION VANHAINKOTIYHDISTYS RY	91	ERITYISHUOLTOJÄRJESTÖJEN LIITTO EIJÄ RY	368
ALAVIESKAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	20	ERITYISKANSANOPISTON KANNATUSYHDISTYS RY	526
ALAVUDEN ASEMANSEUDUN KYLÄYHDISTYS RY	35	ERÄJÄRVEN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	11
ALLERGIA- JA ASTMALIITTO – ALLERGI- OCH ASTMAFÖRB.	1 463	ESPOON DIAKONIASÄÄTIÖ	315
ALVI RY	450	ESPOON JA KAUNIAISTEN DEMENTIAYHDISTYS RY	95
ALZHEIMER-KESKUSLIITTO RY	843	ESPOON LÄHIMMÄSPALVELUYHDISTYS RY	90
ANJALANKOSKEN NUORTEN TUKI RY	6	ESPOON MIELENTERVEYSYHDISTYS – ESBO MENTALH.FÖR RY	238
ANJALANKOSKEN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS	80	ETAPPI-RYHMÄ RY	100
ANJALANKOSKEN VANHUSTENTUKI RY	121	ETELÄ-KARJALAN DEMENTIAYHDISTYS RY	65
ANNA KIVIMÄKI SÄÄTIÖ	64	ETELÄ-KARJALAN OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA RY	55
APUOMENA RY	70	ETELÄ-KARJALAN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50
ARBETE, LÖN OCH LIV FÖR HANDIKAPPADE R.F. ALLHAND	30	ETELÄ-KARJALAN PERHETYÖN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	87
ARTJÄRVEN VANHUSTENTUKI RY	20	ETELÄ-POHJANMAAN MUISTIHÄIRIÖ- JA DEMENTIAYHDISTYS RY	110
ASEMAN LAPSET RY	162	ETELÄ-POHJANMAAN NUORISOSEURA RY	30
ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ ASPA	2 514	ETELÄ-POHJANMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	469
ASUMISTERVEYSLIITTO ASTE RY	240	ETELÄ-POHJANMAAN SYDÄNPIIRI RY	35
ATK SENIORIT MUKANETTI RY	35	FANNYN TUPA RY	3
AURALAN KANNATUSYHDISTYS RY	80	FILOKSENIA RY	40
AURALAN KERHOKESKUS RY	40	FINLANDS SVENSKA MARTHA FÖRBUND RF	45
AURINKORINTEEN KOULUN VANHEMPAINYHDISTYS RY	50	FINLANDS SVENSKA NYKTERHETS FÖRBUND RF (FSN-MHF)	338
AUTA LASTA RY	195	FINLANDS SVENSKA PSYKOSOCIALA CENTRALFÖRBUND RF	307
AUTISMI- JA ASPERGERLIITTO RY	1 302	FINLANDS SVENSKA SOCIALFÖRBUND RF	40
AUTISMISSÄÄTIÖ	486	FINLANDS-SVENSKA HANDIKAPPFÖRBUND	176
AUTOLIITTO RY	67	FINLANDSSVENSKA TECKENSPRÅKIGA RF	40
AVAIN-SÄÄTIÖ	310	FINNILCO RY	132
AVUXI RY	45	FOLKHÄLSAN MITTNYLAND AB	259
BALANSSI RY	60	FOLKHÄLSAN RASEBORG AB	9
BARNÄVÄRDSFÖRENINGEN I FINLAND RF	340	FOLKHÄLSANS FÖRBUND RF	512
BETESDA-SÄÄTIÖ	347	FÖRSSAN PALVELUKAMMARI RY	60
CAMPUS CARITAS RY	35	FÖRSSAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	90
CONTACT RF	40	FYSIOTERAPIA-ALAN NÄKÖVAMMAISET RY	447
COUNCIL OF INTERNATIONAL FELLOWSHIP IN FINLAND	4	FÖRBUNDET DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÄL RF	1 752
CROHN JA COLITIS RY	93	FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA HÖRSELSKADADE RF	132
CURLY RY	70	FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADE RF	435
DALSBRUKS PENSIONÄRSBOSTADSSTIFTELSE KVARNBACKEN	3	FÖRBUNDET HEM OCH SKOLA I FINLAND RF	180
DE GAMLAS HEM RF	220	FÖRENINGEN LUCKAN RF	26
DE UTVECKLINGSSTÖRDAS VÄL I MELLERSTA NYLAND RF	37	FÖRENINGEN PENSIONÄRSHEMMET I KÄLLBY RF	10
DIAGONIA-AMMATTIKORKEAKOULU OY	70	GAIUS-SÄÄTIÖ/-STIFTELSEN	315
DIAKONIAN TUKIASUNNOT RY	25	GAMLAKARLEBY ÄLDRIINGSVÄNNER RF	200
DIAKONIASÄÄTIÖ FOIBE DIAKONISTIFTELSEN	46	HAAPAJÄRVEN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	142
DROGFRI UNGDOM R.F.	51	HAKOJÄRVEN KYLÄYHDISTYS RY	8
EHTOOKODON TUKISÄÄTIÖ	15	HAKUNILAN KANSAINVÄLINEN YHDISTYS RY	42
ELATUSVELVOLLISTEN LIITTO RY	142	HALIKON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50
		HAMINAN PELASTAKAA LAPSET RY	40
		HAMINAN ROUVASVÄENYHDISTYS RY	40
		HANKASALMEN MIELENTERVEYSYHDISTYS TUIKKU RY	42
		HARJAVALLAN PALVELUSÄÄTIÖ	7
		HARJULAN SETTLEMENTTI RY	140
		HAUKIPUTAAN KOTIAPUYHDISTYS RY	42
		HAUKIPUTAAN KUMPPANUUSYHDISTYS RY	40
		HAUKIPUTAAN YHDESSÄ YHDISTYS RY	70
		HEINÄVEDEN KOULUPISTO RY	35
		HELOKKI-VAPAAEHTOISTOIMINNAN YHDISTYS RY	30
		HELPPIMESTA RY	30
		HELP-POA RY	80
		HELSINGFORS GÄSTHEM OCH NATTHÄRBÄRGEN RF	500
		HELSINGFORS PSYKOSOCIALA FÖRENING SYMPATI RF	80
		HELSINGIN ALLERGIA- JA ASTMAYHDISTYS RY	47
		HELSINGIN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	260
		HELSINGIN DIAKONISSALAITOKSEN SÄÄTIÖ	2 733
		HELSINGIN ENSIKOTI RY	568
		HELSINGIN INVALIDIEN YHDISTYS RY	97
		HELSINGIN JA UUDENMAAN MS-YHDISTYS RY	524
		HELSINGIN JA UUDENMAAN NÄKÖVAMMAISET RY	100
		HELSINGIN KAUPUNKILÄHETY RY	574
		HELSINGIN KLUBITALOT RY	1 423
		HELSINGIN KOULURAITIUSPIIRI - OKRY RY	35
		HELSINGIN LYHYTAIKAISKOTI JA TYÖPAJA LYHTY RY	370
		HELSINGIN NUORTEN MIESTEN KRISTILLINEN YHDISTYS RY	75
		HELSINGIN SEUDUN ERILAISET OPPIJAT RY	411
		HELSINGIN SYDÄNPIIRI RY	264
		HELSINGIN VANHUSTYÖNYHDISTYS RY	10
		HELSINGIN VENÄLÄINEN SADKO-KLUBI RY	40
		HENGITYSLAITEPOTILAAT RY	15
		HENGITYSLIITTO HELI RY	2 592
		HEPOLAN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	33
		HIDDING SOULS RY	30
		HIV-SÄÄTIÖ	1 013
		HOLLOLAN PALVELUTALOYHDISTYS HUILI RY	71
		HONKAKYLÄN KYLÄSEURA RY	8
		HONKALAKOTI RY	85
		HONKALAMPI-SÄÄTIÖ	809
		HUMMOVAARAN KYLÄYHDISTYS RY	106
		HUOLTOLIITTO RY	963
		HUUMEITTA RY	40
		HYKSIN LAPSISYÖPÖPOTILAIDEN VANHEMMAT JA YSTÄVÄT RY	67
		HYVINKÄÄN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	180
		HYVINKÄÄN PÄIVÄTOIMINTAKESKUS RY	50
		HYVINKÄÄN SETTLEMENTTIYHDISTYS POIKKEUSTUPA RY	30
		HYVINKÄÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	120
		HYVINKÄÄN VAPAAEHTOISTOIMINNAN TUKI RY	85
		HYVÄ KOTI RY	230
		HYVÄN MIELEN TALO RY	1 071
		HYVÄN VANHENEMISEN TUKISÄÄTIÖ	60
		HÄMEENKYRÖN SARASTUS RY	80
		HÄMEENKYRÖN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	50
		HÄMEENLINNAN ERITYISASUNTO-SÄÄTIÖ	133
		HÄMEENLINNAN SETTLEMENTTI	112
		HÄMEENLINNAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	270

HÄMEENLINNAN SININAUHA RY	35	JYVÄLÄN NUORET RY	17	KANTA-HÄMEEN PERHETYÖN KEHITTÄMISYHDISTYS RY	185
HÄMEENLINNAN SISÄLÄHETYS RY	136	JYVÄLÄN SETTLEMENTTI RY	75	KANTTI RY	35
IHMINEN IHMISELLE RY	30	JYVÄSKYLÄN A-KILTA RY	48	KARINAISTEN PALVELUKOTIYHDISTYS RY	30
IHMISOIKEUSLIITTO RY	80	JYVÄSKYLÄN ELÄKELÄISTEN TUKI RY	600	KARUNGIN PALVELUKOTI RY	40
IHMISUHDETYÖ RY	80	JYVÄSKYLÄN HOIVAPALVELUYHDISTYS RY	50	KASPERI-KIVISTÖ SEURA RY	45
IHOOLIITTO RY	821	JYVÄSKYLÄN KATULÄHETYS RY	94	KATAJA-KESTÄVÄN PARISUHTTEEN KASVU RY	170
IIN PALVELUSÄÄTIÖ	80	JYVÄSKYLÄN MLK:N 4H-YHDISTYS RY	60	KATKOLLA TULEVAISUUS RY	50
IIN SEUDUN JATA RY	30	JYVÄSKYLÄN PÄIHDEPALVELUSÄÄTIÖ	350	KAUHAJOEN VANHAINTUKI RY	45
IISALMEN MIELENTERVEYSTUKI RY	70	JYVÄSKYLÄN SEUDUN DEMENTIAHYDISTYS RY	114	KAUHAVAN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	38
IISALMEN NUORISON TUKI RY	215	JYVÄSKYLÄN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	195	KAUHAVAN SININAUHAYHDISTYS RY	54
IKAALISTEN MIELIHYVÄ RY	50	JYVÄSKYLÄN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	163	KAUHAVAN-HÄRMÄN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	100
ILJALA RY	45	JYVÄSKYLÄN SOTAINVALIDIEN ASUNTO-SÄÄTIÖ	162	KAUKAJÄRVEN YHTEISÖTYÖ RY	35
ILMAJOEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	250	JYVÄSKYLÄN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	300	KEHITYSVAMMAISTEN PALVELUSÄÄTIÖ	2 216
ILOMANTSIN VANHUSTENTUKI RY	50	JYVÄSKYLÄN VANHUSTEN HUOLTO RY	120	KEHITYSVAMMAISTEN TUKILIITTO RY	1 818
ILVOLA-SÄÄTIÖ	159	JYVÄSSEUDUN OMAISHOITAJAT RY	155	KEHITYSVAMMAISTEN UUDENMAAN TUKIPIIRI RY	8
IMATRAN MIELENTERVEYS RY	96	JÄMSÄN SEUDUN VAMMAISYHDISTYSTEN YHTEISTYÖJÄRJESTÖ RY	30	KEHITYSVAMMAISTUKI 77 KEMI RY	50
IMPI JA ILMARI LINDFORSIN KUULO- JA KOMMUNIK. VAMM	35	JÄMSÄN VANHAINTUKI RY	80	KEHITYSVAMMALIITTO RY	3 467
INKERIKESKUS RY	195	JÄMSÄN JOKILAAKSON NUORTEN PALVELU RY	40	KEHITYSVAMMATUKI 57 RY	144
INKERILÄISET JA KARJALAISET HEIMOVETERAANIT RY	5	JÄPPILÄN VANHUSTENTALOSÄÄTIÖ	50	KEMIJÄRVEN JÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖRYHMÄ JYTY RY	35
INKUN IDEAPAJAN YSTÄVÄT RY	60	JÄRVISEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50	KEMIN NUORTEN PALVELU RY	50
INTERNATIONAL EVANGELICAL CHURCH IN FINLAND IEC RY	35	KAAKKOIS-SUOMEN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	460	KEMIN VANHAINKOTISÄÄTIÖ	100
INTERPEDIA RY	243	KAARINAN NUORET PAJAMESTARIT RY	160	KERAVAN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	150
INVALIDILIITTO RY	5 541	KAARINAN SEUDUN VAMMAISTEN PALVELUYHDISTYS RY	115	KERIMÄEN VANHUSTEN JA VAMMAISTEN-TUKIYHDISTYS RY	60
INVALIDISÄÄTIÖ	50	KAARINAN TYÖTTÖMÄT RY	35	KESKI-KARJALAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	200
IRTI HUUMEISTA RY	311	KAARINAN VANHUSTEN PALVELUKESKUKSEN SÄÄTIÖ	11	KESKI-POHJANMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	190
ISAAC-SUOMI FINLAND RY	30	KAARISILTA RY	147	KESKI-SAVON HOIVAKEHITYS RY	50
ITSEMURHAN TEHNEIDEN LÄHEISET RY	53	KAATUNEITTEN OMAISTEN LIITTO RY	20	KESKI-SUOMEN AUTISMIYHDISTYS RY	40
ITÄ-HELSINGIN LÄHIMMÄISTYÖ HELY RY	196	KAINUUN DEMENTIAHYDISTYS RY	70	KESKI-SUOMEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	382
ITÄINEN TIIMI RY	75	KAINUUN METSÄTYÖMIESKOTIYHDISTYS RY	15	KESKI-SUOMEN NÄKÖVAMMAISET RY	60
ITÄ-LAPIN TYÖHÖNVALMENNUS-SÄÄTIÖ	50	KAINUUN NÄKÖVAMMAISET RY	60	KESKI-SUOMEN SAIRASKOTISÄÄTIÖ	163
ITÄ-SUOMEN PELASTUSHelikopterin TUKI RY	1 040	KAINUUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50	KESKI-SUOMEN SOSIAALIALAN OSAAMISKESKUKSEN KANNATUSYHDISTYS RY	40
ITÄ-UUDENMAAN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	250	KAINUUN SYDÄNYHDISTYS RY	75	KESKI-SUOMEN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	135
JAATINEN-VAMMAISPERHEIDEN MONITOIMIKESKUS RY	90	KAJAANIN HYVÄ MIELI RY	50	KESKI-SUOMEN SYDÄMPIIRI RY	35
JAKOBSTADSNEJDENS ALZHEIMERFÖRENING RF	35	KAJAANIN LOHTAJA-HUUHKAJANVAARA-PIKKU-KETTU KYLÄYHDISTYS RY	25	KESKI-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	41
JALMARI JYLLIN SÄÄTIÖ	40	KAJAANIN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	135	KESKI-SUOMEN YHTEISÖJEN TUKI RY	40
JANAKKALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	22	KAJAANIN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA, KAMI RY	50	KESKI-UUDENMAAN KLUBITALOT RY	30
JOENSUUN HOIVA- JA PALVELUYHDISTYS RY	40	KALAJOKILAAKSON MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELIKIT RY	52	KESKI-UUDENMAAN MIELENTERVEYSSEURA RY	50
JOENSUUN NNKY RY	35	KALLIOLAN KANNATUSYHDISTYS RY	768	KESKI-UUDENMAAN SOPIMUSKOTI RY	224
JOENSUUN NUORISOVERSTAS RY	70	KALLIOLAN NUORET RY	227	KESÄLAHDEN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	200
JOENSUUN PELASTAKAA LAPSET RY	60	KALLIOLAN SENIORIPALVELUSÄÄTIÖ	25	KESÄLUKIOSEURA RY	260
JOENSUUN VANHUSTEN TUKI RY	42	KALLON- JA KASVONLUIDEN KASVUHÄIRIÖTÄ SAIRASTAVIEN TUKI, CRANIO, RY	20	KEURUUN VANHAINTUKISÄÄTIÖ	49
JOENSUUNSEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60	KANAVA NUORISO RY	50	KIIMINGIN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	35
JOKILAAKSOJEN TIIMI RY	140	KANGASALAN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	64	KIIMINGIN YLÄASTEEN, JAARANHARJUN KOULUN JA LUKION VANHEMPAINYHDISTYS	40
JOKILAAKSON ERITYISRYHMIEN LIKUNNAN EDISTÄMISYHDISTYS RY	70	KANKAANPÄÄN SEUDUN VAMMAISJÄRJESTÖT RY	50	KIINTEISTÖ OY VALKEA TALO	400
JOKILAAKSON KEHITYSVAMMAISTEN KOTI RY	35	KANNONKOSKEN VANHUSTENTUKI RY	16	KINNULAN VANHUSTEN TUKI RY	42
JOROISTEN PALVELUASUNNOT RY	30	KANNUKSEN JA TOHOLAMMIN VAMMAISTEN ASUMISPALVELUYHDISTYS RY	100	KIRKKONUMMEN PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	300
JOUKOKYLÄN KYLÄYHDISTYS RY	34	KANSAINVÄLINEN YHDISTYS TAIVAANKAARI	35	KIRKKOPALVELUT RY	195
JOUTSAN SEUDUN MIETTEET RY	30	KANSALAISAREENA RY	85	KIRSIKOTI RY	20
JOUTSENON VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	84	KANSALAISTALO MANSIKKAPAIIKKA RY	40	KITEEN MIELENTERVEYSYHDISTYS PILKE RY	50
JUPITER-SÄÄTIÖ	90	KANSALLINEN SENIORILIITTO RY	689	KIURUVEDEN VARAPÄRE RY	50
JUTARINKI RY	40	KANSAN RAAMATTUSEURAN SÄÄTIÖ	85	KIVENLAHTI-STENSVIK RY	20
JUUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELEKÄS RY	25	KANSANLÄÄKINTÄSEURA R.Y.	60	KIVIPURO RY	35
JUVAN PÄIHDEONGELMAISTEN PÄIVÄKESKUS RY	35	KANTA-HÄMEEN DEMENTIAHYDISTYS RY	64	KOHTAAMISPAIKKA VISIO RY	30
JUVAN VANHAINTUKI RY	23	KANTA-HÄMEEN HOITOKOTISÄÄTIÖ	250	KOILLIS-HELSINGIN LÄHIMMÄISTYÖ MILJA RY	299
JYRKÄHOITO-YHDISTYS RY	40			KOILLIS-LAPIN A-KILTA RY	45
JYRÄNKÖLÄN NUORET RY	40			KOILLISMAAN PALVELUYHDISTYS RY	137
JYRÄNKÖLÄN SETTLEMENTTI RY	290				

KOIVUPIRTIN SÄÄTIÖ	148	KUUSANKOSKEN SOTAVETERAANIT RY	5	LEHMUSVALKAMASÄÄTIÖ	18
KOKKOLAN TURVAKOTI RY	37	KUUSIOKUNTIEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60	LEIKKIVÄ LAPSI RY	20
KOKKOLAN TYÖTTÖMÄT RY	30	KUVATAIDEYHDISTYS TALLI RY	70	LE-INVALIDIT-LE-INVALIDERNA RY	112
KOKKOLANSEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	60	KYLÄTALO KOLMIAPILA RY	7	LEIRIKESÄ RY	223
KONNEVEDEN ASUMISPALVELUSÄÄTIÖ	5	KYMENLAAKSON ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	239	LEIRITIEN PÄIVÄKODIN KANNATUSYHDISTYS RY	50
KORPIKOTI RY	20	KYMENLAAKSON OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	75	LELUPAJAYHDISTYS RY	80
KORPILAHDEN VANHUSTEN TUKI RY	50	KYMENLAAKSON SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS	85	LEMIN VANHUSTENTUKI RY	50
KORSON SETLEMENTTI NUORET RY	107	KYMENLAAKSON SYÖPÄYHDISTYS RY	111	LEMPÄÄLÄN EHTOOKOTO RY	20
KOSKELAN NUORET RY	50	KYNNYS RY	535	LEPPÄRENGAS RY	73
KOSKELAN SETLEMENTTI RY	100	KYRKOSUNDSSKÄRS PENSIONÄRSBOSTADSSSTIFTELSE	23	LEPPÄVIRRAN MT-TUKI RY	40
KOSKUEN KYLÄYHDISTYS RY	30	KYRÖNMAAN VANHAIN TUKI RY	100	LIEKSAN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50
KOTA - LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI RY	108	KYRÖSKOSKELAN NUORET RY	100	LIEKSAN TUKIPISTE RY	30
KOTIEN PUOLESTA KESKUSLIITTO RY	491	KÄPYRINNE RY	190	LIEKSAN TYÖTTÖMÄT RY	28
KOTIKARTANOYHDISTYS RY	663	KÄRKÖLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	75	LIEVESTUOREEN PALVELUKESKUSYHDISTYS RY	35
KOTILO RY	158	KÄRSÄMÄEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	160	LIHASTAULIITTO RY	876
KOTIPIRTTI RY	34	KÄTKYT- JA LAPSIKUOLEMAPERHEIDEN YHDISTYS		LIMINGAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	29
KOTIRAUHASÄÄTIÖ	7	KÄPY RY	41	LINNANALAN NUORET RY	50
KOTKAN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	40	KÖSSI-SÄÄTIÖ	70	LINNANALAN SETLEMENTTI RY	113
KOTKAN VANHAINKODIN KANNATUSYHDISTYS RY	243	KÖYLJÖN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	20	LINTULAMMEN ASUKASYHDISTYS RY	116
KOTOKARTANOSÄÄTIÖ	15	LAHDEN ASUKASYHDISTYS RY	50	LIPERIN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	340
KOULUTUS ELÄMÄÄN SÄÄTIÖ –		LAHDEN DIAKONIASÄÄTIÖ	239	LOHIJÄRVEN KYLÄYHDISTYS RY	11
LÄRÄ FÖR LIVET STIFTELSE	50	LAHDEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	307	LOHJAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	100
KOUVOLAN ILTARUSKO RY	100	LAHDEN INVAKESKUS RY	15	LOIMAAN YKSITYSYRITTÄJÄIN VANHAINKOTISÄÄTIÖ	80
KRAN RF	43	LAHDEN LÄHIMMÄISPALVELU RY	208	LOIMIJOEN LAAKSON VANHAIN TUKI RY	350
KRASE RY KRISTILLINEN KASVU SEINÄJOELLA	40	LAHDEN NUORTEN NAISTEN KRISTILLINEN YHDISTYS RY	30	LOMAKOTIEN LIITTO RY	1 841
KRIISIPALVELUYHDISTYS - KRISTJÄNSTFÖRENINGEN RY	87	LAHDEN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	25	LOMAKOTIYHDISTYS ILOPISARA RY	127
KRIMINAALIHUOLLOON TUKISÄÄTIÖ	857	LAHDEN SININAUHA RY	40	LOMALIITTO RY	2 430
KRIS-SUOMI RY	20	LAHDEN VANHUSTEN ASUNTOSÄÄTIÖ	75	LOMAYHTYMÄ RY	1 867
KRISTALLI RY	35	LAITILAN VANHAIN TUKI RY	49	LOUNAIS-HÄMEEN DEMENTIAYHDISTYS RY	60
KRISTILLINEN ALKOHOLISTI- JA NARKOMAANITYÖ RY	291	LAITILAN SEUDUN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	80	LOUNAIS-HÄMEEN NUORTEN PALVELU RY	63
KRISTILLINEN ELÄKELIITTO RY	118	LAKEUDEN MIELENTERVEYSSEURA RY	285	LOUNAIS-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	255
KRISTILLINEN PALVELUKOTIYHDISTYS ELÄMÄN PUU RY	170	LAKEUDEN OMAISHOITAJAT RY	90	LOUNAIS-SUOMEN SAATTOHOITOSÄÄTIÖ	100
KUHMON TYÖTTÖMIEN YHDISTYS RY	42	LAMMIN 4H-YHDISTYS RY	20	LOUNAIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	71
KUNTOKALLIO-SÄÄTIÖ	821	LAMMIN SEUDUN VANHUSTENKOTI YHDISTYS RY	20	LUOTOLAN NUORET RY	30
KUNTOUTUKSEN EDISTÄMISYHDISTYS RY	388	LANDSKAPSFÖRENINGEN FOLKHÄLSAN I ÅBOLAND R.F.	30	LYHYTKASVUISET-KORTVÄXTA RY	36
KUNTOUTUSSÄÄTIÖ	2 287	LANDSKAPSFÖRENINGEN FOLKHÄLSAN I ÖSTERBOTTEN	109	LÄHDE RY	75
KUOPION ENSI-KOTI YHDISTYS RY	142	LAPIN ENSI- JA TURVAKOTI RY	392	LÄHIMMÄISAPU RY	85
KUOPION KOTIHOITOYHDISTYS RY	130	LAPIN MUISTIHÄIRIÖ- JA DEMENTIAYHDISTYS RY	145	LÄHIMMÄISPIRTTI RY	179
KUOPION SETLEMENTTI PUJILOA RY	101	LAPIN NÄKÖVAMMAISET RY	167	LÄNSI-HELSINGIN LÄHIMMÄISPALVELU LEEVI RY	406
KUOPION SEUDUN INVALIDIT RY	123	LAPIN PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	800	LÄNSI-HELSINGIN TYÖTTÖMÄT RY	35
KUOPION SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA		LAPIN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	60	LÄNSI-PASILAN ASUKASYHTEISTYÖRYHMÄ RY	25
HYVÄ MIELI RY	411	LAPIN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	24	LÄNSI-POHJAN MIELENTERVEYSSEURA RY	252
KUOPION SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	100	LAPPAJÄRVEN PALVELUKOTI RY	13	LÄNSI-POHJAN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	42
KUOPION SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50	LAPPEENRANNAN KATULÄHETYS RY	25	LÄNSI-VANTAAN VOIMARINKI RY	30
KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	27	LAPPEENRANNAN MIELENTERVEYSSEURA RY	80	MAA- JA KOTITALOUSNAISTEN KESKUS RY	75
KUOPION VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	1 135	LAPPEENRANNAN NMKY RY	20	MAASEUDUN TERVEYS-JA LOMAHUOLTO RY	1 644
KUORTANEEN VANHUSTENKOTI RY	200	LAPPEENRANNAN PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	38	MAHDOLLISUUS LAPSELLE RY	200
KURIKAN INVALIDIT RY	28	LAPPEENRANNAN SEUDUN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	40	MALLUSJOKISÄÄTIÖ	40
KURIKKALAN SETLEMENTTI RY	25	LAPSEN KENGISSÄ-YHDISTYS RY	89	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
KUULOKOIRAYHDISTYS RY	36	LAPSETTOMIEN TUKI RY	60	ALAHÄRMÄN PAIKALLISY.	40
KUULONHUOLTOLIITTO RY	3 497	LAPSI 2000 RY	70	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
KUULONÄKÖVAMMAISTEN LASTEN VANHEMMAT RY	4	LAPTUOTE-SÄÄTIÖ	36	ALAVUDEN YHDISTYS	50
KUULOVAMMAISTEN LASTEN VANHEMPIEN LIITTO RY	203	LAPUAN SAAREN PÄÄN PALVELUKOTI RY	30	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
KUUROJEN LIITTO RY	4 063	LAPUAN SININAUHA RY	60	ASIKKALAN YHDISTYS RY	65
KUUROJEN PALVELUSÄÄTIÖ	3 364	LASTEN JA NUORTEN YHTEISTYÖN TUKI LASTU RY	80	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
KUUSAMON MIELENTERVEYDEN TUKI RY	145	LASTEN KESÄ RY	396	IISALMEN YHDISTYS RY	30
KUUSAMON OMAISHOITAJAT RY	60	LASTEN KESÄLEIRIYHDISTYS -76 RY	85	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
KUUSANKOSKEN INVALIDIT RY	50	LASTEN TUKI RY	50	JOUTSENON PAIK. YHD.	40
KUUSANKOSKEN SEUDUN VANHAINHUOLTO-		LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO RY	827	MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.	
YHDISTYS RY	97	LEGIOONATEATTERI RY	50	KAUHAIJOEN OSASTO RY	50

MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIELENTERVEYSKERHO ILONA RY	60	NUORTEN PÄIHDEKUNTOUTUSYHDISTYS	
KEMIN YHDISTYS RY	33	MIELENTERVEYSYHDISTYS HELMI RY	411	MERIMAJAKKA RY	35
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIELENTERVEYSYHDISTYS HIPPUSET RY	45	NUORTEN TYÖTUKI RY	50
LEMPÄÄLÄN YHDISTYS RY	40	MIELENTERVEYSYHDISTYS HÄMI RY	60	NUORTEN YSTÄVÄT RY	1 827
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIELENTERVEYSYHDISTYS KAIPPARI RY	50	NUOTTA-ROVASEUDUN KRISTILLINEN NUORISO-	
MYNÄMÄEN PAIKALLISYHDISTYS RY	40	MIELENTERVEYSYHDISTYS MIELIKKI RY	50	YHDISTYS RY	40
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIELENTERVEYSYHDISTYS TAIMI RY	641	NURMESKOTIYHDISTYS RY	155
NAANTALIN YHDISTYS	50	MIELENVIREYS RY	142	NURMIJÄRVEN ONNENKIMPALE RY	290
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIELI MAASTA RY	50	NURMON SININAUHA RY	30
ORIMATTILAN YHD.	40	MIESSAKIT RY	240	NURMON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	100
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIINA SILLANPÄÄN SÄÄTIÖ	870	NYTYI RY	381
SAVONLINNAN YHDISTYS	45	MIKKELIN SETLEMENTTI RY	34	NÄKÖVAMMAISET KÄSITYÖNTEKIJÄT RY	16
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIKKELIN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	142	NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO RY	16 007
SUOLAHDEN PAIK.Y	60	MIKKELIN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	70	NÄKÖVAMMAISTEN KULTTUURIPALVELU RY	75
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MIKKELIN TOIMINTAKESKUS RY	35	NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN TUKI RY	103
TAMPEREEN OSASTO RY	100	MOISIOVAARAN KYLÄYHDISTYS RY	40	NÄKÖVAMMAISTEN LOMA RY	82
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MONIKA-NAISET RY	65	NÄÄSVILLE RY	365
TEMMEKSEN PAIK. YHD.	42	MONIKULTTUURIIHDISTYS FAMILIA CLUB RY	60	OMAISET HUUMETYÖN TUKENA RY	80
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MULTIAN VANHAIN TUKI RY	2	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
YLIHÄRMÄN YHDISTYS RY	30	MULTISILLAN LÄHIÖYHDISTYS RY	10	ETELÄ-POHJANMAA RY	51
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELUL.		MUNSALA PENSIONÄRSHEMSFÖRENING RF	120	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
ÄHTÄRIN PAIK.YHDISTYS	35	MUNUAIS- JA SIIRTOPOTILAIDEN LIITTO RY	1 113	ITÄ-SUOMEN YHDISTYS RY	154
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		MUOTIALAN ASUIN- JA TOIMINTAKESKUS RY	913	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
ETELÄ-SAVON PIIRI RY	35	MUSIKCAFE AFTER EIGHT RF	36	KANTA-HÄME RY	45
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		MYLLYHOITOYHDISTYS RY	590	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
HÄMEEN PIIRI RY	70	MYLLYPROJEKTIYHDISTYS RY	50	KESKI-SUOMI RY	277
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		MYLLYPURON TYÖTTÖMÄT RY	44	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
KAINUUN PIIRI RY	140	MÄNTYHARJUN MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	20	KESKUSLIITTO RY	103
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		MÄNTYRINNE RY	40	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
KESKI-SUOMEN PIIRI RY	90	NAISTEN APU ESPOOSSA RY	50	LOUNAIS-SUOMEN YHDISTYS RY	239
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NAISTEN LINJA SUOMESSA RY	72	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
LAPIN PIIRI RY	115	NAISTEN SUOJAKOTI RY	100	POHJOIS-KARJALAN YHDISTYS RY	269
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NAISTENKARTANO RY	185	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
LASTEN JA NUORTEN KUNTOUTUSSÄÄTIÖ	954	NAKKILAN PALVELUTALOYHDISTYS RY	30	PÄIJÄT-HÄMEEN YHDISTYS RY	373
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NASTOLAN PELASTAKAA LAPSET RY	40	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
P.-POHJANM. PIIRI	180	NASY - NAISET YHDESSÄ RY	142	SALON SEUDUN YHDISTYS RY	35
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NIEMIKOTI -UDDHEMMET RY	919	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
POHJ.-KARJ. PIIRI	140	NIEMIKOTISÄÄTIÖ - STIFTELSEN UDDHEMMET	329	SATAKUNNAN YHDISTYS RY	87
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NIILO MÄKI -SÄÄTIÖ	529	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
POHJ.-SAVON PIIRI	295	NIVALAN SEURATUPAYHDISTYS RY	10	TAMPERE RY	570
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NIVALAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	500	OMAISET MIELENTERVEYSTYÖN TUKENA	
POHJANMAAN PIIRI	35	NOKIAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	30	UUDENMAAN YHDISTYS RY	978
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NOKIAN VAMMAISTEN JA VANHUSTEN YSTÄVÄT RY	35	OMAISSHOITAJAT JA LÄHEISET-LIITTO RY	1 211
SATAK. PIIRI RY	181	NON FIGHTING GENERATION RY	180	OMAPOLKU RY	50
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NORRA ÖSTERBOTTENS SVENSKA SYNKADADE RF	100	OPERAATIO TOIVO RY	30
UUDENMAAN PIIRI	170	NORRVALLA FOLKHÄLSAN AB	66	ORANSSI RY	80
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITON		NOUSEVAN AURINGON TALON HUUME-		ORIVEDEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ	30
VAR.-SUOMEN PIIRI	70	KUNTOUTUS RY	50	OSKELAKOTI OY	40
MANNERHEIMIN LASTENSUOJELULIITTO RY	5 414	NUMMELAN KAARIKESKUSSÄÄTIÖ	16	OULUN 4H-YHDISTYS RY	50
MARTTALIITTO RY	73	NUORET ASUJAT STADISSA RY	35	OULUN DIAKONISSALAITOKSEN SÄÄTIÖ	300
ME ITSE RY	72	NUORISOASUNTOLIITTO RY	1 896	OULUN ENSI- JA TURVAKOTI RY	601
MEDI-HELI RY	2 200	NUORISOKAHVILAN- JA KATUTYÖN TUKI RY	35	OULUN INVALIDIEN YHDISTYS RY	32
MERI-LAPIN MAJAKKA RY	35	NUORISOPALVELU YÖJALKA RY	30	OULUN KOIVULA OY	110
MERI-LAPIN TYÖHÖNVALMENNUS-SÄÄTIÖ	42	NUORISOSÄÄTIÖ	5 494	OULUN KUUROJEN YHDISTYS RY	152
MERI-VUOSAAREN TYÖTTÖMÄT RY	38	NUORTEN AKATEMIA RY	102	OULUN PALVELUSÄÄTIÖ	10
MIEHIKKÄLÄN KUNTOUTUMIS- JA ASUMIS-		NUORTEN AREENA RY	30	OULUN REUMAYHDISTYS RY	100
PALVELUYHDISTYS	185	NUORTEN KESKUS RY	74	OULUN SEUDUN DEMENTIAHYHDISTYS RY	175
MIEHIKKÄLÄN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	30	NUORTEN OSALLISUUDEN TUKI, NOSTE RY	51	OULUN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	100
MIELENTERVEYDEN HYVIKÄÄN YHDISTYS VERSO RY	80	NUORTEN PALVELU RY	573	OULUN SEUDUN MÄNTYKOTI RY	119
MIELENTERVEYDEN KESKUSLIITTO RY	3 586	NUORTEN PUOLESTA RY	150	OULUN SEUDUN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	317

OULUN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	90	POHJOIS-KARJALAN METSÄTYÖMIESKODIN KANNATUSYHD. RY	70	PÄIJÄT-HÄMEEN SOSIAALIPSYKIATRINEN SÄÄTIÖ	378
OULUN SEUDUN SETTLEMENTTI RY	245	POHJOIS-KARJALAN MIELENTERVEYDENTUKI RY	100	PÄIVÄKESKUS PYSÄKKI RY	120
OUTOKUMMUN KLUBITALON KANNATUSYHDISTYS RY	31	POHJOIS-KARJALAN SAIRASKOTIYHDISTYS RY	145	PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY	487
OUTOKUMMUN MIELENTERVEYSYHDISTYS VÄLKE RY	130	POHJOIS-KARJALAN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	60	PÄÄKAUPUNKISEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	190
OUTOKUMMUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50	POHJOIS-KARJALAN SYÖPÄYHDISTYS RY	73	PÄÄKAUPUNKISEUDUN YKSIN- JA YHTEISHUOLTAJA PÄKSY RY	40
PAASIKIVEN NUORISOKYLÄN SÄÄTIÖ	100	POHJOIS-KARJALAN SYDÄNPIIRI RY	55	R3 MAAHANMUUTTAJANUORTEN TUKI RY	35
PADASJOEN TOIMELA RY	53	POHJOIS-KARJALAN TYÖTÖMIEN YHDISTYSTEN TOIMINTAJÄRJESTÖ RY	37	RAAHEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	56
PAIMION PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ	67	POHJOIS-KYMENLAAKSON DEMENTIAYHDISTYS RY	75	RAAHEN PSYKKE RY	172
PALTAMON MIELENTERVEYSYHDISTYS LEPPÄKERTUT RY	35	POHJOIS-POHJANMAAN NÄKÖVAMMAISET RY	50	RAAHEN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	110
PALTAMON OMAISHOITAJAT RY	25	POHJOIS-POHJANMAAN SOSIAALITURVAYHDISTYS RY	42	RAISIO-NAANTALI FOUNTAIN HOUSE RY	105
PALVELUKESKUSSÄÄTIÖ MAUNUNKOTI	13	POHJOIS-POHJANMAAN SYDÄNPIIRI RY	75	RAITTIUDEN YSTÄVÄT RY	255
PANIIKKIHÄIRIÖYHDISTYS RY	45	POHJOIS-SAVON DEMENTIAYHDISTYS RY	70	RAIVAAJATALOSSÄÄTIÖ	10
PARASTA LAPSILLE RY	517	POHJOIS-SAVON NEUROLOGISET ERITYISVAIKEUDET JA AUTISMIRIJO- YHDISTYS EIJESVEIKEET RY	20	RANUAN LUOVAN TOIMINNAN YHDISTYS RY	35
PARIKANNIEMISÄÄTIÖ	150	POHJOIS-SAVON SYÖPÄYHDISTYS RY	82	RANUAN MIELENTERVEYSYHDISTYS KALAKAANI RY	40
PARIK-SÄÄTIÖ	60	POHJOIS-SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	228	RANUAN VANHUSTEN JA ELÄKELÄISTEN TUKIYHDISTYS RY	6
PARKANON RANTAKOTO RY	50	POIJSTA MIEHIÄ RY	20	RAUMAN MIELENTERVEYSYHDISTYS FRISKI TUULT RY	60
PATAPURO RY	35	POLVIJÄRVEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	50	RAUMAN SEUDUN KATULÄHETYS RY	170
PELASTAKAA LAPSET RY	3 205	PORIN DIAKONIALAITOKSEN SÄÄTIÖ	859	RAUMAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	277
PELTOVUOMAN KYLÄLÄISET RY	40	PORIN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	189	RAUMAN SEUDUN NUORISOASEMA RY	175
PENSIONÄRSHEMSFÖRENINGEN I KRONOBY RF	50	PORIN MIELENTERVEYSSEURA RY	80	RAUTALAMMIN SEUDUN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	17
PERHEHOITOLIITTO RY	312	PORIN MIELENTERVEYSTOIMINNAN TUKI RY	42	RAUTAVAARAN A-KILTA RY	30
PERHEKESKUS VILLE RY	60	PORIN NMKY RY	35	RAVIMÄKIYHDISTYS RY	97
PERHEKUNTOUTUSKESKUS LAUSTE RY	110	PORIN SEUDUN DEMENTIA-YHDISTYS RY	36	RENGON VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50
PERHELOMAT RY	1 671	PORIN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	6	RETINITIS-YHDISTYS RY	33
PERHONJOKILAAKSON OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	125	PORVOON NUORISOASUNNOT POIS MAMMAN PADALTA RY	35	RIENTOLAN SETTLEMENTTI RY	75
PERTUNMAAN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	40	PORVOON SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	50	RIFI RY	28
PERÄPOHJOLAN TUETUN TYÖLLISTYMISEN TUKI RY	90	POSION PILKE RY	40	RIIHIMÄEN VANHUS-, VAMMAIS- JA VETERAANIT. TUKI RY	65
PESÄPUU RY	413	POSITIIVISET RY	92	RIIHIMÄEN YÖJALAN TUKI RY	30
PETÄJÄVEDEN MIELENTERVEYSSEURA RY	50	POTILASYHDISTYS MAJAKKA RY	50	RINTAMANAISTEN LIITTO RY	73
PIEKSAMÄEN PALVELUASUNNOT RY	42	POTILASYHDISTYS VIRE RY	30	RINTAMAVETERAANILIITTO RY	279
PIEKSAMÄEN PELASTAKAA LAPSET RY	40	PRO VASKIKODIT-YHDISTYS RY	34	RISTIINAN SEUDUN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	100
PIEKSAMÄEN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	30	PROMAMA RY	65	ROMANO MISSIO RY	109
PIEKSAMÄEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	50	PRO-TUKIPISTE RY	310	ROVALAN SETTLEMENTTI RY	486
PIEKSAMÄEN SEUDUN OMAISHOITAJAT RY	60	PSORIASISLIITTO RY	1 295	ROVANIEMEN PÄIVÄKESKUS RY	45
PIENI- JA ISOKENKÄISET RY	40	PSYKIATRISEN KUNTOUTUKSEN TUKI RY	154	ROVANIEMEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	138
PIENPERHEYHDISTYS RY	395	PSYKOSOCIALA FÖRENINGEN SVALAN I SYD- ÖSTERBOTTEN RF	45	RUOVEDEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	35
PIENVILJELIJÄVÄEN LOMAKOTISÄÄTIÖ	517	PUDASJÄRVEN PERHEKESKUSYHDISTYS RY	45	RUUKIN KIMPPA RY	40
PIHLAJAKODIT -YHDISTYS RY	133	PUDASJÄRVEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	40	RYHMÄTYÖ RY	43
PIHTIPUTAAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	18	PUIJONLAAKSO-SEURA RY	46	RÄSTY RY	95
PIRKANMAAN SININAUHA RY	128	PULPIN MONITOIMITILAT RY	40	RÄÄKKYLÄN MIELENTERVEYSYHDISTYS TSEMPPI RY	25
PIRKANMAAN ALLERGIA- JA ASTMAYHDISTYS RY	60	PUNKAHARJUN KUNTOUTUSSAIRAALA-SÄÄTIÖ	260	RÄÄKKYLÄN SUOJAKOTIYHDISTYS RY	50
PIRKANMAAN IHMISSUHDETYÖ RY	90	PUOLANGAN KIRKONKYLÄN ALA-ASTEEN VANHEMPAINYHDISTYS RY	25	SAAREN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	50
PIRKANMAAN SYDÄNPIIRI RY	60	PUOLANGAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	447	SAARENKYLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50
PIRKANMAAN VAMMAISTYÖ RY	13	PUUMALAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	28	SAARIJÄRVEN NUORISORENGAS RY	30
PIRKKALAN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	150	PUUSTELLIN TUKI RY	17	SAIMAAN SYÖPÄYHDISTYS RY	90
PISPALAN KIRJASTOYHDISTYS RY	30	PYHÄJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	8	SAIRAALAKLOVNIT SJUKHUSCLOWNER RY	70
PITKOSPUUT RY	40	PYHÄJÄRVEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	50	SALLAN MENOKKAAT RY	35
PITÄJÄN OLKKARI YHDISTYS RY	20	PYHÄNNÄN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	35	SALON ALUEEN TYÖTTÖMÄT RY	40
PIÄNKIÄNTÄJÄT RY	40	PÄIJÄT-HÄMEEN DEMENTIAYHDISTYS RY	70	SALON ALZHEIMER-YHDISTYS RY	41
POHJALAISTYÖTTÖMIEN YHDISTYSTEN ALUEJÄRJESTÖ RY	30	PÄIJÄT-HÄMEEN DYSFAATTISTEN JA KUULOV. LASTEN TUKI	17	SALON SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	176
POHJANMAAN KUUSISTOKOTI RY	30	PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIPALVELUJEN KEHITYS RY	65	SALON SEUDUN OMAISET JA LÄHEISET RY	115
POHJANMAAN NÄKÖVAMMAISET RY	30	PÄIJÄT-HÄMEEN MIELENTERVEYSSEURA RY	195	SALON VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	218
POHJANMAAN PALUUMUUTTAJAT RY	8	PÄIJÄT-HÄMEEN MIELENTERVEYSTYÖN TUKI RY	38	SAMARIA-MISSIONEN/-LÄHETYS RF	330
POHJANMAAN PELASTUSHELIKOPTERIN TUKI RY	800	PÄIJÄT-HÄMEEN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	40	SAMFUNDET FOLKHÄLSAN I SVENSKA FINLAND RF	26
POHJANMAAN SYÖPÄYHDISTYS-ÖSTERBOTTENS CANCERF. RY	45			SAMI SOSTER RY	197
POHJOIS-HELSINGIN LÄHIMMÄISTYÖ PULMU RY	55			S-ASUNNOT OY	30
POHJOIS-KARJALAN DEMENTIAYHDISTYS RY	150			SATAKIELEN LAULU RY	400
POHJOIS-KARJALAN ENSI-KOTI RY	112			SATAKUNNAN MONIKULTTUURIYHDISTYS RY	70
POHJOIS-KARJALAN KANSANTERVEYS RY	188			SATAKUNNAN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	75

SATAKUNNAN SALPA RY	40	SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAN KESKUSLIITTO RY	1 174	SUOMEN PAKOLAISAPU RY	160
SATAKUNNAN SYDÄNPIIRI RY	50	SOSIAALIPALVELUSÄÄTIÖ RAINA	130	SUOMEN PALVELUSKOIRALIITTO RY	81
SATAKUNNAN SYÖPÄYHDISTYS RY	73	SOSIAALIPEDAGOGIIKAN SÄÄTIÖ	330	SUOMEN PARKINSON-LIITTO RY	806
SATEENKAARI KOTO-PERHEKESKEISEN TYÖN KESKUS RY	60	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON KOUVOLAN OSASTO RY	72	SUOMEN PELASTUSALAN KESKUSJÄRJESTÖ RY	526
SAUKKOLAN SETLEMENTTI RY	60	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITON NAISJÄRJESTÖ RY	18	SUOMEN PELASTUSARMEIJAN SÄÄTIÖ	120
SAVITAIPALEEN NUORISON TUKIYHDISTYS RY	30	SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO RY	617	SUOMEN POLIOLIITTO RY	163
SAVITAIPALEEN VANHAINHAIKOTI RY	110	SOTKAMON DIABETESYHDISTYS RY	45	SUOMEN POTILASLIITTO RY	115
SAVOLAISET SELVIYTYJÄT RY	50	SOTKAMON ELÄKELÄISET RY	40	SUOMEN PSYKOGERIATRINEN YHDISTYS RY	200
SAVON ILCO RY	45	SOTKAMON MIELENTERVEYDEN TUKI	50	SUOMEN PUNAINEN RISTI	3 219
SAVON VAMMAISASUNTOSSÄÄTIÖ	410	SOTKAMON VANHAINHAIKOTISÄÄTIÖ	42	SUOMEN PWS YHDISTYS RY	3
SAVONLINNAN ILTAKOTI RY	50	SOVELTAVA LIIKUNTA SOVELI RY	60	SUOMEN REUMALIITTO RY-REUMAFÖRBUNDET	
SAVONLINNAN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	122	SOVINTO RY	323	I FINLAND RF	1 345
SAVONLINNAN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	154	STEG FÖR STEG RF	19	SUOMEN RUSKALIITTO RY	50
SAVONLINNAN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	30	STIFTELSEN BRUMMERKA HEMMET	400	SUOMEN RYHMÄPSYKOTERAPIA RY	89
SAVONLINNAN SEUDUN OMAISHOITAJAT RY	40	STIFTELSEN HEMMET I ÅBO	500	SUOMEN SELKÄLIITTO RY	275
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS-YHDISTYS RY	110	STIFTELSEN LESCHEHEMMET	117	SUOMEN SETLEMENTTILIITTO RY	383
SAVONLINNAN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	30	STOP HUUMEILLE RY	50	SUOMEN SOTAINVALIDIEN RUOTSIN PIIRI	29
SAVONRANNAN VANHUSTEN- JA VAMMAISTEN- TUKIYHDISTYS RY	149	SUKEVAN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	15	SUOMEN SOTAVETERAANILIITON NAISJÄRJESTÖ RY	21
SAVUKOSKEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	29	SUOJATIE RY	30	SUOMEN SOTAVETERAANILIITTO RY	370
SEETRI RY	30	SUOLAHDEN YSTÄVÄN TUPA RY	35	SUOMEN SOVITTELUUN TUKI RY	25
SEINÄJOEN A-KILTA RY	42	SUOMALAINEN LÄÄKÄRISEURA DUODECIM RY	1 400	SUOMEN SYDÄNLIITTO RY - FINLANDS	
SEINÄJOEN ALUEEN MIELENTERVEYSYHDISTYS RY	50	SUOMEN 4H-LIITTO RY	50	HJÄRTFÖRBUND RF	1 207
SEINÄJOEN NUORTEN PALVELU RY	40	SUOMEN AFASIASÄÄTIÖ	20	SUOMEN SYÖMISHÄIRIÖPERHEIDEN TUKI RY	87
SEINÄJOEN SEUDUN KAKS'KÄTTÄ-TUKI RY	65	SUOMEN AISTIVAMMAISKOULUJEN OPPILASLIITTO RY	13	SUOMEN SYÖPÖPOTILAAT RY	163
SEINÄJOEN SEUDUN KEHITYSVAMMAISTEN TUKI RY	67	SUOMEN AKUSTIKUSNEURINOMAYHDISTYS RY	21	SUOMEN SYÖPÄYHDISTYS RY	1 561
SEINÄJOEN-NURMON PELASTAKAA LAPSET RY	40	SUOMEN AMMATTILIITTOJEN LOMAJÄRJESTÖ SAL RY	1 752	SUOMEN UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITTO RY	151
SEKSUAALINEN TASAVERTAISUUS SETA RY	392	SUOMEN ASH RY	40	SUOMEN UUSPERHEELLISTEN LIITTO RY	50
SENIORBOSTADSFÖRENINGEN HEDBO RF	100	SUOMEN CP-LIITTO RY	1 865	SUOMEN VALKONAUHALIITTO RY	129
SENIORIEN ATK-YHDISTYS SAVONETTI RY	40	SUOMEN DELFINS RY	60	SUOMEN VANHEMPAINLIITTO RY FINLANDS	
SEPEN TUKI RY	1 040	SUOMEN DEMENTIAHOITOYHDISTYS RY	151	FÖRÄLDRÄFÖRBUN	271
SETLEMENTTI KYRÖSKOSKELA RY	142	SUOMEN DEMENTIAYHDISTYS RY	70	SUOMEN VANHUSTEN TURVAKOTIYHDISTYS RY	86
SETLEMENTTI LOUHELA RY	136	SUOMEN DIABETESLIITTO RY	1 647	SUOMEN VAPAA ROMANILÄHETYS RY	90
SETLEMENTTINUORTEN HÄMEEN PIIRI RY	50	SUOMEN ELÄMÄNTAPALIITTO RY	835	SUOMEN ÄNKYTTÄJIEN YHDISTYS RY	72
SETLEMENTTINUORTEN ITÄ-SUOMEN PIIRI RY	35	SUOMEN ETURAUHASSYÖPÄYHDISTYS RY - FINLANDS PROSTATACANCERFÖRENINGEN RF	35	SUOMENSELÄN KUNTOKOTIYHDISTYS RY	55
SETLEMENTTINUORTEN LIITTO RY	70	SUOMEN HEMOFILIAHYHDISTYS RY	44	SUOMENSELÄN SATEENKAARI-SÄÄTIÖ	122
SETLEMENTTIYHDISTYS NAAPURI RY	714	SUOMEN HUULI-SUULAKIHALKIOPOTILAAT RY	56	SUOMI-SEURA RY	46
SEXPO SÄÄTIÖ	154	SUOMEN ILMAILULIITTO RY	88	SUOMUSSALMEN KIRKKOKYLÄN KYLÄYHDISTYS RY	25
SIIKAJOEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	17	SUOMEN KASVATUS- JA PERHENEUVONTALIITTO RY	340	SUOMUSSALMEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	90
SIILINJÄRVEN A-KILTA RY	14	SUOMEN KELIAKIALIITTO RY	444	SUOMUT RY	25
SIILINJÄRVEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	35	SUOMEN KILPIRAUHASLIITTO RY	58	SUONENJOEN RIVERTech YHDISTYS RY	20
SIILINJÄRVEN VIRKISTYS RY	50	SUOMEN KULTTURALIITTO RY	30	SUONENJOEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	57
SILTA-VALMENNUSYHDISTYS RY	200	SUOMEN KUNTOUTUS- JA KEHITYSSÄÄTIÖ	110	SVENSKA PENSIONÄRSFÖRBUNDET RF	200
SIMON SOTAVETERAANIIEN ASUNTOSSÄÄTIÖ	20	SUOMEN KUNTOUTUSLIITTO RY	60	SVENSKA SEMESTERFÖRBUNDET I FINLAND	95
SININAUHALIITTO RY	1 562	SUOMEN KUUROSOKEAT RY	2 048	SYDÄN - JA KEUHKOSIIRROKKAAT-SYKE RY	44
SININAUHASÄÄTIÖ	304	SUOMEN MENINGOMYLOSEELE- JA HYDROKEFALIAVAMMAISET ME HYVÄT RY	55	SYDÄNLAPSET RY	191
SIPOON PALVELUTALOSÄÄTIÖ	35	SUOMEN MERIMIESKIRKKO RY	466	SYLVA RY	136
SIRKKULANPUISTON TOIMINTAYHDISTYS RY	90	SUOMEN MERIPELASTUSSEURA RY	1 497	SYÖPÖPOTILAIDEN HOITOKOTISÄÄTIÖ	130
SIUNAUKSELA RY	29	SUOMEN MG-YHDISTYS RY	42	SYÖPÖPOTILAIDEN LOMAT RY	30
SKYPORT RY	30	SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	3 995	SÅKA DAGHEMS- OCH BYGÅRDSFÖRENING R.F.	34
SODANKYLÄN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	290	SUOMEN MIGREENYHDISTYS-MIGRÄNFÖREN. I FINLAND RY	55	SÄPIKÄS RY	40
SOININ VANHUSTENPALVELU YHDISTYS RY	19	SUOMEN MONIKKOPERHEET RY	124	SÄÄKSJÄRVEN KYLÄSEURA RY	8
SOLARIS-LOMAT RY	1 802	SUOMEN MONIÄÄNISET RY	60	TAIPALSAAREN NUORTENPALVELU RY	25
SONKAJÄRVEN MIELENTERVEYSKERHO RY	35	SUOMEN MS-LIITTO -FINLANDS MS-FÖRBUND RY	1 855	TAIVALKOSKEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	31
SONKAJÄRVEN NUORISONTUKI RY	35	SUOMEN NARKOLEPSIAYHDISTYS RY	28	TAKAISIN ELÄMÄÄN RY	140
SOPIMUSVUORI RY	677	SUOMEN NEUROFIBROMATOOSIYHDISTYS RY	10	TAKUU-SÄÄTIÖ	1 250
SOPIMUSVUORISÄÄTIÖ	4 760	SUOMEN OSTEOTENOSIITIN YHDISTYS RY	27	TAMPEREEN A-KILTA RY	274
SOROPPI RY	59	SUOMEN OSTEOPOROOSIYHDISTYS RY	212	TAMPEREEN DEMENTIA-YHDISTYS RY	160
SOS LAPSIKYLÄ RY	200			TAMPEREEN DIABETESYHDISTYS RY	45
SOSIAALI- JA TERVEYSJÄRJ. YHTEISTYÖYHDISTYS YTY RY	211			TAMPEREEN ELÄKEIKÄISET OMAISHOITAJAT RY	89
				TAMPEREEN ENSI- JA TURVAKOTI RY	376

TAMPEREEN HUUMEKLIINIKKAYHDISTYS RY	65	TYÖVALMENNUSÄÄTIÖ TEKEVÄ	30	VARSINAIS-SUOMEN SYDÄMPIIRI RY	150
TAMPEREEN KAUPUNKILÄHETYS RY	808	TÖYSÄN VANHUSTENYHDISTYS RY	100	VATES-SÄÄTIÖ	641
TAMPEREEN KEHITYSAMMAISTEN TUKI RY	67	UKONHATTU RY	150	VEHKALAHDEN VANHUSTENTUKIYHDISTYS RY	103
TAMPEREEN MIELENTERVEYSSEURA RY	233	ULLAVAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	20	VEHKOON ASUMIS- JA KOULUTUSPALVELUYHDISTYS RY	
TAMPEREEN NAISYHDISTYS RY	194	ULVILAN TOIMINTAKESKUS ETAPPI RY	35	VEHKOON HOITOKOTI	64
TAMPEREEN NMKY RY	30	ULVILAN VANHUSTENHUOLTOYHDISTYS RY	165	VELKUAN KUMMELI RY	41
TAMPEREEN SEUDUN NUORISOASUNNOT RY	120	UNIONI NAISASIALIITTO SUOMESSA RY	503	VENTUSKARTANO RY	90
TAMPEREEN SEUDUN NÄKÖVAMMAISET RY	129	URHO KEKKOSEN KUNTOINSTITUUTTISÄÄTIÖ	1 890	VENÄLÄINEN HYVÄNTEKEVÄISYSSYHDISTYS	
TAMPEREEN SEUDUN OMAISHOITAJAT RY	170	URJALAN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	100	SUOMESSA RY	190
TAMPEREEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	192	USKONTOJEN UHRIEN TUKI RY	18	VENÄLÄINEN KULTTUURI-DEMOKRAATTINEN LIITTO RY	40
TAMPEREEN VANHUSPALVELUYHDISTYS RY	112	UTSJOEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	40	VETELIN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	18
TAPATURMA- JA SAIRAUSINVALIDIEN LIITTO RY	109	UUDENMAAN LIHASTAUTIYHDISTYS RY	45	VIEREMÄN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	30
TARTUNTATAULIILITTO RY	35	UUDENMAAN SYDÄMPIIRI RY	300	VIHDIN MIELENTERVEYSSEURA RY	131
TEATTERI EEVA SUDEN KANNATUSYHDISTYS RY	120	UUDENMAAN VAMMAISPALVELUSÄÄTIÖ	342	VIHDIN PELASTAKAA LAPSET RY	40
TERVEYDEN EDISTÄMISEN KESKUS RY	581	UURAISTEN VANHUSTENTALOYHDISTYS RY	33	VIHNUSRINNESÄÄTIÖ S.R.	420
TERVEYS-HÄLSAN RY	1 049	UUSI MAHDOLLISUUS RY	20	VIITASAAREN 4H-YHDISTYS RY	30
TERVEYSLIKUNNAN JA RAVINNON TUTKIMUSSÄÄTIÖ	100	VAAJAKOSKEN SUVANTO RY	27	VIITASAAREN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	300
TIETU RY	50	VAASAN BESTIS RY	40	VILLA INKERI RY	61
TOHOLAMMIN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	50	VAASAN ENSI- JA TURVAKOTI RY - VASA MÖDRA- OCH SKYDDSCHEM RF	108	VILPPULAN SEUDUN PALVELUKOTIYHDISTYS RY	24
TOIJALAN SEUDUN VANHAINKOTIYHDISTYS RY	50	VAASAN SETTLEMENTTIYHDISTYS RY - VASA SETTLEMENTF.	90	VIMPELIN PALVELUYHDISTYS RY	114
TOIMELAN SETTLEMENTTI RY	40	VAASAN SEUDUN DEMENTIAYHDISTYS RY	50	WINDMILL-HOUSE ASSOCIATION RY	100
TOIMIHENKILÖMAT RY	672	VAASANSEUDUN MIELENTERVEYSOMAISET	113	VIOLA-KOTIYHDISTYS RY	80
TOIVONTUPA RY	50	VAASANSEUDUN SOSIAALIPSYKIATRINEN YHDISTYS RY	143	VIOLA-VÄKIVALLASTA VAPAAKSI RY	80
TOLKKU RY	40	VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY	416	VIRIKE, SAVONLINNA RY	30
TOLVIS AB	50	VAJAALIIKKEISTEN KUNTO RY	67	VIRKISTYS- JA KYLPYLÄLOMAT RY	695
TORNION ASUNTOPALVELUSÄÄTIÖ	50	VAKKA-SUOMEN MIELENTERVEYSSEURA RY	245	VIROLAHDEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	94
TORNIONLAAKSON SUOJAPIRTTI RY	183	VALKEAKOSKEN NUORISOASUNTOYHDISTYS RY	22	VIRTAIN KRISTILLINEN RAITTIUSTUKI RY	30
TOUKOLAN SETTLEMENTTI RY	55	VALKEALAN ILTATÄHTI RY	784	VUOKSENLAAKSON ENSI- JA TURVAKOTI RY	104
TUETAAN TOSI TARKOITUKSELLA RY	30	VALKITUPA RY	20	VUOLIJOEEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	60
TUETTU TYÖLLISTYMINEN RY	112	VALTAKUNNALLINEN TYÖPAJAYHDISTYS RY	160	VUOSKOSKEN KYLÄYHDISTYS RY	8
TUKIRANKA RY	255	VALTIMON SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	20	VÄENTUPA RY	142
TUKIYHDISTYS KARVINEN RY	85	VAMMAISJÄRJESTÖJEN YHTEISTYÖELIN VAJE RY	10	VÄESTÖLIITTO RY	2 099
TUKIYHDISTYS MAJAKKA RY	120	VAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN TUKISÄÄTIÖ	220	VÄNSTUGAN I EKENÄS RY	42
TULES-PALVELUASUNTOYHDISTYS RY	400	VAMMALAN SEUDUN MIELENTERVEYSYHDISTYS - VOIMIA RY	50	VÄSTRA NYLANDS FOUNTAIN HOUSE FÖRENING RF	85
TUNTURILAN KANNATUSYHDISTYS RY	95	VAMMALAN-HUIITTISTEN SEUDUN MIELENTERVEYSSEURA RY	427	VÄÄRTI RY	40
TUNTURILAN NUORET RY	40	VANHUS- JA LÄHIMMÄISPALVELUN LIITTO RY	555	VÖRÅ PENSIONÄRSHEMFÖRENING RF	30
TURUN ENSI-KOTI YHDISTYS RY	531	VANHUSTEN KOTIAPUSÄÄTIÖ	217	YAD YOUTH AGAINST DRUGS RY	337
TURUN KAUPUNKILÄHETYS RY	705	VANHUSTEN PALVELUTALOYHDISTYS RY	643	YHDESSÄ RY	75
TURUN KRISTILLISEN OPISTON SÄÄTIÖ	90	VANHUSTEN YSTÄVÄT RY	35	YHDESSÄ SELVIYTYMISEN TUKI RY	223
TURUN LÄHIMMÄISPALVELUYHDISTYS RY	35	VANHUSTYÖN KESKUSLIITTO RY	3 210	YHDESSÄ YHDISTYS RY	40
TURUN MIELENTERVEYSYHDISTYS ITU RY	187	VANHUSTYÖYHDISTYS SOFIA RY	27	YHTEISET LAPSEMME- ALL OUR CHILDREN RY	138
TURUN NMKY-KFUM I ÅBO RY	70	VANTAAN A-KILTA RY	70	YHTEISÖJEN YHDISTYS RY	100
TURUN REUMAYHDISTYS-ÅBO REUMAFÖRENING RY	23	VANTAAN DEMENTIAYHDISTYS RY	75	YKSINHUOLTAJIEN JA YHTEISHUOLTAJIEN LIITTO RY	146
TURUN SEUDUN ALZHEIMER-YHDISTYS RY	127	VANTAAN ICE-HEARTS	70	YLIHÄRMÄN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	700
TURUN SEUDUN LIHASTAUTIYHDISTYS RY	56	VANTAAN MIELENTERVEYSYHDISTYS HYVÄT TUULET RY	92	YLIKIIMINGIN OMAISHOITAJAT RY	50
TURUN SEUDUN MIELENTERVEYSPALVELUYHDISTYS RY	266	VANTAAN NICEHEARTS RY	35	YLISTARON VANHUSTENTUKI RY	500
TURUN SEUDUN OMAISHOITAJAT JA LÄHEISET RY	190	VANTAAN ROMANIYHDISTYS - VANDA ROMANIFÖRENING	40	YLIVIESKAN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	120
TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	55	VANTAAN TURVAKOTI RY	70	YLÄ-KAINUUN HENGITYSYHDISTYS RY	40
TURUN SEUDUN VAMMAISJÄRJESTÖT TVJ RY	90	VAPAAN ALKOHOLISTIHUOLLON KANNATUSYHDISTYS RY	366	YLÄMAAN ASUMIS- JA PALVELUKESKUSYHDISTYS RY	134
TURUN SEUDUN VAPAIDEN SEURAKUNTIEN VIESTINTÄYHDISTYS A&O RY	40	VAPAUTUVIEN TUKI RY	80	YLÄ-SAVON ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY	27
TURVALINKKI RY	385	VARKAUDEN SEUDUN MIELENTERVEYSVÄKI RY	35	YLÄ-SAVON LUKI-YHDISTYS RY	170
TUULOKSEN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	20	VARKAUDEN TYÖTERAPINEN YHDISTYS RY	35	YLÖJÄRVEN NUORISOASUNNOT RY	20
TUUSNIEMEN SEUDUN VANHUSTENKOTIYHDISTYS RY	80	VARKAUDEN VAMMEL RY	30	YLÖJÄRVEN PALVELUTALOSÄÄTIÖ KAKSIKKO	50
TYRNÄVÄN VANHUSTENTALON KANNATUSYHDISTYS RY	512	VARKAUDEN VANHAINKOTIYHDISTYS	124	YRJÖ JA HANNA-SÄÄTIÖ	351
TYÖKUNTOYHDISTYS RY	290	VARSINAIS-SUOMEN LASTENSUOJELUJÄRJESTÖT RY	90	YSTÄVÄNTUPA RY	30
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKELÄISTEN LIITTO RY	22	VARSAINAISSUOMEN MARTAT RY	30	Y-SÄÄTIÖ	8 574
TYÖLÄISNUORTEN TUKI RY	33			ÄHTÄRIN PALVELUTALOT RY	20
TYÖTTÖMIEN VALTAKUNNALLINEN YHTEIS- TOIMINTAJÄRJ. RY	142			ÄHTÄRIN TOIMELA RY	61
				ÄLDREOMSORGEN I EKENÄS RF	60
				ÄNKYTTÄVIEN LASTEN YHDISTYS ÄLY RY	53
				Yhteensä	308 000

Sammandrag

RAYs styrelse har dragit upp två huvudlinjer för understödsverksamheten. Understöd skall dels gå till underprivilegierade personer i form av bidrag, tjänster och åtgärder som främjar egen aktivitet, dels ges till verksamhet som förebygger olika problem. RAY anordnade penningautomatspel och kasinospel i samarbete med företagare i cirka 9 000 lokaler under verksamhetsåret. Dessutom erbjöds spel i RAYs egna spelsalar runt om i landet samt på Casino RAY i Helsingfors, som är landets enda spelkasino.

KORT OM RAY

Penningautomatföreningen som går under den finska förkortningen RAY grundades år 1938 i avsikt att anordna penningspel och samla in medel för att stödja verksamheten inom social- och hälsovårdsorganisationer i Finland. RAY har under hela sin historia bedrivit penningautomatverksamhet med ensamrätt i Finland. Denna ensamrätt har under de senaste årtiondena utvidgats, så att den numera omfattar även kasinospel och kasinoverksamhet.

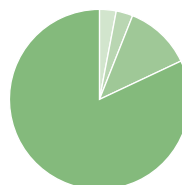
RAY blev ett offentligt samfund 1962. Idag består föreningen av 99 medlemsorganisationer inom social- och hälsovårdsområdet. Beslutanderätt utövas av föreningsmötet och styrelsen. Alla medlemsföreningar är representerade vid föreningsmötet. Styrelsen består av sju företrädare för statsrådet och sju representanter som utses av medlemsmötet.

När det gäller spelverksamheten har RAY som utgångspunkt att spelvolymen skall växa kontrollerat i takt med samhällsekonomien. RAY önskar på så sätt säkra en långsiktig verksamhet för de organisationer som mottar understöd samt förebygga ekonomiska och sociala problem som spel kan skapa för en del människor. Verksamheten med penningautomater förutsätter tillförlitlighet. Detta i förening med finländarnas spelvanor ställer en mängd krav på spelutrustningen, vilket gör att den avviker från andra länder. Det innebär att RAY själv planerar och tillverkar praktiskt taget alla penningautomater som används i föreningens verksamhet.

När det gäller understödsverksamheten har RAY som ambition att snabbt möta behov som uppstår i samhället i den utsträckning detta är möjligt. Understöd delas ut en gång om året på grundval av ansökningar. Utgångspunkten är dels att göra avvägningar, dels att behandla alla ansökningar så rättvist och jämlikt som möjligt. Ingen organisation har mer rätt till understöd än någon annan.

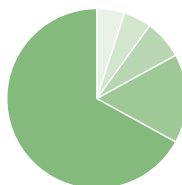
Omsättning 2003

Totalt 581,0 milj. €

- Kasinospel på restauranger 18,1 milj. € (3 %)
- Casino RAY 19,9 milj. € (3 %)
- RAY-spelsalar 66,8 milj. € (12 %)
- Penningautomater på spelställen 474,7 milj. € (82 %)
- Försäljning och uthyrning 1,5 milj. € (under 1 %)

Hur omättningen använts 2003

- Nettoinvesteringar 29,7 milj. € (5 %)
- Övriga kostnader 27,3 milj. € (5 %)
- Löner och sociala avgifter 41,3 milj. € (7 %)
- Avgifter för spelställen 91,7 milj. € (16 %)
- Främjande av hälsa och socialt välbefinnande 391,0 milj. € (67 %)

Nyckeltal 1999–2003

	1999	2000	2001	2002	2003*
Intäkter från spelverksamhet, milj. €	513	557	582	604	633
Lotteriskatt, milj. €	16	17	29	42	52
	(RAY 3 %, Casino RAY 5 %)	(RAY 3 %, Casino RAY 5 %)	(5 %)	(7 %)	(8,25 %)
Omsättning, milj. €	498	541	553	562	581
Understöd, milj. €	234	254	279	303	308
Rehab av veteraner, milj. € (Statskontoret)	91	92	98	98	98
Avgifter för spelställen, milj. € (till samarbetspartner)	75	81	84	88	92
Lönekostnader, milj. €	38	40	42	42	41
Räkenskapsårets vinst, milj. €	338	369	375	386	399
Vinstmarginal, %	68	68	68	69	69
Antal anställda	1 662	1 689	1 697	1 664	1 641

Omsättning = försäljningsintäkter från spelverksamhet och övriga försäljningsintäkter justerade för indirekta skatter och kursdifferenser.

* År 2003:

Bland intäkterna redovisas kapital och icke utbetalda kassamedel på ca 10 milj. euro för spelautomaternas vinstmaskiner enligt ett nytt redovisningssätt.

Redovisningspraxis för bokslutsuppgifterna ändrades. Även vinstbeloppen för tidigare räkenskapsår har justerats för att motsvara 2003 års redovisningssätt.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ÖVERSIKT

Även det nu avslutade verksamhetsåret blev ekonomiskt sett ett framgångsrikt år. Trots att intäkterna inte ökade så mycket som vi hade räknat med, utvecklades rörelsevinsten dock enligt förväntningarna. Kostnadsutvecklingen var under kontroll och dessutom förs en del av investeringsutgifterna för det nya kasinot över till innevarande räkenskapsår. Det slutliga bokslutet uppvisar ett resultat som är hela 10 milj. euro bättre än budgeterat. Detta beror på ändrad periodisering av vissa intäkter. För första gången redovisas nämligen pengar i spelautomaterna och icke utbetalda kassamedel för automaternas vinstmaskiner bland intäkterna per den 31 december 2003.

Resultatet ger en signal om att tillväxten på marknaden för penningspel har mattats av. Eftersom vi samtidigt måste ägna ännu större uppmärksamhet åt att visa ansvar när vi bedriver spelverksamhet och marknadsför våra spel, gäller det att under de kommande åren överväga mycket noga vilka mål vi bör ställa upp i fråga om intäktsutvecklingen.

Förslagen till utdelning av understöd blev klara strax före årsskiftet. Under beredningen av förslagen var det bara andra gången som den nya lagen om penningautomatunderstöd tillämpades. Året innan visade det sig vara en mycket svår uppgift att bedöma på vilket sätt understöden kunde förvränga konkurrensen och marknaden, men nu börjar vi ha en klarare linje. Under de närmaste åren kommer vi av allt att döma att upphöra med att dela ut understöd till organisationer som utövar serviceverksamhet mot betalning i en sådan omfattning att den kan jämföras med näringsverksamhet. Detta kommer att innebära en tydligare rollfördelning.

Det tycks storma mer eller mindre jämt kring verksamhet med spel om pengar. Den underliggande orsaken torde vara att spelmarknaden i Finland uppfattas som mycket intressant även bland andra aktörer. Också stora internationella företag har visat intresse under den senaste tiden. Från finländsk synpunkt är det viktigt att landet inte bara får behålla en självständig beslutsrätt när det gäller att reglera verksamheten med spel i linje med EU-domstolens tolkning utan även de betydande intäkter som spelen ger. De tre föreningar och företag som bedriver penningspel i Finland tillförde staten och organisationer samt institutioner för vetenskap och kultur närmare 800 milj. euro i intäkter utöver lotteriskatt under räkenskapsåret. Det finns inget annat sätt att anordna och reglera spelverksamhet som skulle ge ett lika bra slutresultat i fråga om sociala och ekonomiska effekter. Därför finns det allt skäl att hålla kvar den nuvarande verksamhetsmodellen.

Några fall av mer omfattande maktmissbruk inom näringslivet som fått publicitet över hela världen gav upphov till en offentlig debatt om företagens samhällsansvar. Samhällsansvar sträcker

sig mycket längre än till uppfyllelse av lagen och god företagsstyrning. Det fokuserar på hur ett företag agerar i förhållande till alla de parter som har ett välmotiverat intresse för företagets verksamhet och går därmed långt utöver det snäva resonemanget kring aktieägarvärde. Förutom ägare består dessa aktörer av kunder, samarbetspartner, anställda och det lokalsamhälle där företaget är verksamt. Ansvarstagande företag bygger sina relationer till dessa aktörer på samtal, överväganden och noggrann dokumentation av sin verksamhetspolicy.

Även de värden som RAY står för, i synnerhet respekt för individen, förpliktar oss att ta vår del av samhällsansvaret. Detta värde återspeglas i vårt sätt att förhålla oss till våra medarbetare och spelare. Vår uppgift i förhållande till spelarna är att försöka se till att spelen inte blir för intressanta och lockande för en del av dem. När EU-domstolen gav sitt utslag i det så kallade Gambellifallet fastslog man att en medlemsstat som "lockar och uppmuntrar" medborgare till spel om pengar inte samtidigt kan åberopa lagstiftning som reglerar penningspel. Detta enskilda domstolsutslag betonar ytterligare det ansvar som ligger hos organisatörer av spelverksamhet. Den finländska lotterilagen bygger på denna filosofi. ÄVEN RAY har som ambition att agera på detta sätt. För att vara säkra på att RAY tar sitt ansvar och har en tillräcklig transparens i sin verksamhet har vi noggrant börjat dokumentera detta. Dessutom har vi inlett samtal i dessa frågor med våra medarbetare och under året kommer vi också att samtala med våra övriga intressentgrupper.

Jag vill på föreningens vägnar tacka alla medarbetare för ett väl utfört arbete under det år som gått. Samtidigt vill jag rikta ett tack till våra kunder, partner och andra intressenter för ett framgångsrikt samarbete och för det storartade stöd som ni bidragit med när det gäller att främja hälsa och välbefinnande i Finland.

Markku Ruuhonen

UNDERSTÖD

Man har under en längre tid kunnat se vissa utvecklingstrender i samhället, som stärker RAYs roll som finansiär för organisationerna inom social- och hälsovårdsområdet. En åldrande befolkning, en utbredd strukturell arbetslöshet samt en svårhanterbar inflyttning till tillväxtregionerna med åtföljande ojämlikhet leder till ökade risker för social och ekonomisk utslagning. Ökande användning av alkohol, droger och andra berusningsmedel samt nya former av våld skapar ännu mer otrygghet. Också bostadslösheten har blivit ett större problem under de senaste åren. Förutom bostadslösa finns det dessutom långtidssjukskrivna, handikappade eller andra sämre lottade som har svårt att få en bostad. Hit hör allt oftare även familjer och ungdomar som är på väg in i vuxenlivet.

Omstruktureringen av social- och hälsovårdsservicen pågår fortfarande, vilket ökar behovet av att utveckla öppna tjänster samt välfungerande och flexibla helhetslösningar. I takt med att omstruktureringen framskrider och produktionen av tjänster allt mer sker i företagsform lägger kommunerna ut sin egen verksamhet på entreprenad. Detta innebär att tjänster som levereras av både organisationer och företag ökar i betydelse. I detta förändringskede är det nödvändigt att utveckla nya verksamhetsmodeller, och social- och hälsovårdsorganisationerna spelar i detta avseende en väsentlig roll. RAY har stött omstruktureringen på bred bas inom alla områden av understödsverksamheten.

När understödsbeslut fattas, gör man varje år en uppskattning på vilket sätt kommunernas primära skyldighet att ordna tjänster samt konkurrenslagstiftningen och anskaffningslagen påverkar organisationernas finansiering av tjänsteproduktion med penningautomatmedel. Man strävar efter att lokalt och regionalt klarlägga det privata och offentliga tjänsteutbudet samt undvika att finansiera sådana projekt eller aktiviteter som kunde skada en verksamhet som sker på marknadsmässiga villkor. Vid beredningen av understödsförslagen för 2004 har vi bland annat intagit en stramare hållning till finansieringen av nya servicehus för äldreboende som erbjuder normala tjänster.

UTGÅR FRÅN BESTÄMMELSER OCH UNDERSTÖDSSTRATEGIER

RAYs understödsverksamhet bygger på en ny lag om penningautomatunderstöd samt förordningar om RAYs förvaltning och vissa tidsfrister för understöd. Utifrån dessa har RAYs styrelse fastställt strategi och prioriteringsområden för åren fram till 2007. Strategin för RAYs understödsverksamhet följer fortsättningsvis två huvudlinjer. Understöd skall dels gå till underprivilegierade grupper och personer i form av bidrag, tjänster och åtgärder som främjar egen aktivitet, dels ges till verksamhet som förebygger olika problem. Dessa huvudlinjer har prioriterats även vid de resultatdiskussioner

som förts mellan föreningen och social- och hälsovårdsministeriet.

RAY strävar efter att vara konkurrensneutral i sin understödsverksamhet. Av den orsaken har vi under de senaste åren noga följt hur produktionen av tjänster i företagsform ökat inom olika verksamhetsområden. Enligt 4 § Understödslagen kan understöd beviljas i det fall att konkurrenspåverkan och de marknadsstörande effekterna endast är marginella. I början av 2000-talet formulerade RAY rekommendationer för att förebygga konkurrensstörningar i samverkan med Företagarna i Finland.

BEREDNING AV UNDERSTÖDSFÖRSLAG HÖSTEN 2003

Under verksamhetsåret ansökte sammanlagt 1 746 organisationer om understöd till 4 019 verksamheter eller projekt för 2004. Det totala beloppet i ansökningarna uppgick till 841,9 milj. euro. RAYs styrelse presenterade sitt förslag till understöd i december. Statsrådet fattade beslut om understöden den 5 februari 2004.

Under innevarande år kommer 406,0 milj. euro av föreningens intäkter att användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande. Av detta belopp delas 308,0 milj. euro ut i understöd till organisationer. Dessutom ställs 97,9 milj. euro till Statskontorets disposition för rehabilitering av krigsinvalida och veteraner. På grund av att det finns outdelade intäkter och återbetalade understöd från tidigare år kommer 23,8 milj. euro av RAYs intäktsöverskott att användas senare.

UNDERSTÖD SOM DELAS UT UNDER 2004

Av de 308,0 milj. euro som kommer att delas ut till organisationer går drygt 17 procent till allmänna understöd, 32 procent till öronmärkta verksamhetsunderstöd, 26 procent till investeringar och närmare 25 procent till försöks- och utvecklingsprojekt.

Totalt 1 162 organisationer får ta emot understöd, varav 52 är nya understödsomtagare. Antalet verksamheter och projekt uppgår till 2 422. Nya understödsobjekt utgör 448, varav 241 försöks- och utvecklingsprojekt, 146 investeringar samt 61 nya verksamhetsunderstöd.

Ett av tyngdpunktsområdena under 2004 är att främja mental hälsa. Arbetet för mental hälsa får närmare 40 milj. euro i understöd, vilket motsvarar 13 procent av hela understödskakan. Med hjälp av understöden ökas möjligheterna till självständigt boende för mentalvårds- och rehabpatienter. Dessutom utvecklas tjänsterna för öppen rehabilitering, dag- och arbetsverksamheten samt kristjänsterna. Understöden bidrar också till att förbättra intressebevakningen för mentalvårdsorganisationerna, utbildningen och informationen, systemet med stödpersoner vid vården av anhöriga samt frivilligverksamheten. Även det förebyggande mentalvårdsarbetet, arbetet för att öka självständigheten bland mentalvårdspatienter som är under rehabilitering samt verksamhetscenter och klubblokaler får understöd. RAY bidrar till att främja och utveckla förebyggande missbrukarvård genom att finansiera projekt inom ramen för det nationella alkoholprogram som drogs i gång i början av 2004.

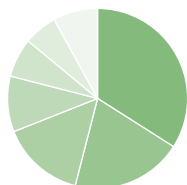
UTBETALNING AV UNDERSTÖD OCH KONTROLL AV ANVÄNDNINGEN

RAY kontrollerar att understöden används på ett riktigt, ändamålsenligt och resultatinriktat sätt. Genom kontrollen kan vi säkerställa att understöden använts för de ändamål som de getts för och att villkoren för understöden följts också i övrigt. RAY följer genomförandet av verksamheter och projekt som fått understöd för att kunna bedöma hur de mål som angivits i ansökningarna uppnåtts.

Kontrollen görs så att RAY granskar de utredningar som ges i samband med utbetalning av understöden samt de årsredovisningar som skall ges över användning av understöden. I vissa fall begärs specialutredning över verksamheten. Kontroll- och handledningsbesök görs till organisationerna. Byggprojekt som fått understöd övervakas och genomförandet kontrolleras. Dessutom ges vägledning och rådgivning. Resultaten av understödsverksamheten övervakas även genom utvärderingar av utomstående experter.

Understöd enligt resultatområde 2004

Totalt 308,0 milj. €

- Folkrorelseverksamhet
105,9 milj. € (34 %)
- Service- och stödboende
60,2 milj. € (20 %)
- Rehabilitering 45,5 milj. € (15 %)
- Hemstöd och närståendestöd
29,1 milj. € (10 %)
- Kristjänster 22,4 milj. € (7 %)
- Kurs-, läger- och semesterverksamhet
19,8 milj. € (6 %)
- Dagcenter- och arbetsverksamhet
25,1 milj. € (8 %)

PENNINGSPEL

Under verksamhetsåret lade finländarna ned ca 6 procent mer pengar än föregående år på spel som bjuds ut av RAY, Oy Veikkaus Ab och Fintoto Oy, de tre inhemska företag och organisationer som tillhandahåller spel om pengar. RAYs andel är ungefär hälften av det sammanlagda vinstbelopp som spelplanerna avsätter för sociala ändamål. Penningspel över Internet som erbjuds av utländska företag torde även ha ökat i Finland, men det finns ingen statistik över det. Spelbranschen växte snabbare än den allmänna ekonomin. RAYs intäkter ökade mindre i genomsnitt än för de andra aktörerna som bedriver penningspelsverksamhet med ensamrätt.

RAYS VERKSAMHET MED SPEL I EN FÖRÄNDRAD OMVÄRLD

Den tekniska utvecklingen ger möjligheter att leverera spel även via elektroniska distributionskanaler. I och med att digital-TV håller på att byggas ut blir det så småningom ett intressant alternativ också för distribution av spel. Ännu under 2003 användes dock inte digital-TV i någon större utsträckning för utbud av spel. Däremot är Internet redan i dag en viktig kanal för distribution av både inhemska och utländska spel.

RAY satsade i linje med sin verksamhetsstrategi på konventionella penningautomater, kasinospel och spelkasinon genom att själv planera och tillverka så gott som alla spel. Under verksamhetsåret inriktade vi oss på att ta fram nya spelprodukter och utveckla arbetssätten inom organisationen. Vi började använda en ny teknisk plattform för tillverkning av penningautomater, som gör det möjligt att skapa nya spelapplikationer med fler egenskaper. Dessutom lade vi ner betydligt mer utvecklingsarbete på system som stödjer vår verksamhet än under de två föregående åren. RAY skall även utveckla spelverksamheten genom att planera och tillverka spel för nya grupper av spelare. Vi strävar nämligen efter att andelen spelare som har en måttlig konsumtion av spel skulle vara så stor som möjligt.

POSITIV RESULTATUTVECKLING

RAYs mål för verksamhetsåret var att spelvolymen skulle växa kontrollerat i takt med utvecklingen av samhällsekonomin. Vi satte upp ett tillväxtmål på 4 procent. Tillväxten stannade dock vid 3 procent. De jämförbara intäkterna uppgick till 622,6 milj. euro under 2003. Intäktsökningen genererades främst från verksamheten med decentraliserade penningautomater. Intäkterna från kasinot växte något, men låg dock kvar på samma nivå som året innan på grund av att ett flertal reparationer och renoveringar utfördes i spelsalarna. Intäkterna från kasinospel på restauranger minskade även under 2003. Totalantalet spel utökades med ca 4 procent för att säkra intäkterna.

Intäktsökningen på 4,7 procent till 633,0 milj. euro som redovisas i bokslutet för 2003 beror på en ny praxis för periodisering av intäkter, där de pengar som fanns i spelautomaterna den sista december 2003 har räknats med i intäkterna. Resultatet för RAYs verksamhet med penningspel utvecklades positivt. Kostnaderna under verksamhetsåret minskade till följd av förbättrad effektivitet samt på grund av att kasinobygget försenats, vilket innebar att de byggkostnader som hänfördes till 2003 blev lägre än budgeterat.

PENNINGAUTOMATER PÅ SPELSTÄLLEN

RAY hade under verksamhetsåret 15 782 penningautomater utplacerade i lokaler som tillhörde våra samarbetspartner. Det fanns 9 102 spelställen på bland annat restauranger och bensinstationer samt i butiker och kiosker. Antalet spel ökade med 4,3 procent och antalet spelställen med 0,6 procent jämfört med föregående år.

Totalintäkterna från decentraliserade penningautomater steg med 3,7 procent till 508,0 milj. euro. Vi betalade sammanlagt 86,3 milj. euro i ersättningar för spellokaler som uppläts av företagare, vilket var en ökning med 3,4 procent jämfört med året innan. För att underlätta jämförelse med tidigare år har vi utelämnat de intäkter som fanns i form av pengar i automaterna den sista december.

Före slutet av året hade alla samarbetspartner gått över till en modell där företagarna själva tömmer automaterna på pengar i sina lokaler. På så sätt kan de betjäna spelarna bättre genom att bland annat förse dem med spelmarker och mynt.

Vi fortsatte att utveckla spelställena genom att byta ut äldre penningautomater mot nya samt förnya skärmlösningarna. Avsikten är bland annat att öka trivseln på spelställena och ge mer information om spelen. Vi ägnade också särskild uppmärksamhet åt övervakning av spel bland minderåriga.

En rikstäckande telefonservice för kunder startade i Lahtis den 1 april 2003. Ett nytt system för kundhantering inom försäljningen infördes under verksamhetsåret. Det ger bättre möjligheter än tidigare att bland annat hantera spellokalsavtal och automatutrustning samt kunddokumentation och information till kunder.

KASINOSPEL PÅ RESTAURANGER

I slutet av verksamhetsåret hade RAY sammanlagt 349 spelbord på 287 restauranger som tillhörde våra samarbetspartner. Antalet spelbord har redan under några år varit rätt konstant. Black Jack-spelen som är populärast på restauranger uppgick till 262 stycken. Dessutom fanns det 81 rouletter och 6 Red Dog-spel.

Intäkterna från kasinospel på restauranger uppgick under verksamhetsåret till 19,7 milj. euro, vilket var en minskning med 2,6 procent mot föregående år. Orsakerna till att intäktsökningen för kasinospel stagnerat är den allt kortare aktiva försäljningsperioden på restaurangerna, det allmänna ekonomiska läget, effekterna av tobakslagen samt spelarnas önskemål att betala med kort i stället

för kontanter. RAY accepterar dock bara kontant betalning vid spelborden. Vi undersökte möjligheterna att införa kortbetalning under verksamhetsåret, men konstaterade att det inte ännu går att genomföra.

Den aktiva försäljningsperioden på kvälls- och nattrestauranger har liksom spelandet koncentrerats allt mer till veckoslut under de senaste åren. De spelomgångar som startar på fredagar och lördagar står för hela 64 procent av den försäljning som omfattar kasinospel. Även under veckoslut inträffar den aktivaste speltiden först efter midnatt.

Spelplatsavgifterna till restauranger uppgick under verksamhetsåret till 3,7 milj. euro, vilket var en nedgång med 7,7 procent jämfört med året innan. Lönsamheten för kasinospel försvagades något till följd av de minskade intäkterna samt höjningen av lotteriskatten. Kostnaderna för den operativa verksamheten låg på samma nivå som föregående år.

SPELSALAR

RAY hade 51 spelsalar över hela landet under verksamhetsåret. Antalet salar med Täyspotti-spel var 24 och salarna med Potti-spel 25 stycken. Dessutom fanns det två Club RAY-salar. Penningautomaterna i spelsalar uppgick till sammanlagt 1 642 vid utgången av året och antalet kasinobord till 56, varav närmare hälften bestod av roulettbord. I sortimentet av kasinospel i spelsalar ingick dessutom Fast Poker, Red Dog och Black Jack.

Totalintäkterna från spelsalar uppgick till 71,8 milj. euro under verksamhetsåret, vilket var i nivå med året innan. Intäkterna från automater steg från föregående år med 0,8 procent, medan intäkterna från kasinospel sjönk med 4,7 procent. Intäkterna låg 5 procent under målet för tillväxten, vilket bland annat berodde på oförutsedda stängningar av vissa spelsalar. Av spelsalskedjorna ökade Potti-salarna sina intäkter med 8 procent mot året innan.

För att underlätta jämförelse med tidigare år har vi utelämnat de intäkter som fanns i form av pengar i automaterna den sista december.

Cirka 9 miljoner kundbesök registrerades i RAYs spelsalar under verksamhetsåret, vilket motsvarade 25 000 besökare per dag i medeltal. Tillströmningen av besökare ökade med omkring 2 procent jämfört med föregående år, vilket berodde på att antalet spelsalar utökats. Potti-salarna noterade en kundökning med ungefär 8 procent. Besöksvolymen minskade inom de andra kedjorna. En bidragande orsak var att en del salar var stängda på grund av renovering.

Täyspotti i Kuopio flyttade in i nya lokaler, medan Täyspotti-salarna i Joensuu, Träskända och Vasa fick en ansiktslyftning. Nya Potti-salar öppnades i Lojo och Lahtis. Potti i Ylivieska flyttade från innerstaden till ett nytt köpcenter, medan Potti i Åbo flyttade ut till S:t Karins.

CASINO RAY

Casino RAYs hela sista verksamhetsår var fyllt av utmaningar. Samtidigt som nuvarande Casino RAY var i full gång planerades och byggdes nämligen ett nytt kasino. Enligt den ursprungliga tidsplanen skulle det nya kasinot i Fenniakvarteret invigas i december, men på grund av att det varit ett mycket krävande byggprojekt har flyttningen skjutits fram till 2004.

Totalintäkterna från Casino RAY uppgick till 21,7 milj. euro under verksamhetsåret, vilket innebar en ökning med 2,2 procent mot året innan. Automater svarade för 65 procent av intäkterna och spelbord för återstående 35 procent. Intäkterna från automater steg med ca 3 procent till omkring 14 milj. euro. Intäkterna från spelbord växte med ca 0,6 procent till cirka 7,6 milj. euro.

Den ekonomiska lågkonjunkturen, kriget i Irak och sarssepide-min påverkade turismen ogynnsamt och därmed även besöksfrekvensen för kasinot. Också de omfattande byggarbetena i stadsdelen Kampen hade en negativ inverkan på antalet besök.

Kasinot hade sammanlagt cirka 202 800 kundbesök under 2003, vilket innebar en minskning med över 13 600 jämfört med föregående år. Det genomsnittliga besöksantalet per dag utgjorde 559. Kunderna spenderade i genomsnitt 107 euro per kasinobesök.

Flera viktiga samarbetsavtal ingicks under året. Royal Ravintolat Oy valdes till restauratör på det nya kasinot och Blue Media Oy utsågs till nöjesproducent.

PERSONAL

RAY hade 1 641 anställda i slutet av året, vilket var 23 färre än föregående år. De heltidsanställda uppgick till 759 personer. Största delen av de 882 personer som var anställda på deltid arbetade inom kundservice vid kasinospel på restauranger och i spelsalar. Totalt 69 anställda var familje-, studie- eller alterneringslediga eller tjänstlediga av andra orsaker, vilket utgjorde 4,3 procent av personalen. Personalomsättningen utgjorde ca 7 procent bland de heltidsanställda och ca 23 procent bland de deltidsanställda.

Medelåldern bland hela personalen var 34 år. De deltidsanställda hade en genomsnittsålder på 27, medan den var ca 15 år högre bland heltidspersonalen. Kvinnorna utgjorde 47 procent av alla anställda.

De totala personalkostnaderna uppgick till 41,2 milj. euro under verksamhetsåret, vilket var en minskning med ca 2 procent jämfört med året innan. Av utbetalda löner bestod 0,5 procent av resultatpremier och incitamentslöner, som uppgick till totalt 160 000 euro. De betalades till 391 anställda och bestämdes från fall till fall. Personal som har en lång anställning bakom sig på RAY får vart tionde år en extra bonus som motsvarar en månads lön. Under verksamhetsåret betalades bonusar på sammanlagt 87 000 euro till 39 anställda för lång och trogen tjänst.

PERSONALENKÄT SOM HJÄLPMEDEL FÖR UTVECKLING

Omkring tre fjärdedelar av de anställda svarade under verksamhetsåret på en personalenkät, som var en uppföljning av de data som samlades in vid en motsvarande undersökning år 2000. Resultaten visade att RAYs styrkor bland annat är en välfungerande intern organisation och nöjda anställda. Vi placerar oss i det avseende högre än jämförelseföretagen. Det interna klimatet och sammanhållningen bland personalen fick också ett mycket gott betyg. Andelen anställda som var beredda att rekommendera RAY som arbetsplats utgör 73 procent, medan den var 58 procent i kontrollgruppen. Enligt enkäten har även chefsarbetet utvecklats positivt, personalledningen fungerar bättre än tidigare och cheferna har blivit duktigare på att föregå med gott exempel. Områden som enligt de anställda behöver förstärkas är att få feedback i sitt arbete av chefen. I övrigt anses relationerna mellan chef och medarbetare vara bra. En stor del av personalen efterlyste mer utmaningar i arbetet. Enkäten kommer att ligga till grund för verksamhetsplaner som görs upp för de kommande åren.

SATSNINGAR PÅ PERSONALENS VÄLBEFINNANDE

RAY bekostade besök hos allmänläkare för hela personalen under verksamhetsåret. Dessutom stod RAY för specialläkartjänster, tandvård, fysikalisk vård och glasögon beroende på de anställdas arbetstid. Sjukfrånvaron följdes och orsakerna till denna utreddes

mer aktivt än tidigare. Under 2002 startades en intern utbildning om hur man upptäcker alkoholmissbruk och spelberoende bland personalen samt hur man tar han om missbrukande kollegor för att få dem under vård i tid. Utbildningen genomfördes i hela landet under 2003. RAY erbjuder de anställda rekreations-, hobby- och motionsaktiviteter. Dessutom finns semesterlägenheter att hyra. Hobbyklubbar i Helsingforsregionen ordnade totalt 34 evenemang som var öppna för hela personalen. Ca 1 700 anställda deltog i dem. Enheterna på övriga orter arrangerade hobby- och rekreationsevenemang utifrån sina egna verksamhetsplaner.

ADMINISTRATION OCH ORGANISATION

Beslutanderätten inom RAY utövas av medlemsorganisationer som är verksamma inom social- och hälsovårdsområdet. Medlemsorganisationerna kan vara allmännyttiga organisationer och stiftelser med rättskapacitet som främjar hälsa och socialt välbefinnande. Föreningen hade 99 medlemmar vid utgången av verksamhetsåret.

Högsta beslutande organ är föreningsmötet, som utgörs av medlemsorganisationerna. Mötet sammanträder en gång per år. Föreningsmötet godkände RAYs bokslut samt verksamhetsplan och ekonomiska riktlinjer för 2004.

Styrelsen består av totalt 14 personer: ordförande, två vice ordförande och elva andra medlemmar. Statsrådet utser styrelseordföranden, första vice ordföranden och fem övriga medlemmar. En av medlemmarna kommer från social- och hälsovårdsministeriet, en från inrikesministeriet och en från finansministeriet. Föreningsmötet väljer andra vice ordföranden och de sex övriga ledamöterna. Dessutom deltar två personalrepresentanter från RAY i styrelsens verksamhet. Styrelsen har en mandatperiod på tre år. Under verksamhetsåret utsågs en ny styrelse för RAY. Den tillträder den 1 januari 2004 och har en mandatperiod som löper fram till 2006.

Föreningen har en direktion som utses av styrelsen och består av fyra personer. Verkställande direktören är ordförande i direktionen. Övriga medlemmar är de direktörer som är ansvariga för spelverksamhet, understödsverksamhet och administration.

VERKSAMHETEN BYGGER PÅ LOTTERILAGEN

RAYs verksamhet är baserad på lotterilagen. Enligt lagen kan en organisation få en särskild koncession med ensamrätt till penningspel och bedriva verksamhet med penningautomater, kasinospel och spelkasinon. Statsrådet har med stöd av lagen gett RAY koncession för penningsspel till utgången av 2006. De intäkter som RAY får in genom spelverksamheten skall enligt lotterilagen användas till att främja hälsa och socialt välbefinnande.

Beredningen av understöd och kontrollen av hur dessa används baseras på lagen om penningautomatunderstöd. Denna s.k. understödslag stadgar om de grunder på vilka understöd utdelas, utdelningspraxis, utbetalning och användning av understöd samt kontroll av användningen, revision, återbetalning och återkrävande av understöd.

Statsrådet har även utfärdat en förordning om Penningautomatföreningen, som stadgar om RAYs organisationsform och förvaltning samt om redovisningen av intäkter. Dessutom har en förordning om vissa tidsfrister för penningautomatunderstöd utfärdats.

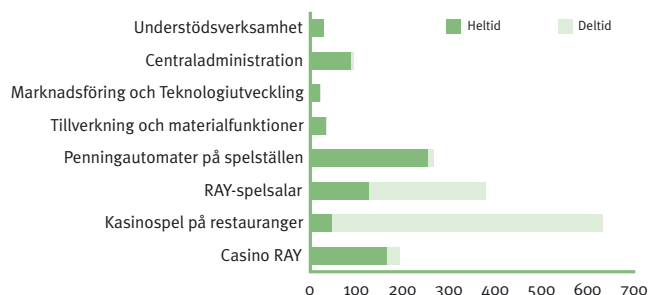
MINISTERIER ÖVERVAKAR VERKSAMHETEN

Lotteri- och vapenförvaltningsenheten inom inrikesministeriet (IM) övervakar verksamheten med penningsspel och lotterier i Finland. Ministeriet har också till uppgift att framlägga förslag till regler för spel om pengar och högsta antalet spel, vilket statsrådet sedan fattar beslut om, samt att övervaka lagligheten i verksamheten.

Social- och hälsovårdsministeriet (SHM) styr och övervakar RAYs understödsverksamhet, såsom beredningen av förslag till utdelning och uppgörande av en plan för understöden samt betalning av understöd och kontroll av hur dessa används. RAY och SHM ställer en gång per år upp gemensamma resultatmål för nästa års understödsverksamhet och detta förs in i statens budget. En gång per år skickar RAY en kontrollrapport om användningen av understöden och en övervakningsplan för nästa år till SHM. SHM har också som uppgift att följa och utvärdera de sociala verkningarna av penningsspel och annan lotteriverksamhet som fastställts i lotterilagen.

Anställda 2003

Totalt 1 641

RAHA-AUTOMAATTIYHDISTYS

- Pääkonttori
Keilaranta 4, PL 30, 02151 Espoo
Puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2358
www.ray.fi
- RAY-talo (pääkonttori 3.5.2004 alkaen)
Turuntie 42, PL 32, 02601 Espoo
Puh. (09) 437 01, faksi (09) 4370 2458
- Casino RAY (31.3.2004 asti)
Eteläinen Rautatiekatu 4, 00100 Helsinki
Puh. (09) 680 800, faksi (09) 694 2922
www.casino.ray.fi
- Grand Casino Helsinki (1.4.2004 alkaen)
Mikonkatu 19, 00100 Helsinki
Puh. (09) 680 800, faksi (09) 4370 8181
www.grandcasino.fi

Toimitus: viestintäpäällikkö Hanna Kohi, tiedottaja Pirjo Ilves ja toimittaja Timo Pihlajaniemi
Graafinen suunnittelu ja toteutus: Spokesman Oy
Ruotsinnos/svensk text: Marina Ljungqvist, Oy Marketing Service Ab
Valokuvat: Petri Artturi Asikainen, Pekka Aho, Riitta Kumpulainen ja Manu Rantanen
Painopaikka: Frencellin Kirjapaino Oy
Paperit ja painoprosessi täyttävät Pohjoismaisen Ympäristömerkin vaatimukset

